

2025 ANNUAL REPORT

รายงานประจำปี 2568

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

ANNUAL REPORT 2025

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

สารจาก นายชวลิต ชูจร ประธานกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

สวพส. มุ่งมั่นขยายผลสำเร็จของการพัฒนาทางเลือกแบบโครงการหลวงสู่ชุมชนบนพื้นที่สูงของประเทศไทย เพื่อสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการกระจายการพัฒนาเชิงพื้นที่และยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความสุข ในปีนี้ คณะกรรมการบริหารสถาบันได้มุ่งมั่นขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การขับเคลื่อนงานวิจัยที่ตอบโจทย์พาณิชย์และบูรณาการความร่วมมือในวงกว้าง ควบคู่กับการผลักดัน “การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน” ให้มีเอกภาพในงบประมาณรายจ่ายประจำปี พร้อมแก้ไขข้อจำกัดด้านการอนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนฯ เพื่อวางรากฐานโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายดิจิทัลให้ประชาชนเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ เราได้ยกระดับอุทยานหลวงราชพฤกษ์สู่มาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์สากล โดยปักหมุดหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี 2570 เพื่อเป็นต้นแบบของคาร์บอนที่ยั่งยืน และเป็นพื้นที่เรียนรู้สร้างสุขสำหรับทุกช่วงวัย ทั้งยังเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรผ่านเทคโนโลยี AI และ Big Data ควบคู่กับการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อให้ สวพส. ก้าวสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่สร้างความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ชุมชนบนพื้นที่สูง

ผลสัมฤทธิ์ที่โดดเด่นจากรูปแบบการทำงานที่นำข้อมูลและงานวิจัยมาปรับใช้จริงบนพื้นที่สูงอย่างเป็นระบบ การใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ การทำงานเชิงรุกที่ตอบโจทย์ปัญหาและการบูรณาการความร่วมมือหลายภาคส่วน ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลให้ในปีที่ผ่านมา สวพส. ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและสากล โดยเรามีความภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้รับรางวัลเลิศศรีรัฐ ประจำปี 2568 จากสำนักงาน ก.พ.ร.

รวมทั้งสิ้น 6 รางวัล สะท้อนถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ นอกจากนี้ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ยังสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศไทยด้วยการได้รับการประกาศเกียรติคุณให้เป็นหนึ่งใน 2025 Green Destinations Top 100 Stories จาก Green Destinations Foundation ประเทศเนเธอร์แลนด์ ตอกย้ำบทบาทของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ในฐานะห้องเรียนธรรมชาติและปอดสีเขียวของเชียงใหม่ ที่มีใช้เพียงสถานที่ท่องเที่ยว หากแต่เป็นพื้นที่ต้นแบบด้านการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน และเวทีแห่งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และนักท่องเที่ยว เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่สังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน รางวัลเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นความภาคภูมิใจของ สวพส. แต่ยังเป็นกำลังใจสำคัญให้เรามุ่งมั่นสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ประชาชนบนพื้นที่สูงอย่างไม่หยุดยั้ง

ในโอกาสนี้ ผมขอกราบขอบพระคุณท่านองคมนตรี นายจรัสธาดา กรรณสูต พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ นายอำพน กิตติอำพน และคณะที่ปรึกษาพิเศษ สำหรับคำแนะนำและแนวทางอันทรงคุณค่า ตลอดจนท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะผู้กำกับดูแลที่ทำให้การสนับสนุนเสมอมาผมขอขอบคุณคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากร สวพส. ทุกท่าน รวมถึงหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ร่วมแรงร่วมใจกันสานต่อความสำเร็จของโครงการหลวงและขับเคลื่อนงานพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศอย่างจริงจัง สวพส. ยังคงมีปณิธานแน่วแน่ที่จะทุ่มเทศักยภาพในทุกด้านเพื่อ “สืบสาน รักษา และต่อยอดงานโครงการหลวง” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขที่ยั่งยืนแก่ประชาชนบนพื้นที่สูงสืบไป

นายชวลิต ชูจร

ประธานกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

สารจาก นายวิรัตน์ ปราบทุกย์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. ดำเนินงานเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนบนพื้นที่สูงที่อยู่ห่างไกลและทุรกันดาร ควบคู่กับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยยึดถือการสืบสาน รักษา และต่อยอดงานโครงการหลวง เพื่อสนองพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้เกิดผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามท่ามกลางสภาพปัญหาบนพื้นที่สูงที่มีความวิกฤต รุนแรง และซับซ้อนขึ้นทุกขณะ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งประชาชนในพื้นที่และระดับประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นี้ สวพส. จึงให้ความสำคัญกับการปรับองค์กรให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งพัฒนาตนเองให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่ทันสมัยพร้อมรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ เพื่อให้เป็นที่ไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ในปีที่ผ่านมา เราได้ยกระดับการทำงานเชิงรุกเพื่อตอบโจทย์วิกฤตการณ์สำคัญของประเทศ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยพิบัติและดินโคลนถล่ม ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนบนพื้นที่สูง รวมถึงการเดินหน้าลดจุดความร้อน (Hotspots) เพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 อย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นในพื้นที่ 4 จังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ พะเยา น่าน แม่ฮ่องสอน และเชียงใหม่ ผ่านการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการเชื้อเพลิง และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

เราเชื่อมั่นว่าความศรัทธาของประชาชนคือหัวใจของความสำเร็จความยั่งยืนขององค์กรจะเกิดขึ้นได้จากการปรับตัวที่ไร้รอยต่อระหว่างหน่วยงาน ท้องถิ่น และภาคประชาชน สวพส. จึงยังคงทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานและบูรณาการความร่วมมือ นำองค์ความรู้และนวัตกรรมจากการวิจัยมาเป็นเครื่องมือหลักในการแก้ไขปัญหายากจน ลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อให้ชุมชนบนพื้นที่สูงเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ และมีความสุข นอกจากนี้ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในพื้นที่เฉพาะแห่ง แต่ สวพส. ได้ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการขยายผลสำเร็จของรูปแบบโครงการหลวงไปสู่พื้นที่สูงอื่นๆ ทั่วประเทศ จนกลายเป็นที่ยอมรับระดับชาติในฐานะโมเดลการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบ ขณะในระดับนานาชาติ สวพส. ยังได้เผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาทางเลือกอย่างยั่งยืน (Alternative Development) เพื่อเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหาความยากจน ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับความสนใจและเสียงชื่นชมจากองค์กรระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง เป็นการตอกย้ำว่าหลักการพัฒนาตามแนวทางโครงการหลวงสามารถตอบโจทย์การทำลายในระดับสากลได้ทุกมิติ

ในโอกาสนี้ ผมขอขอบคุณหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ สวพส. ด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณบุคลากรของ สวพส. ทุกคนที่ได้พัฒนางานอย่างต่อเนื่องและอุทิศตนทำงานด้วยความมุ่งมั่น เพื่อให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน อันจะนำไปสู่ประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยและประเทศชาติสืบไป

นายวิรัตน์ ปราบทุกย์

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

บทสรุปผู้บริหาร

HRDI HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

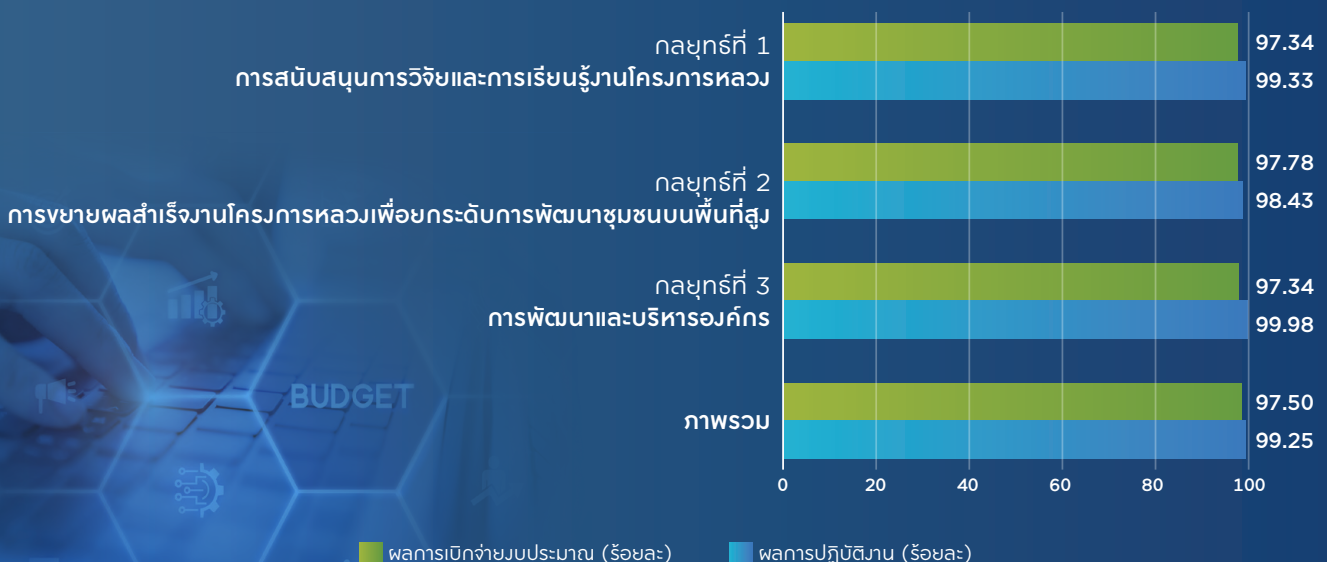

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (สวพส.) ดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการ 4 ฉบับ แบ่งเป็นแผนสำหรับเป็นกรอบการดำเนินงานภายใน ได้แก่ แผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) และแผนสำหรับเป็นเครื่องมือเพื่อบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ตามลักษณะของพื้นที่อย่างครอบคลุมทุกมิติ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ (1) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) (2) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) (3) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล จำนวน 531.6437 ล้านบาท สำหรับดำเนินงานตามภารกิจและเป้าหมายที่กำหนด และได้รับการสนับสนุนงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม จำนวน 45.7880 ล้านบาท สำหรับดำเนินงานวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมบนพื้นที่สูง รวมงบประมาณทั้งสิ้น 577.4317 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย เป็นเงิน 562.9865 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.50 ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 99.25 ของแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีผลการประเมินองค์การมหาชน 98.04 คะแนน (ระดับดีมาก) ผลการประเมินตามตัวชี้วัดสำนักงบประมาณ ร้อยละ 100 และมีผลงานตามค่าเป้าหมายสำคัญตามพันธกิจ สอดคล้องตามแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และนโยบายที่สำคัญต่างๆ โดยบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. ด้านการสนับสนุนการวิจัยและเรียนรู้จากโครงการหลวง

1.1 การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

โดยขับเคลื่อนแผนการวิจัยระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570) สู่การปฏิบัติ เพื่อให้ “ชุมชนบนพื้นที่สูงมีอาชีพ ชีวิต ความเป็นอยู่ และสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม จากงานวิจัย” ประกอบด้วย 4 แผนงานหลัก 19 แผนงานย่อย ครอบคลุมประมาณ 2,140.36 ล้านบาท มีผลงานสำคัญ ดังนี้

งานวิจัยเพื่อยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้เกษตรกรในกลุ่มพืชเศรษฐกิจสำคัญบนพื้นที่สูง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้เกษตรกร โดยขึ้นทะเบียนพันธุ์ กัญชงพันธุ์ใหม่ CBD สูงสำหรับใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์เอชอาร์ดีไอ 3 (HRDI 3) และพันธุ์เอชอาร์ดีไอ 4 (HRDI 4) พัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตเมล็ดพันธุ์กัญชง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์กัญชงเชิงพาณิชย์ พัฒนาเทคนิคการผลิตเมล็ดพันธุ์เพศเมียของกัญชงพันธุ์ RPF3 เพื่อแก้ไขปัญหาการกลายพันธุ์หรือสัดส่วนเพศที่ไม่ต้องการ พัฒนารูปแบบมะโวคาโดเชิงพาณิชย์ (พันธุ์แฮสและบัคคาเนีย) ช่วยให้เกษตรกรสามารถควบคุมเวลาและคุณภาพการสุกของมะโวคาโดได้อย่างแม่นยำ ลดความสูญเสีย ทดสอบพันธุ์ ผักกาดหวานอินทรีย์พันธุ์ CS1 ในฤดูร้อน ช่วยให้เกษตรกรได้ ผักที่มีความแข็งแรง ทนทานต่อสภาพอากาศ และลดอัตราการ สูญเสียในฤดูร้อน พัฒนารูปแบบเพิ่มผลผลิตผักกาดหวานอินทรีย์ ในฤดูฝน แก้ปัญหาการขาดแคลนผักในฤดูฝน พัฒนารูปแบบปลูก เมล่อนพันธุ์บารมีด้วยระบบเกษตรแม่นยำ แก้ปัญหาความเสียหาย จากโรคต้นแตกยางไหลและเพิ่มผลผลิตของเมล่อน การปรับปรุง เทคโนโลยีการผลิตชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคราสีเทา Botrytis cinerea ของพริก ศึกษาแนวทางการเพิ่มมูลค่าของกาแฟ ในเชิงนโยบายในระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยข้อมูลการกักเก็บก๊าซ CO₂ ของระบบการผลิตกาแฟตลอด ห่วงโซ่การผลิต รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูลข้าวบนพื้นที่สูง รูปแบบ Dashboard สำหรับเป็นฐานข้อมูลกลางในการบริหารจัดการ ข้อมูลพันธุ์ข้าวบนพื้นที่สูง 430 สายพันธุ์ ช่วยให้ เกษตรกรสามารถเข้าถึงเมล็ดพันธุ์คุณภาพ ป้องกันการสูญหาย ของพันธุ์กรรมท้องถิ่น

งานวิจัยเพื่อสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม แก้ปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการ เปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก และสนับสนุนเป้าหมาย Carbon Neutrality และ Net Zero Emissions ด้วยงานวิจัย ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG และการเพิ่มมูลค่าสมุนไพรท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาสานวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างสมดุลแห่งความสุขระหว่างคน ป่า และเศรษฐกิจ ฐานราก โดยจัดทำฐานข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของชุมชน จากการปลูกพืชเศรษฐกิจ: กาแฟและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ขับเคลื่อนกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อรักษาฟื้นฟู ระบบนิเวศป่า และเพิ่มการกักเก็บ CO₂ ในพื้นที่โครงการพัฒนา พื้นที่สูงแบบโครงการหลวงป่าแป๋ จังหวัดเชียงใหม่ จัดเก็บข้อมูล การกักเก็บคาร์บอนของเศษซากพืช (Litter) ในพื้นที่ป่าไม้ ของสำนักงาน สวพส. พัฒนาระบบวัสดุปลูกจากเศษเหลือใช้ การเกษตรจากการปลูกเมล่อนพันธุ์บารมี เพื่อจัดการเศษเหลือ ใช้ทางการเกษตรที่เปลี่ยนของเสียเป็นวัสดุปลูกคุณภาพดี ลดการพึ่งพาทรัพยากรจากภายนอก ลดต้นทุนการผลิต ศึกษา องค์ความรู้การพัฒนาและต่อยอดพืชท้องถิ่นสู่เศรษฐกิจฐาน ชีวภาพ เช่น มะแขว่น หอมชู ผักท้องถิ่น ชาอัสสัม สู้ผลิตภัณฑ์ เชิงพาณิชย์ เพิ่มรายได้ให้กับชุมชน และจัดทำฐานข้อมูล ความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูงเป็นเครื่องมือสนับสนุน การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

งานวิจัยเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่สังคมบนพื้นที่สูง ผ่านการพัฒนาทุนมนุษย์อย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการคิด เชิงออกแบบ เพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัลและยกระดับเกษตรกร สู่การเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะ ควบคู่ไปกับการเตรียม ความพร้อมรับมือวิกฤตสังคมสูงวัย ด้วยการวิเคราะห์ฐานข้อมูล โครงสร้างประชากรเชิงลึก เพื่อออกแบบโมเดลการสร้างอาชีพ และสวัสดิการที่สอดคล้องกับบริบททางกายภาพและวิถีวัฒนธรรม พื้นที่สูง ผ่านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และศึกษาผลกระทบ และแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภายใต้สถานการณ์ สังคมผู้สูงอายุบนพื้นที่สูง

นอกจากนี้ ยังนำผลงานวิจัย 29 รายการ ไปใช้ประโยชน์ อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจและ สังคมบนฐานความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เกษตรกรได้รับประโยชน์ 2,761 ราย สร้างพื้นที่ต้นแบบแหล่ง เรียนรู้ผลจากงานวิจัยและการพัฒนาพื้นที่สูง 5 แห่ง ทั้งนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผลงานวิจัย และส่งเสริมการนำ องค์ความรู้ไปสร้างประโยชน์ทั้งเชิงสาธารณะและเชิงพาณิชย์ โดยขอจดทะเบียนและจดแจ้งทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 13 รายการ ครอบคลุม 3 ประเภท ได้แก่ การขึ้นทะเบียน พันธุ์พืช อนุสิทธิบัตร และลิขสิทธิ์

1.2 การสนับสนุนโครงการหลวงสู่สถาบัน การเรียนรู้โครงการหลวง

ให้เป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอด แนวทางพระราชทานและ รูปแบบการดำเนินงานแบบโครงการหลวงโมเดลที่สร้าง คุณูปการแก่ประเทศมาอย่างยาวนาน สู่การพัฒนาที่ครบวงจร ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการหน่วยงาน ต่างๆ ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวงพร้อมทั้งพัฒนาศูนย์ฯ/สถานี 12 แห่ง เป็นแหล่งเรียนรู้ตามบริบทพื้นที่ เพื่อรองรับการจัด กิจกรรมเรียนรู้ต่างๆ ในพื้นที่เป้าหมาย

เผยแพร่องค์ความรู้และผลสำเร็จด้านการพัฒนาทางเลือก อย่างยั่งยืนของโครงการหลวง เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่สูง ของประเทศรวมทั้งระดับนานาชาติ ผ่านการพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้งานโครงการหลวง จำนวน 10 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรนักพัฒนาการเกษตรและชุมชนบนพื้นที่สูง (นพส.4) หลักสูตรเรียนรู้ระยะสั้นมูลนิธิโครงการหลวง หรือ “RPF Training & Workshops” และหลักสูตรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง และ หลักสูตรรายสาขา (กาแฟ พืชผัก ไม้ผล และไม้ดอกไม้ประดับ) ภาคราชการไทย และหลักสูตรนานาชาติ สนับสนุนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามแนวทาง โครงการหลวงในระดับนานาชาติ เช่น การจัดประชุมวิชาการ นานาชาติ The Royal Project International Conference: From Alternative Development to Sustainable Development Goals : Empowering Alternative Development to Address Global Challenges มีผู้เข้าร่วม ประชุมจาก 29 ประเทศ รวม 550 ราย การร่วมการประชุม คณะกรรมการยาเสพติด สมัยที่ 68 (CND 68) สร้างเครือข่าย

ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุลกับต่างประเทศ ผ่านโครงการ ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงกับ กระทรวงเกษตรและปศุสัตว์ ราชอาณาจักรภูฏาน และโครงการ ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงกับ UNODC เมียนมา และ สปป.ลาว รวมถึงพัฒนาศักยภาพเยาวชน ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย เพื่อเป็นกำลัง สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ โดยคัดเลือกผู้นำเยาวชนเกษตรกรจากพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวงห้วยน้ำขาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ของ สวพส. เข้าร่วมโครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรกรไทยในประเทศญี่ปุ่น (JAEC)

1.3 บริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงนิเวศระดับโลก

ที่สร้างแรงบันดาลใจในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่ออกกำลังเพื่อสุขภาพของประชาชนโดยรอบ พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาและเพิ่มช่องทางส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความเสมอภาคในการเรียนรู้ให้ผู้รับบริการทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้รับความสนใจจากผู้เข้าเรียนรู้และเข้าชมใน 58 แหล่งเรียนรู้มากถึง 876,602 ราย สร้างรายได้ 40.875 ล้านบาท ผู้รับบริการกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพึงพอใจจากการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือส่งเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.00 มีการรวบรวมพรรณไม้และความหลากหลายทางชีวภาพกว่า 25,000 รายการ ส่งผลให้อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งรวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพอันทรงคุณค่าระดับสากล ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐาน BGCI Botanic Garden Accreditation จาก Botanical Garden Conservation International: BGCI และมาตรฐานสวนรุกขชาติระดับมืออาชีพจาก ArbNet

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ยังเป็นพื้นที่ต้นแบบการจัดการสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในระดับนานาชาติ ด้วยการนำเสนอความสำเร็จ “The Royal Park Rajapruek – Thailand’s First Net-Zero Botanical Garden Living Lab” ในหมวดหมู่ Environmental & Climate ซึ่งกำหนดเป้าหมายเชิงนโยบายในการพลิกโฉมแหล่งท่องเที่ยวเชิงพฤกษศาสตร์ให้กลายเป็น “ห้องปฏิบัติการ

เพื่อความยั่งยืนที่มีชีวิต (Living Lab)” แห่งแรกของประเทศไทยที่ได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับแนวคิด BCG Model และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ภายในปี 2570 โดยได้รับการประกาศเกียรติคุณ 2025 Green Destinations Top 100 Stories จาก Green Destinations Foundation ประเทศเนเธอร์แลนด์

นอกจากนี้ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ยังสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและยั่งยืนของประเทศ ด้วยการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานและคุณภาพการให้บริการที่มาตรฐาน ได้แก่ (1) โรงแรมราชพฤกษ์เพลส ได้รับการรับรองโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green hotel) ระดับดีเยี่ยม จากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (2) มาตรฐานสถานที่จัดงานประเทศไทย ประเภทห้องประชุม (ชัยพฤกษ์ ราชพฤกษ์ 2 และกาสะลอง) และประเภทสถานที่จัดกิจกรรมพิเศษ (ลานเวทีวัฒนธรรม) โดยสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) (3) มาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC) ประจำปี 2568 ระดับก้าวหน้า จากสำนักนายกรัฐมนตรี และ (4) รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย Thailand Tourism Awards ครั้งที่ 15 ประจำปี 2568 ได้แก่ รางวัลยอดเยี่ยม (Thailand Tourism Excellence Awards) ประเภทองค์กรสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืน สาขาองค์กรภาครัฐ และรางวัลแห่งความยั่งยืน (Thailand Tourism Sustainability Awards) ประเภทองค์กรสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืน จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2. ด้านการขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูง

เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ห่างไกล สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำให้เกษตรกรบนพื้นที่สูงของประเทศ ด้วยการ ส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรภายใต้ระบบการผลิตที่ยั่งยืน ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ที่ปลอดภัยและใช้หลักการตลาดนำการผลิต สามารถ ปรับระบบเกษตรในพื้นที่ 25,454 ไร่ ปรับปรุงแปลงเพาะปลูก ให้เป็นโรงเรียนพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง 3,058 ไร่ สร้างรายได้ ให้เกษตรกรบนพื้นที่สูง รวมมูลค่า 532.33 ล้านบาท ส่งผลให้ รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้น 83,130 บาท/ครัวเรือน/ปี เพิ่มผลิตภาพการผลิต เชิงปริมาณและมูลค่าผลผลิตตามยุทธศาสตร์เกษตรสร้างมูลค่า ด้วยการยกระดับการผลิตสู่การรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย ในเกษตรกร 4,765 ราย สร้างรายได้รวมมูลค่า 192.391 ล้านบาท ได้แก่ การรับรองแหล่งผลิตมาตรฐานอาหารปลอดภัย (GAP) เกษตรกร 4,196 ราย รายได้ 168.23 ล้านบาท และการ รับรองแหล่งผลิตมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Organic Thailand) เกษตรกร 569 ราย รายได้ 24.15 ล้านบาท กระจาย การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรแก่เกษตรกรผู้ด้อยโอกาส 1,644 ราย เสริมสร้างศักยภาพในการประกอบอาชีพและ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวงให้แก่ เกษตรกรบนพื้นที่สูง 97,922 ราย พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน และผู้นำเกษตรกรที่เข้มแข็ง 1,150 ราย และพัฒนาศักยภาพ การบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกร 110 แห่ง สมาชิก 4,165 ราย ทุนดำเนินงาน 28.38 ล้านบาท

รับมือกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของ คนและชุมชนบนพื้นที่สูง รวมถึงการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม ภัยแล้ง และการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยขับเคลื่อนงานพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาการเผา และฝุ่นควันบนพื้นที่สูงในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบ โครงการหลวง 44 พื้นที่ ทำให้ไม่เกิดการเผาในพื้นที่ดำเนินงาน ของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 พื้นที่ 423 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 68.67 ของกลุ่มบ้านเป้าหมาย (616 กลุ่มบ้าน) ครอบคลุมพื้นที่ปลอดภัย 955,507 ไร่ ประกอบด้วย พ.ศ. 2568 มีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งประเทศ 1,630 มิลลิเมตร ซึ่งมากกว่าปกติ 131 มิลลิเมตร หรือประมาณ ร้อยละ 9 ส่งผลให้สถิติจุดความร้อนสะสม (Hotspots) ระหว่างเดือน มกราคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ลดลงร้อยละ 57.21 (2,939 จุด) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของ พ.ศ. 2567 (5,137 จุด) พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการแก้ไขปัญหาการเผาบนพื้นที่สูง อย่างยั่งยืนด้วยการบูรณาการของหน่วยงานรัฐ จังหวัด อปท. และภาคเอกชน เช่น พื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ บ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน บริหารจัดการ และพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก/ระบบกระจายน้ำ เพื่อลด ผลกระทบจากภัยแล้งทำให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค 930 แห่ง ผู้ได้รับประโยชน์ 24,232 ราย ดำเนินงานแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายหน้าดิน บนพื้นที่สูงด้วยการร่วมมือกับ 11 หน่วยงาน ดำเนินงาน โครงการแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายหน้าดินบนพื้นที่สูง อย่างยั่งยืน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568-2570)

นอกจากนี้ ยังดำเนินงานด้านการบริหารจัดการพื้นที่ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง เพื่อการรักษาฐานทรัพยากรเพื่อการพัฒนาในระยะยาว โดยจัดทำ ฐานข้อมูลและแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง กำหนดเขตพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ อยู่อาศัย 596 กลุ่มบ้าน ชุมชนเกิดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ป่า มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทาง ชีวภาพ มีระบบนิเวศที่สมดุลทั้งดิน น้ำ และป่าไม้ ทำให้เกิดการรักษาป่าและไม่บุกรุกป่า 1,835,760 ไร่

3. ด้านการพัฒนาและบริหารองค์กร

พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร รองรับการดำเนินงานและให้บริการบนพื้นที่สูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้หลักและองค์ความรู้ทักษะรายกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ด้วยการมอบหมายงานและนโยบายสำคัญ และเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ทำให้บุคลากร สวพส. สามารถสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมจากการพัฒนาตนเอง จนเกิดโอกาสในการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง คิดเป็นร้อยละ 99.51 บุคลากรสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับการดำเนินงานด้านดิจิทัลของ สวพส. คิดเป็นร้อยละ 94.02 สอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ พ.ศ. 2566-2570 และแผนปฏิบัติการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติที่สำคัญ เพื่อให้การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความเหมาะสม เป็นธรรม และสอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน รวมถึงดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับ 7 เพื่อทดแทนตำแหน่งที่เกษียณและตำแหน่งว่าง

ดำเนินการเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ซึ่งอยู่ระหว่างขอรับรองการประเมินจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เป็นครั้งที่ 2 ต่อเนื่องจากปีฐาน พ.ศ. 2566 พบว่าการกำหนดมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งปล่อยที่สำคัญ ได้แก่ การใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง การจัดการขยะ และการใช้ปุ๋ยและสารเคมี ทำให้ สวพส. สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้รวม 1,230.60 tCO₂e เมื่อเทียบกับปีฐาน อุทยานหลวงราชพฤกษ์สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 873.95 tCO₂e 1 สำนักงานส่วนกลาง สวพส. สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 356.64 tCO₂e รวมถึงขยายผลสู่ชุมชนพื้นที่สูง 3 แห่ง ได้แก่ ชุมชนปางแดงใน ชุมชนบ้านแม่ซ้าย และชุมชนบ้านแม่เมะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ครอบคลุมพื้นที่ป่า 4,096 ไร่ เพื่อสร้างรายได้จากการดูแลป่าหรือการสร้างมูลค่าจากนิเวศบริการ ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชนชั้นนำในการสร้างกลไกการอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน และ สวพส. ยังได้รับคัดเลือกเป็น 1 ใน 10 เพื่อเข้าร่วมโครงการส่งเสริมองค์กรผู้นำด้านการจัดการก๊าซเรือนกระจก (CALO) จากเครือข่าย TCNN

ปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมบริการที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยผู้รับบริการมีระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ สวพส. ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 88.40 และมีระดับความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ สวพส. มากที่สุด ร้อยละ 89.00

ปรับปรุงกระบวนการทำงานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 เพื่อให้ตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนและชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดย สวพส. ได้รับคะแนนการประเมินระบบราชการ 4.0 เท่ากับ 488.50 คะแนน และได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) รวมถึงได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ รายหมวด ได้แก่ หมวด 1 ด้านการนำองค์การและความรับผิดชอบต่อสังคม และหมวด 2 ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์และการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ จากการสร้างสรรค์ผลงานที่ตอบโจทย์ตรงความต้องการของชุมชนบนพื้นที่สูง ทำให้ สวพส. เป็นองค์กรที่มีความโดดเด่นได้รับรางวัลเลิศรัฐอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นต้นแบบที่สร้างคุณค่าและความสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างยั่งยืน ส่งผลให้ได้รับรางวัลเลิศรัฐสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Best of the best) และได้รับรางวัลเลิศรัฐสาขาอื่นๆ ได้แก่ รางวัลบริการภาครัฐ ระดับดี ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล 1 รางวัล และรางวัลบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น ประเภทเอื้อลือขยายผล 1 รางวัล จากสำนักงาน ก.พ.ร. นอกจากนี้ สวพส. ยังมีคะแนนการประเมิน ITA ปี 2568 ที่ 94.76 คะแนน อยู่ในระดับ “ผ่านดี” ได้รับการประเมินในระดับ “องค์กรคุณธรรมต้นแบบ” จากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และได้รับรางวัล “องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน” ระดับดี ประจำปี 2568 (Human Rights Awards 2025) จากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

สนับสนุนนโยบายและการติดตามและประเมินผล โดยศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและนโยบายสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศ รวมทั้งการประเมินระยะกึ่งกลางแผนแม่บทสำคัญของ สวพส. ได้แก่ โครงการประเมินกึ่งกลาง

แผนปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2566-2567 และโครงการประเมินกึ่งกลางแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง พ.ศ. 2566-2567 และการประเมินผลสัมฤทธิ์ในเชิงความคุ้มค่าการดำเนินงานภารกิจของ สวพส. ในระยะ 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2568) ตามกรอบการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์การมหาชน (CPER Model) ครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบ ตลอดจนขับเคลื่อนการยกระดับการพัฒนาพื้นที่สูงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มีผลการประเมินสถานะเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของพื้นที่สูง (SDG Index) ประจำปี 2568 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 75.18 คะแนน สะท้อนถึงความก้าวหน้าในการยกระดับการพัฒนาพื้นที่สูงสู่ความยั่งยืนในระดับพื้นที่และระดับประเทศ

พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและบริหารจัดการข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร ด้วยการขับเคลื่อนการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี (Data-driven) โดยกำหนดมาตรฐานคุณภาพของข้อมูลตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบข้อมูล (Cyber security) ควบคู่กับการพัฒนาระบบและโครงสร้างพื้นฐาน สวพส. รวมถึงให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการจัดการองค์ความรู้และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ส่งผลให้ได้รับการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล (DG Readiness Survey) ผลคะแนนรวม ร้อยละ 89.91 บรรลุเป้าหมายขั้นสูงสุดจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

สารบัญ

HRDI

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

สารจากประธานกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	2
สารจากผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	3
บทสรุปผู้บริหาร	4

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) 13

แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทต่างๆ	15
วิสัยทัศน์ พันธกิจ	16
กลยุทธ์การดำเนินงาน	17
ค่านิยมองค์กร HRDI Core Value	17
โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน สวพส.	18
บุคลากร สวพส. ตามโครงสร้างและอัตรากำลัง	19

ผลการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้จากโครงการหลวง 21

1. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	22
ผลการดำเนินงานสำคัญด้านการวิจัยและนวัตกรรม	23
1.1 การขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570)	23
1.2 นวัตกรรมที่ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาบนพื้นที่สูง	24
1.3 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	31
2. การพัฒนาและสนับสนุนโครงการหลวงสู่สถาบันการเรียนรู้โครงการหลวง	36
2.1 สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวงเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาอย่างยั่งยืน	36
2.2 การส่งเสริมการเรียนรู้และเผยแพร่งานโครงการหลวงในระดับประเทศและนานาชาติ	39
2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย พัฒนา และเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	43
3. การบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมไฮไลท์ 2568	45
3.1 การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	48
3.2 การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เข้าสู่มาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากล	50
3.3 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ	52
3.4 การเตรียมความพร้อมงานปรับปรุง/พัฒนาสวน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งดึงดูดใหม่ภายในอุทยานหลวงราชพฤกษ์	53
3.5 การพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์สู่แหล่งเรียนรู้มาตรฐาน	55

ผลการดำเนินงานด้านการขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูง 57

1. การยกระดับชุมชนเป้าหมายในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง (กลุ่มพื้นที่ 1)	61
1.1 การพัฒนาอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตรแก่เกษตรกรให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ และยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน	62
1.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชนในการพึ่งตนเอง และพัฒนาศักยภาพของผู้นำเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	64
1.3 การบริหารจัดการพื้นที่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	67
1.4 การแก้ไขและบรรเทาปัญหาภัยแล้ง	68
1.5 การแก้ไขปัญหาการเผา ฝุ่นควัน และ PM 2.5 บนพื้นที่สูง	71
1.6 การส่งเสริมการผลิตกาแฟอาราบิก้าอย่างครบวงจร	73
1.7 ECO BRAND สินค้าดี จากเกษตรกรดี สู่มูบรีโภคที่รักสิ่งแวดล้อม	74
1.8 การขออนุญาตดำเนินงานในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 19 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	75
2. การพัฒนาชุมชนเป้าหมาย กลุ่มพื้นที่ 2	76
2.1 โครงการ “รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน”	76
2.2 โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง	77
2.3 กลุ่มบ้านที่มีปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาเฉพาะด้านอื่นๆ	78
3. การพัฒนาชุมชนเป้าหมาย กลุ่มพื้นที่ 3	84
4. ผลการพัฒนาตามนโยบายสำคัญ	85

ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาและบริหารองค์กร 87

1. การบริหารทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาบุคลากร	88
2. การดำเนินการเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน และลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของ สวพส.	90
3. การปรับปรุงกระบวนการทำงานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0	92
4. การสนับสนุนนโยบายและการติดตามประเมินผล	94
5. การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร	96
การกำกับกิจการที่ดี การดำเนินงานสนับสนุนการกำกับกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ	99

ภาคผนวก 101

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดสำนักงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	102
ผลการประเมินสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	104
รายงานงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	105
ผลการวิเคราะห์รายงานการเงินสำหรับปีงบประมาณ 2568	139
รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	145
รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงองค์กร	148
การกำกับดูแลองค์กร	150

HRDI

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
(องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง “โครงการหลวง” ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2512 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวเขา ลดพื้นที่ปลูกฝิ่น และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2535 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เปลี่ยนแปลงสถานภาพจัดตั้ง “มูลนิธิโครงการหลวง” เพื่อเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ ที่ถาวร การดำเนินงานยาวนานกว่า 50 ปี ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน แก้ไขปัญหาของประเทศ รวมทั้งได้รับการยอมรับขององค์การสหประชาชาติว่าเป็นรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน และส่งเสริมให้นานาชาติเรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์

เพื่อดำเนินงานวิจัยและพัฒนาสนับสนุนโครงการหลวง และขยายผลสำเร็จโครงการหลวงในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมบนที่สูงของประเทศไทยให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน ใน พ.ศ. 2548 คณะรัฐมนตรีจึงมีมติจัดตั้ง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. ขึ้น โดยมีพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2548 ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการวิจัยและพัฒนา เสริมสร้าง

และการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น การเก็บรักษาคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ การถ่ายทอดองค์ความรู้จากโครงการหลวง และการผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูง ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งการแลกเปลี่ยนทางวิชาการในระดับนานาชาติเพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2552 ขยายวัตถุประสงค์ให้สามารถบริหารจัดการสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 ซึ่งเป็นพื้นที่จัดงานมหกรรมพืชสวนโลก เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองครองราชย์ 60 ปี และเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา และเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2553 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามสวนแห่งนี้ว่า “อุทยานหลวงราชพฤกษ์” หรือ “Royal Park Rajapruek”

แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ●●● ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทต่าง ๆ

นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

นโยบายและ
ยุทธศาสตร์
ระดับโล

<p>แผน ระดับ 1</p> <p>ยุทธศาสตร์ชาติ</p>	<p>(1) ด้านความมั่นคง</p>	<p>(2) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน</p>	<p>(4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p>	<p>(5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>	<p>(6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ</p>
<p>แผน ระดับ 2</p> <p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13</p>	<p>1. ด้านความมั่นคง</p>	<p>3. การเกษตร</p>	<p>23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม</p>	<p>16. เศรษฐกิจฐานราก</p>	<p>19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ</p>
<p>แผน ระดับ 3</p> <p>BCG Model</p> <p>แผนปฏิบัติการตามมติ กปส.</p> <p>แผนปฏิบัติการ สวพส.</p>	<p>1. สันติภาพและเกษตรประรูปมูลค่าสูง</p>	<p>8. พื้นที่และเมืองที่มีความเจริญ กั้นสมัย และน่าอยู่</p>	<p>9. ความยากจนข้ามรุ่นลดลงและความคุ้มครองทางสังคม</p>	<p>11. การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<p>12. กำลัศน์ที่มีสมรรถนะสูงตอบโจทย์การพัฒนาแห่งชาติ</p>
<p>นโยบาย สวพส.</p>	<p>1. สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลาย</p>	<p>2. สันคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค</p>	<p>3. วิถีชีวิตยั่งยืน</p>	<p>4. วิจัยสนับสนุนการผลิตโมเดล</p>	<p>13. กาดรัฐที่สมรรถนะสูง</p>
<p>แผนปฏิบัติการ สวพส.</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านคุณภาพชีวิตที่โครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>	<p>แผนปฏิบัติการโครงการ "รักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน" ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>	<p>แผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570)</p>
<p>แผนปฏิบัติการ สวพส.</p>	<p>แผนกลยุทธ์พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ภายใต้แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 8 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>	<p>แผนกลยุทธ์พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ภายใต้แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 8 ปี (พ.ศ. 2563-2570)</p>	<p>แผนกลยุทธ์พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ภายใต้แผนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 8 ปี (พ.ศ. 2563-2570)</p>	<p>แผนปฏิบัติการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>	<p>แผนปฏิบัติการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>
<p>นโยบาย สวพส.</p>	<p>คณะกรรมการสถาบัน</p>				<p>3. การพัฒนาและบริหารองค์กร</p>
<p>แผนปฏิบัติการ สวพส.</p>	<p>แผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>				<p>3. การพัฒนาและบริหารองค์กร</p>

วิสัยทัศน์

“ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความอยู่ดีมีสุข ด้วยการวิจัยและพัฒนา สืบสาน รักษา ต่อยอดงานโครงการหลวง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อสืบสานพระราชประสงค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระปฐมบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการสร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนบนพื้นที่สูง ด้วยการรักษา และสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและการเรียนรู้ของโครงการหลวง ในการเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูง อย่างยั่งยืน และต่อยอด การขยายผลสำเร็จของโครงการหลวงไปสู่พื้นที่สูงอื่น โดย

- ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวง ในการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่เพื่อให้โครงการหลวงเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัย พัฒนา และการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนาพื้นที่สูง
- การขยายผลความสำเร็จงานโครงการหลวง โดยการพัฒนาและยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูงที่อยู่ห่างไกล ทุกกันดาร ตามแนวทางโครงการหลวง เพื่อให้ชุมชนมีความอยู่ดีมีสุข มีความเข้มแข็ง และมีความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม บนพื้นที่สูง เป็นชุมชนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สำหรับชุมชนอื่นๆ ต่อไป
- พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเผยแพร่และเรียนรู้ทางการเกษตร พระราชกรณียกิจ ศาสตร์พระราชางานโครงการหลวง การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และการให้บริการสังคม
- พัฒนาสถาบันให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย ด้วยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหารจัดการขององค์กรให้มีประสิทธิภาพสูง และรองรับการเป็นเครือข่ายของสังคมการเรียนรู้บนพื้นที่สูง ตลอดจนปรับโครงสร้างองค์กรและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีสมรรถนะและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุพันธกิจด้วยหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์การดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1

สนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้ งานโครงการหลวง

วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สำหรับใช้ขับเคลื่อนการดำเนินงานของโครงการหลวงและการพัฒนาพื้นที่สูงในทุกมิติ ที่ตรงตามปัญหาและความต้องการของประชาชน และรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ส่งเสริมการเรียนรู้ และใช้ประโยชน์องค์ความรู้จากผลงานวิจัยและการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง บริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อเผยแพร่และเรียนรู้พระราชกรณียกิจ งานโครงการหลวง การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง การเกษตร ความหลากหลายทางชีวภาพ ศิลปวัฒนธรรม และให้บริการสังคมและพัฒนาเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนทั้งภายในประเทศและนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 3

การพัฒนาและบริหารองค์กร

พัฒนาคุณภาพบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย และธรรมาภิบาล ด้วยการเสริมสร้างความรู้และทักษะของบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง พัฒนาระบบการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ระบบการบริหารจัดการข้อมูล และเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยและเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน รวมทั้งเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ และนำสู่การเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

กลยุทธ์ที่ 2

การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวง เพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชน บนพื้นที่สูง

พัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงที่เป็นเป้าหมาย ในลักษณะการพัฒนาเชิงพื้นที่ อย่างสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตามปัญหาและความต้องการของประชาชน ด้วยการใช้องค์ความรู้และวิธีการพัฒนาอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง ภายใต้การบูรณาการของทุกภาคส่วน เพื่อยกระดับการพัฒนาของชุมชน ชูชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ และเป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง รวมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงสู่ชุมชนบนพื้นที่สูงต่างๆ

ค่านิยมองค์กร HRDI Core Value

1 ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
(People Centric)

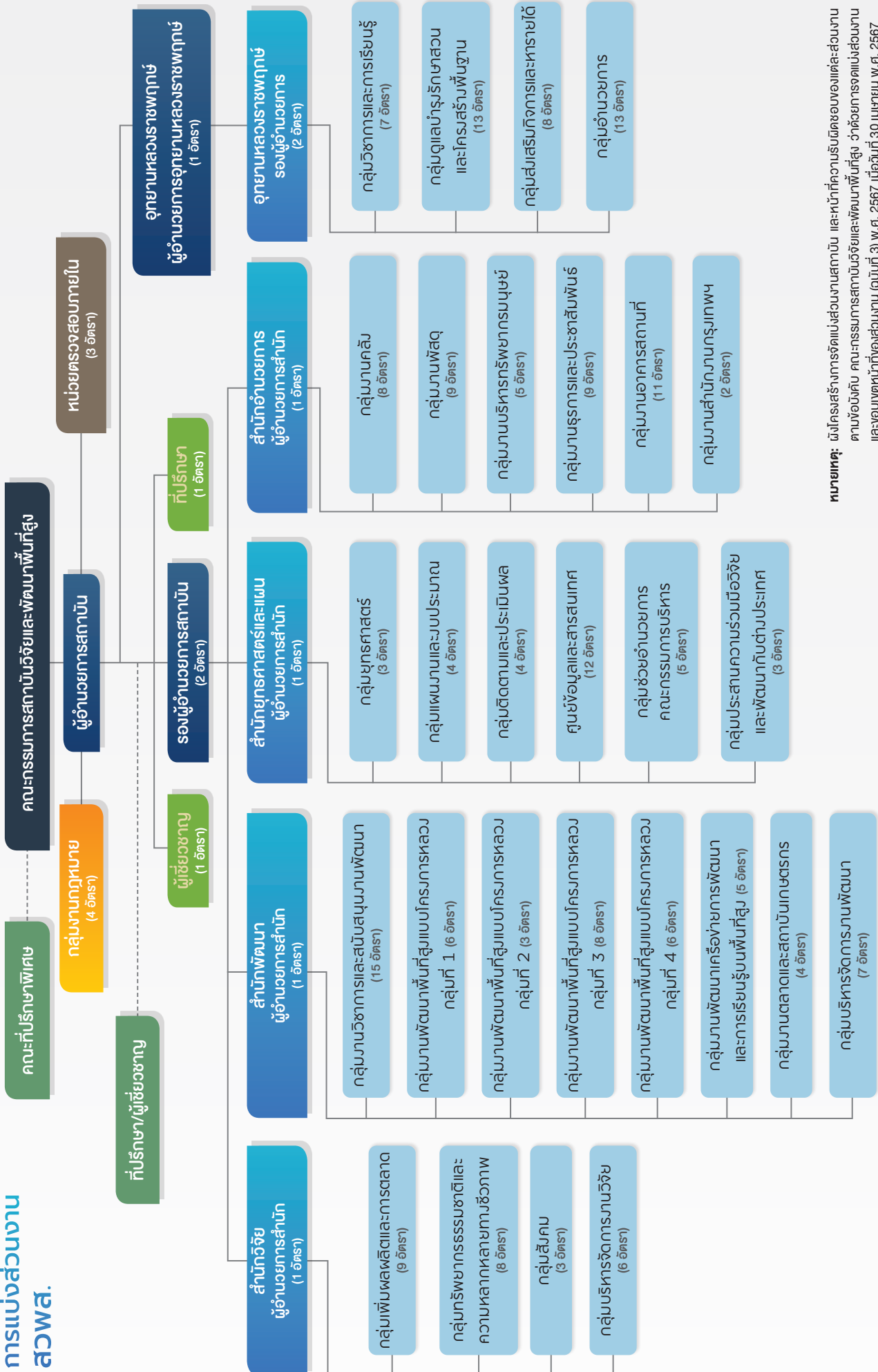
2 มุ่งผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ส่วนรวม
(Achievement Motivation & Common Interest)

3 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(Sufficiency Economy Philosophy)

4 คุณธรรมและความโปร่งใส
(Integrity & Transparency)

5 เน้นการมีส่วนร่วมและบูรณาการ
(Participation & Integration)

โครงสร้าง การแบ่งส่วนงาน สวพส.

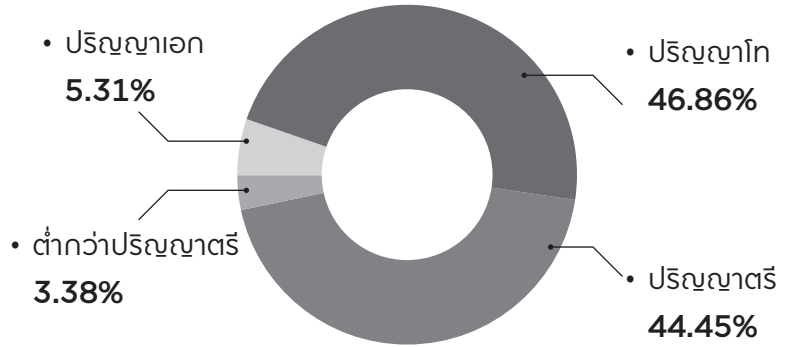
หมายเหตุ: ผังโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานสถาบัน และหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงานตามข้อบังคับ คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567 เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2567

บุคลากร สวพส. ตามโครงสร้างและอัตรากำลัง

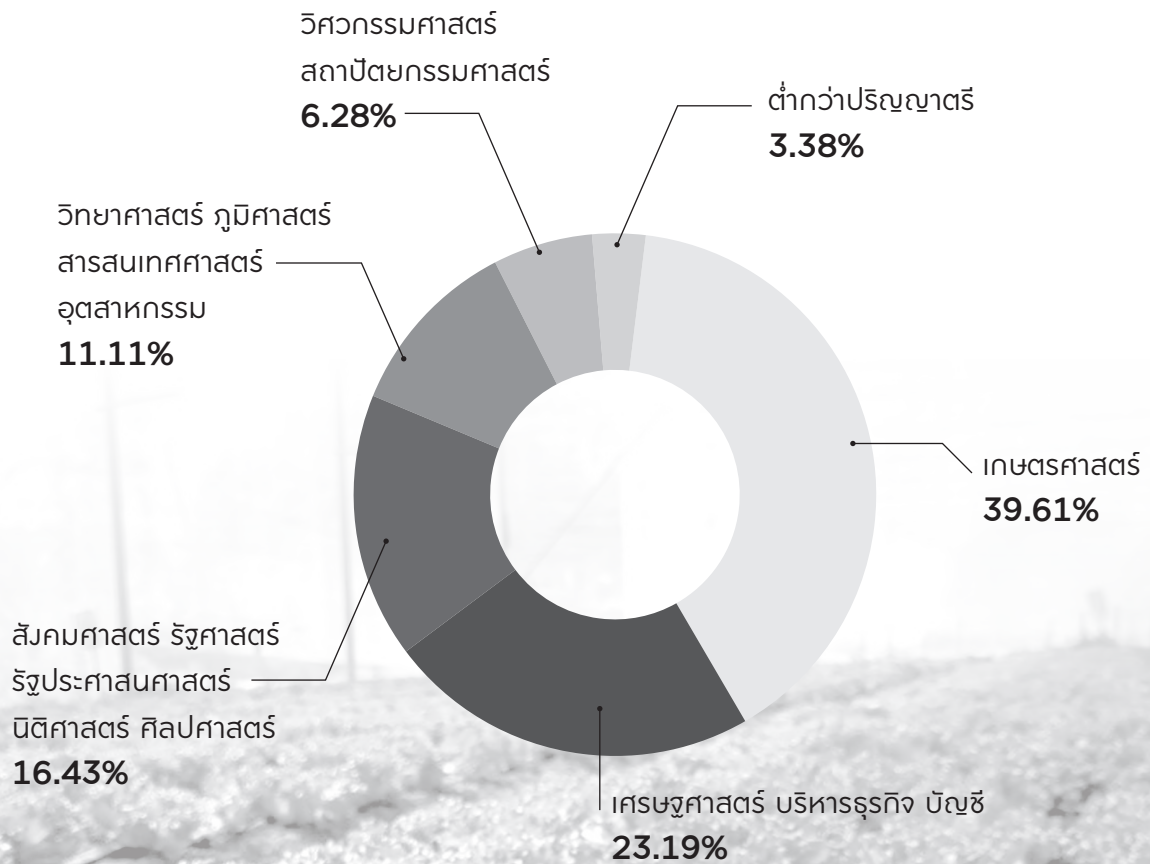
อายุ

- Baby Boomer
0.48%
- Gen X
29.47%
- Gen Y
70.04%

ระดับการศึกษา

การศึกษา

HRDI

ANNUAL REPORT 2023

HIGHLAND RESEARCH AND
DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

HRDI

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

ผลการดำเนินงาน
ด้านการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้
งานโครงการหลวง

ผลการดำเนินงาน

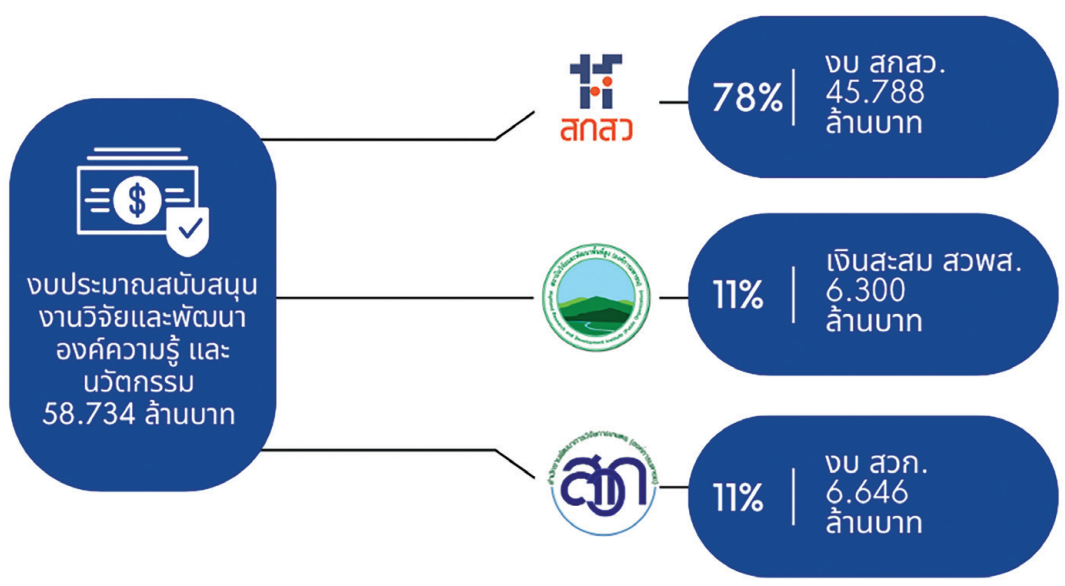
ด้านการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนรู้
งานโครงการหลวง

สวพส. มุ่งเน้นการค้นคว้าวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรม พันธุ์พืช และสัตว์ หรือองค์ความรู้ใหม่ เพื่อสนับสนุนภารกิจของโครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างเป็นรูปธรรม โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ การปฏิบัติจริงในพื้นที่ พร้อมพัฒนาและสนับสนุนให้ศูนย์วิจัยและพัฒนา การเกษตรโครงการหลวง “ชนาธิปศรดำริ” เป็นศูนย์กลางงานวิจัยบนพื้นที่สูง ของไทย อันเป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูงที่มีความสมดุลทุกมิติ พร้อมทั้ง บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อสร้างอาชีพ ความมั่นคง และสร้าง เครื่อง่ายด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ควบคู่ไปกับการยกระดับอุทยานหลวง ราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ระดับมาตรฐาน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

สวพส. ให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูง ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ ยกระดับคุณภาพชีวิต ควบคู่กับ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูงซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำ ของประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้รับการจัดสรร งบประมาณดำเนินงานวิจัยรวม 58,734,000 บาท จำแนกเป็น (1) งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จาก สกสว. ประเภท Fundamental Fund จำนวน 4 แผนงานหลัก

6 แผนงานย่อย 20 โครงการหลัก และ 1 กิจกรรม งบประมาณ รวม 45,788,000 บาท (2) งบประมาณของ สวพส. จำนวน 2 โครงการ งบประมาณรวม 6,300,000 บาท และ (3) โครงการ วิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) ประเภท Strategic Fund จำนวน 2 โครงการ รวมจำนวน 6,646,000 บาท

งบประมาณสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. คัดรางวัล “โครงการวิจัยด้านการเกษตรดีเด่น” จาก สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวก. ด้วยความร่วมมือระหว่างงานวิจัย งานพัฒนาส่งเสริม และการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่ ภายใต้โครงการวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีจากงานวิจัยบนพื้นที่สูง ปีที่ 1-2” ที่สามารถขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานสำคัญด้านการวิจัยและนวัตกรรม

1.1 การขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570)

สวพส. ได้ร่วมกับหน่วยงานบริหารและจัดการทุนวิจัยของประเทศ พัฒนาระบบและกลไกการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูงระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570) โดยมีวิสัยทัศน์ “ชุมชนบนพื้นที่สูงมีอาชีพ ชีวิต ความเป็นอยู่ และสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรมจากงานวิจัย” และมีเป้าประสงค์ สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อยกระดับการพัฒนาพื้นที่สูงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ภายใต้การบูรณาการการดำเนินงานวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร โครงการหลวงชนกาธิเบศรดำริ เป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประกอบด้วย 4 แผนงานหลัก 19 แผนงานย่อย

กรอบงบประมาณ 2,140.36 ล้านบาท โดยในการขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน จำนวน 2 คณะ ได้แก่

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง มีปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธาน มีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดทิศทางและแนวทางการขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570) ไปสู่การปฏิบัติ พัฒนาระบบและกลไกการปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยพื้นที่สูง บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ เพื่อสนับสนุนศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวงชนกาธิเบศรดำริ และการดำเนินงานวิจัยพื้นที่สูง รวมถึงพิจารณากรอบการดำเนินงานวิจัยและงบประมาณประจำปีในการดำเนินงานสนับสนุนงานวิจัยพื้นที่สูง โดยได้มีการจัดประชุมคณะ

2) การทดสอบพันธุ์ผักกาดหวานอินทรีย์พันธุ์ CS1 ในฤดูร้อน ช่วยให้เกษตรกรได้ผักที่มีความแข็งแรง ทนทาน ต่อสภาพอากาศ และลดอัตราการสูญเสียในฤดูร้อน โดยแนะนำ ให้เก็บเกี่ยวอายุ 28 วันหลังปลูก เพราะมีผลผลิตน้ำหนักผลผลิต สูงที่สุด 229.87 กก./180 m² และมีการสูญเสียน้อยที่สุด 25.22% ในฤดูฝนเก็บเกี่ยวอายุ 26 วันหลังปลูก ผลผลิต มีน้ำหนักสูงที่สุด คือ 186.93 กก./180 m² และมีการสูญเสีย น้อยที่สุด 31.41%

แปลงรวมการทดสอบพันธุ์ผักกาดหวานอินทรีย์พันธุ์ CS1 ในฤดูร้อน

3) วิธีการเพิ่มผลผลิตผักกาดหวานอินทรีย์ในฤดูฝน แก้ปัญหาการขาดแคลนผักในฤดูฝน ช่วยให้เกษตรกร สามารถปลูกผักในฤดูฝนซึ่งปกติทำได้ยากและมีความเสี่ยงสูง โดยเก็บเกี่ยวที่อายุ 26 วันหลังปลูกในพื้นที่ทดสอบ (โครงการ พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยก้างปลา) พบว่า น้ำหนัก ผลผลิตหลังตัดแตงน้ำหนักสูงสุด คือ กรรมวิธีที่ 2 (วิธีทดสอบ) น้ำหนัก 120.65 กก./180 m² ซึ่งสูงกว่ากรรมวิธีที่ 1 (วิธีควบคุม) น้ำหนัก 89.51 กก./180 m² เนื่องจากกรรมวิธีที่ 2 มีการนำผ้าคลุมดินสีขาวมาช่วยในการคลุมดินทำให้ผักกาดหวานอินทรีย์ เจริญเติบโตได้ดี มีความสม่ำเสมอ ลดการเกิดโรค และมีน้ำหนัก ผลผลิตเพิ่มขึ้น

แปลงทดสอบการเพิ่มผลผลิตผักกาดหวานอินทรีย์ในฤดูฝน

4) วิธีการปลูกเมลอนพันธุ์บารมีด้วยระบบเกษตรแม่นยำ แก้ไขปัญหาความเสียหายจากโรคต้นแตกยางไหลและเพิ่มผลผลิตของเมลอน พบว่าการปลูกในอุณหภูมิจากโรงเรือนและวัสดุปลูกไม่เกิน 38 องศาเซลเซียส ความชื้นในวัสดุปลูกต่ำกว่าร้อยละ 20 ของความชื้นในวัสดุปลูก และตรวจวัดการให้ค่ากรดต่างในวัสดุปลูก ที่ 5.5-6.5 ความเข้มข้นของปุ๋ยตามระยะการเจริญเติบโตที่ 800-2,500 ไมโครซีเมนส์ และควบคุมระบบน้ำและปุ๋ยอย่างแม่นยำด้วยระบบอัตโนมัติ สามารถลดความเสียหายจากโรคต้นแตกยางไหลจากการควบคุมความชื้นในวัสดุปลูกได้ ร้อยละ 30 ลดการใช้น้ำ ร้อยละ 18.13 เพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตได้ ร้อยละ 30.85 และลดการใช้แรงงานได้ร้อยละ 28.93 เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปลูกเมลอนแบบเดิม

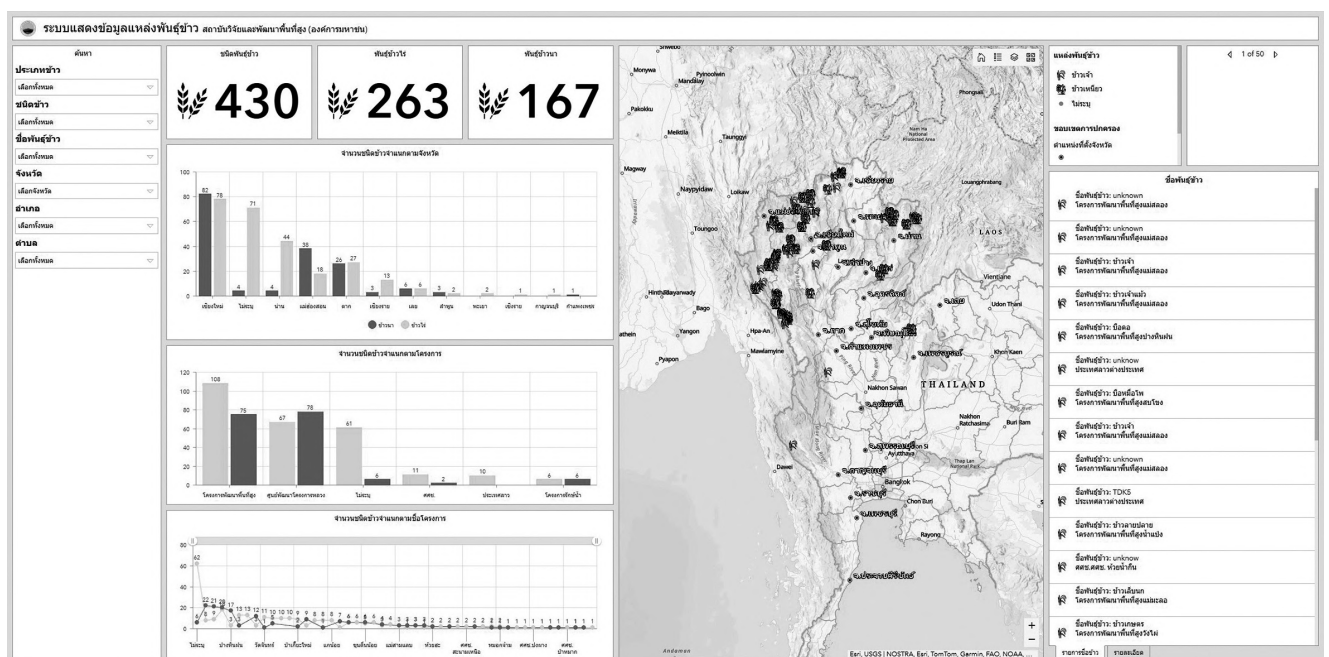
การปลูกเมลอนพันธุ์บารมีด้วยระบบเกษตรแม่นยำ

5) ฐานข้อมูลข้าวบนพื้นที่สูงรูปแบบ Dashboard เชื่อมโยงกับระบบ HRDI GIS Portal สำหรับเป็นฐานข้อมูลกลางในการบริหารจัดการข้อมูลพันธุ์ข้าวบนพื้นที่สูง ได้แก่ การรวบรวม การอนุรักษ์ และการขยายพันธุ์ข้าวท้องถิ่นบนพื้นที่สูง จำนวน 430 สายพันธุ์ ช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเมล็ดพันธุ์คุณภาพ ป้องกันการสูญหายของพันธุ์กรรมท้องถิ่น

ดอกสีเขียวม่วงแดง มีปริมาณ CBD 8.442-11.485% และ THC 0.283-0.377% ให้ผลผลิตช่อดอกแห้งต่อต้น 220-320 กรัม หรือ 200-250 กิโลกรัม/ไร่

6) พันธุ์กัญชงพันธุ์ใหม่ CBD สูงสำหรับใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ได้รับการขึ้นทะเบียน 2 พันธุ์ ได้แก่ (1) พันธุ์เอชอาร์ดีไอ 3 (HRDI 3) ดอกสีม่วงแดง มีปริมาณ CBD 6.260-7.510% และ THC 0.130-0.280% ที่อายุ 110-120 วัน ให้ผลผลิตช่อดอกแห้งต่อต้น 250-450 กรัม หรือ 120-200 กิโลกรัม/ไร่ และ (2) พันธุ์เอชอาร์ดีไอ 4 (HRDI 4)

7) พัฒนาเทคนิคการผลิตเมล็ดพันธุ์เพศเมียของกัญชงพันธุ์ RPF3 เพื่อแก้ไขปัญหาการกลายพันธุ์หรือสัดส่วนเพศที่ไม่ต้องการ โดยใช้สารเหนี่ยวนำการเปลี่ยนเพศด้วยการพ่นต้นกัญชงเพศเมียด้วยสารซิลเวอร์คอลลอยด์ (SC) และสารซิลเวอร์ไทออกซัลเฟต (STS) ที่สามารถทำให้ต้นกัญชงเพศเมียสามารถสร้างเกสรเพศผู้ได้หลังพ่น 23-29 วัน และให้ผลผลิตเมล็ดเพศเมีย เมื่อนำเมล็ดที่ได้ไปปลูกทดสอบพบว่า เมล็ดจากการพ่น STS มีต้นเพศเมีย 97.98% มากกว่าการพ่น SC มี 89.88%

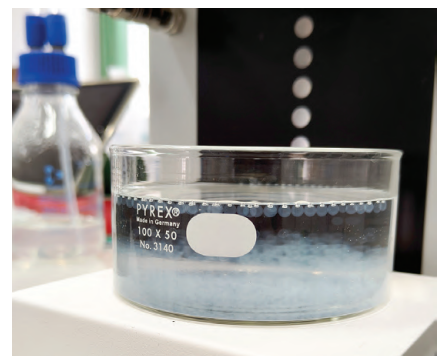
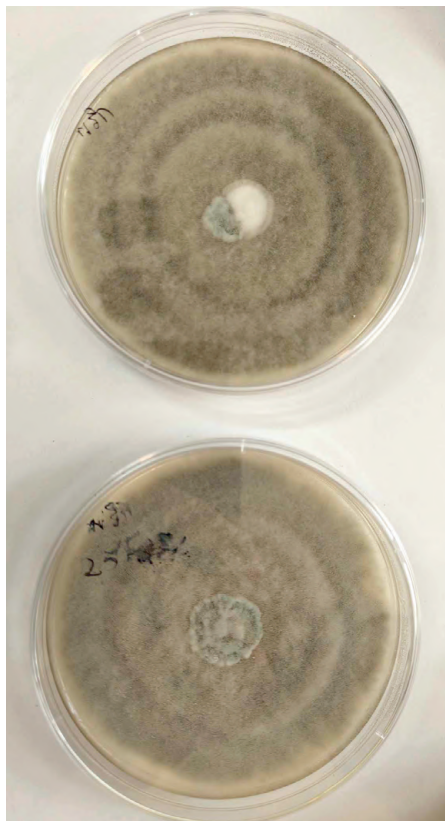

8) เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวเชิงพาณิชย์ ด้วยการจัดการสัดส่วนเพศและการใช้เทคนิคการปักชำเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ โดยใช้สัดส่วนต้นเพศผู้/เพศเมียที่เหมาะสมและปักชำกิ่งด้วยสัดส่วนเพศผู้:เพศเมีย 1:20 ให้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว 126 กิโลกรัม/ไร่ สามารถเพิ่มผลผลิตได้ 57% เมื่อเทียบกับการปลูกด้วยเมล็ดพันธุ์ตามวิธีการทั่วไป

9) แนวทางการเพิ่มมูลค่าของกาแฟในเชิงนโยบายในระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยข้อมูลการกักเก็บก๊าซ CO₂ ของระบบการผลิตกาแฟตลอดไซเคิลการผลิต

(แปลงปลูก-แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กาแฟคั่วเมล็ด) โดยมีปริมาณการกักเก็บก๊าซ CO₂ เฉลี่ย 32,555.69 kgCO₂e/ไร่ ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซ CO₂ พบว่าการผลิตและแปรรูปกาแฟมีการปลดปล่อยก๊าซ CO₂ อยู่ที่ 227.04 kgCO₂e/ไร่

10) การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคราสีเทา *Botrytis cinerea* ของพริก ด้วยเทคนิคไมโครเอนแคปซูเลชัน สูตร encapsulation ความเข้มข้นเชื้อ 5.8×10^{10} cfu/g (เจลาติน 6.6 g + sodium alginate 1 g/200 ml) ซึ่งช่วยยับยั้งแบคทีเรียสาเหตุโรคผลเน่า *Botrytis cinerea* ของพริก 89.85%

การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตชีวภัณฑ์กำจัดโรคราสีเทา *Botrytis cinerea* ของพริก

1.2.2 ด้านสิ่งแวดล้อม พัฒนางานวิจัยที่ตอบโจทย์ความยั่งยืนของประเทศ ทั้งการพิสูจน์ศักยภาพป่าไม้และเกษตรคาร์บอนต่ำเพื่อลดโลกร้อน การเปลี่ยนของเสียทางการเกษตรให้เป็นมูลค่าด้วยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน และการเพิ่มมูลค่าสมุนไพรท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาสวนวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างสมดุลแห่งความสุขระหว่างคน ป่า และเศรษฐกิจฐานราก ได้แก่

1) ฐานข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของชุมชนจากการปลูกพืชเศรษฐกิจ: กาแฟและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สนับสนุนการพัฒนา Web-based Carbon Accounting System และ

เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับนโยบายเกษตรคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) ช่วยให้ชุมชนปรับระบบการผลิตลดการเผาเศษพืช และเพิ่มรายได้จากกลไกคาร์บอนเครดิต จากการประเมินการปล่อยและกักเก็บคาร์บอนในระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจ พบว่าระบบการปลูก “กาแฟร่วมกับป่า” มีการปล่อยคาร์บอนต่ำที่สุด (0.41 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ไร่) และกักเก็บคาร์บอนได้สูงสุดกว่า 13,000 กิโลกรัม/ไร่ และยังมีค่าการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA) ต่ำที่สุดเพียง 4 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์

เทียบเท่า/กิโลกรัมผลผลิต ขณะที่การเผาเตรียมแปลงปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พบว่ามีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงถึง 15.94 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ไร่ กักเก็บคาร์บอนเพียง 3,104 กิโลกรัม/ไร่ และมีค่า LCA สูงถึง 32.5 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/กิโลกรัมผลผลิต

ฐานข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของชุมชนจากการปลูกพืชเศรษฐกิจ

2) ขับเคลื่อนกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อรักษาพื้นที่ระบบนิเวศป่า และเพิ่มการกักเก็บ CO₂ ทรัพยากรป่าไม้บนพื้นที่สูงมีบทบาทสำคัญในการดูดซับและ

กักเก็บ CO₂ ซึ่งช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศ และบรรเทาปัญหาโลกร้อนและเป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญ การศึกษาการกักเก็บคาร์บอนของต้นไม้ในพื้นที่ป่าไม้ ทำให้ทราบศักยภาพของป่าไม้ในการดูดซับและกักเก็บ CO₂ อันเป็นกลไกสำคัญในการลดก๊าซเรือนกระจก โดยศึกษาในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงป่าแม่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นชุมชนป่าเมี่ยงตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่แตง ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 800-1,500 เมตร มีชุมชนในพื้นที่ศึกษา 7 ชุมชน ร่วมกันอนุรักษ์ ป่าฟู และดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 3,581.60 ไร่

3) จัดเก็บข้อมูลการกักเก็บคาร์บอนของเศษซากพืช (Litter) ในพื้นที่ป่าไม้ของสำนักงาน สวพส. พื้นที่ 204.07 ไร่ สภาพเป็นป่าเบญจพรรณผสมเต็งรัง พบว่ามีความหลากหลายของพันธุ์ไม้ 81 ชนิด 64 สกุล 28 วงศ์ มีค่าการกักเก็บคาร์บอนทั้งหมดของป่า เท่ากับ 8,632 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และมีการกักเก็บคาร์บอนของเศษซากพืช 86.32 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้วางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ และประเมินศักยภาพของพื้นที่ป่าไม้ในการเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน

ชุมชนร่วมกิจกรรมการรักษาพื้นที่ระบบนิเวศป่า

4) ต้นแบบวัสดุปลูกจากเศษเหลือใช้การเกษตร ในการปลูกเมลอนพันธุ์บาร์มี เพื่อจัดการเศษเหลือใช้ทางการเกษตรที่เปลี่ยนของเสียเป็นวัสดุปลูกคุณภาพดี ลดการพึ่งพาทรัพยากรจากภายนอก ลดต้นทุนการผลิต พบว่าวัสดุปลูกที่มีส่วนผสมของซังข้าวโพด ปุ๋ยหมักจากเปลือกกาแฟ และไบโอชาร์ ช่วยให้น้ำหนักผลและความหวานของเมลอนสูงที่สุด ไม่แตกต่างกับการใช้มะพร้าวสับเป็นวัสดุปลูก ผลศึกษายังแสดงให้เห็นถึงศักยภาพเชิงเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน โดยสามารถลดต้นทุนค่ามะพร้าวสับได้ 8 บาท/ถุง และหากนำซังข้าวโพดมาใช้เป็นวัสดุปลูกในพื้นที่โรงเรือนขนาด 180 ตารางเมตร จะช่วยลดการเผาซังข้าวโพดได้ถึง 320 กิโลกรัม ต่อรอบการปลูก แนวทางการจัดการเศษเหลือใช้ทางการเกษตรดังกล่าว สอดคล้องกับแนวทางเกษตรยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสามารถนำไปต่อยอดสู่การผลิตจริงในกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจในโรงเรือน รวมถึงใช้เป็นต้นแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์วัสดุปลูกเชิงการค้าได้

5) องค์ความรู้การพัฒนาและต่อยอดพืชท้องถิ่นสู่เศรษฐกิจฐานชีวภาพ ได้แก่ กรรมวิธีการทำมะแขว่นดอง น้ำปลา กรรมวิธีการหมักผัก มาตรฐานวัตถุดิบชาอัสสัม ซึ่งเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชพื้นบ้าน เช่น มะแขว่นหอมชู ผักท้องถิ่น ชาอัสสัม โดยผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ ทั้งด้านโภชนาการ ความปลอดภัย และคุณค่าทางชีวภาพของสารสำคัญ ซึ่งเป็นการยกระดับพืชท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ เพิ่มรายได้ให้กับชุมชน สร้างอาชีพใหม่ และส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มะแขว่นดองน้ำปลา: การศึกษาพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ “มะแขว่น” ขึ้นต้นและแนวทางการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

การเก็บข้อมูลการกักเก็บคาร์บอนของเศษซากพืชในพื้นที่ป่าไม้ของสำนักงาน สวพส.

6) ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง

ครอบคลุมองค์ความรู้ความหลากหลายด้านพืชสมุนไพร พืชอาหาร เห็ด และพันธุ์ไม้ท้องถิ่น พร้อมข้อมูลชื่อวิทยาศาสตร์ การใช้ประโยชน์ และบทบาททางนิเวศ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเก็บรักษาความรู้เชิงวิชาการ และจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่ชุมชนบนพื้นที่สูง นักวิจัย นักพัฒนา และผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าใช้งานได้สะดวก จึงเป็นช่องทางกลางในการถ่ายทอดความรู้เชิงวิทยาศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น การนำไปใช้ประโยชน์ของฐานข้อมูลมีหลายมิติ ได้แก่ (1) ด้านการอนุรักษ์ ใช้เป็นเครื่องมือเฝ้าระวังและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความเปราะบาง (2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ช่วยให้เกษตรกรและผู้ประกอบการท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลไปต่อยอดเชิงผลิตภัณฑ์ เช่น อาหาร สุขภาพ สมุนไพร และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (3) ด้านวิชาการและการวิจัย เป็นฐานข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้สำหรับนักวิจัยและสถาบันการศึกษา (4) ด้านการสืบสานภูมิปัญญา สนับสนุนการอนุรักษ์องค์ความรู้ท้องถิ่น และการสร้างคุณค่าใหม่ให้กับทรัพยากรชีวภาพ

1.2.3 ด้านสังคม พัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่สังคมบนพื้นที่สูงผ่านการพัฒนาทุนมนุษย์อย่างยั่งยืน โดยประยุกต์ใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัลและยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมรับมือวิกฤตสังคมสูงวัย (Aged Society) ด้วยการวิเคราะห์ฐานข้อมูลโครงสร้างประชากรเชิงลึก เพื่อออกแบบโมเดลการสร้างอาชีพและสวัสดิการที่สอดคล้องกับบริบททางกายภาพและวิถีวัฒนธรรมพื้นที่สูงได้แก่

1) พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ประยุกต์ใช้แนวคิด Design Thinking ร่วมกับการวิเคราะห์พื้นที่ 2 มิติ ได้แก่ ระดับการพัฒนา และทักษะดิจิทัล เพื่อออกแบบกิจกรรมให้เหมาะกับศักยภาพของแต่ละกลุ่ม โดยเริ่มทดสอบใน “กลุ่มเสริมทักษะ” ซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ แต่เกษตรกรยังขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี โดยทดสอบกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Farmer Field School) จัดกิจกรรมต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 75 มีทักษะและมั่นใจเพิ่มขึ้น นำความรู้ไปใช้จริง และเกิดการถ่ายทอดในครอบครัวจากลูกหลานสู่ผู้สูงวัย และหากมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในด้านระบบที่เลี้ยงและอุปกรณ์ที่เหมาะสม กลุ่มนี้จะสามารถยกระดับไปสู่กลุ่มพร้อมพัฒนาได้ในระยะต่อไป

2) การศึกษาผลกระทบและแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภายใต้สถานการณ์สังคมผู้สูงอายุนบนพื้นที่สูง พบว่าพื้นที่สูงกำลังเผชิญวิกฤตประชากรสูงวัย โดยจากข้อมูล สวพส. (2566) ประชากรบนพื้นที่สูงจำนวน 179,832 คน มีผู้สูงอายุ 27,857 คน คิดเป็นร้อยละ 15.49 แบ่งเป็นผู้สูงอายุวัยต้น 9.48% วัยกลาง 4.20% และวัยปลาย 1.81% ซึ่งกว่าครึ่ง (52.38%) ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องใช้แรงงาน แม้สุขภาพเริ่มถดถอยตามวัย สถานการณ์นี้สะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างประชากรสูงวัย วิถีชีวิต และระบบเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง โดยเฉพาะกลุ่มวัยปลายซึ่งต้องการการดูแลด้านสุขภาพแต่ยังมีข้อจำกัดจากภูมิประเทศที่เข้าถึงยาก ดังนั้น จึงควรกำหนดนโยบายและแนวทางพัฒนาส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพผู้สูงอายุ สอดคล้องกับบริบทพื้นที่สูง และเตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยใช้ข้อมูลประชากรสูงวัยเป็นฐานในการวางแผนพัฒนา

กิจกรรมทดสอบกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางแดงในเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและสร้างเครือข่ายในชุมชน

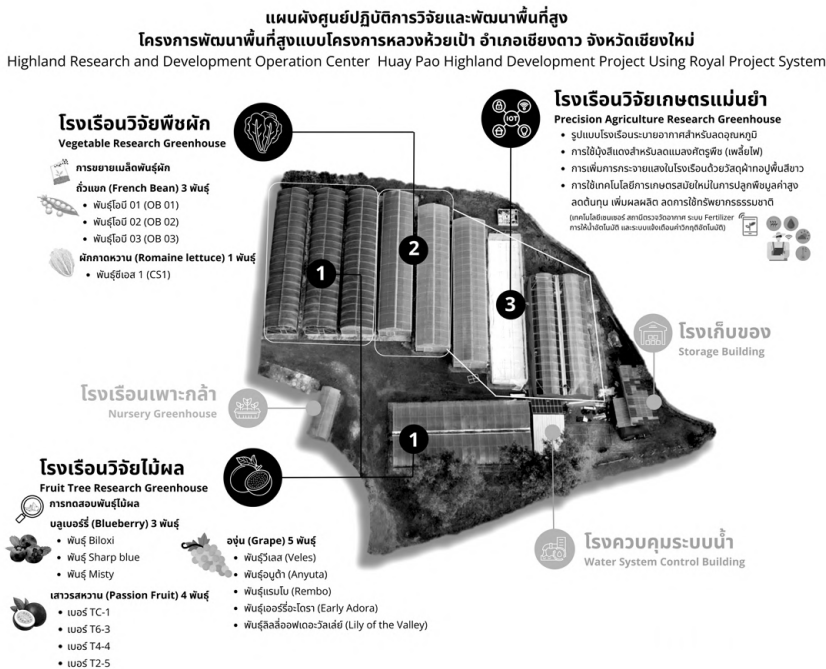
1.3 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

สวพส. นำผลงานวิจัยและ/หรือทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ 29 รายการ มีเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ 2,761 ราย คิดเป็นร้อยละ 105.46 เทียบกับแผนทั้งปี ในพื้นที่เป้าหมาย 42 แห่ง (สวพส. 39 แห่ง และมูลนิธิโครงการหลวง 3 แห่ง) สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่สูงถ่ายทอดสู่เกษตรกรนำร่องและขยายผลให้เกษตรกรทั่วไป สามารถแก้ไขปัญหา เพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร เพิ่มอาชีพทางเลือกใหม่ ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชน รวมทั้งอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง มีการติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรที่นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ พร้อมประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรที่นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จากการสุ่มประเมินตัวแทนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย 729 ราย ผลการประเมินเบื้องต้นก่อนการถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจก่อนได้รับการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับน้อย (2.32 คะแนน) และหลังได้รับการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับมาก (4.17 คะแนน) โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการนำองค์ความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับ มากที่สุด (4.39 คะแนน) มีผลการดำเนินงานสำคัญได้แก่

1.3.1 พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการวิจัยในพื้นที่ของ สวพส.

เพื่อเป็นพื้นที่ดำเนินงานวิจัยและแหล่งเรียนรู้ผลจากงานวิจัย

และการพัฒนาพื้นที่สูง ให้กับกลุ่มบ้านในพื้นที่และกลุ่มบ้านเครือข่ายได้เรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ นำไปสู่การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่สูง 5 แห่ง ได้แก่ (1) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป่า เน้นศูนย์ปฏิบัติการวิจัยด้านพันธุ์พืชทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ การใช้เทคโนโลยีอย่างง่าย (IOT) และเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 7 จุด (2) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางหินฝน เน้นศูนย์ปฏิบัติการวิจัยด้านการสร้างอาชีพด้วยพืชเมืองหนาว และเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 13 จุด (3) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงกลุ่มน้ำ่าน เน้นศูนย์ปฏิบัติการวิจัยด้านการทดสอบพืชทางเลือกสร้างรายได้ในระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องระบบการปลูกและการจัดการพืชเขตกึ่งร้อนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (4) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยฮะ เน้นศูนย์ปฏิบัติการวิจัยด้านพันธุ์ไม้ผลเมืองหนาว กาแฟ ชา และพืชท้องถิ่น และเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนพื้นที่เฉพาะบ้านหนองเขียว เน้นศูนย์ปฏิบัติการวิจัยด้านการสร้างอาชีพทางเลือก การดูแลสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง และเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับทุกช่วงวัยของจังหวัดแม่ฮ่องสอน 9 จุด

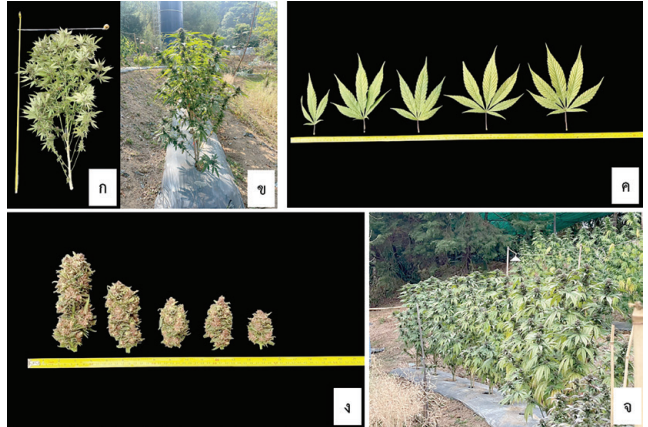

ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยด้านพันธุ์พืชทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างง่าย (IOT)

1.3.2 ยื่นขอจดทะเบียน จดแจ้งทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 13 รายการ ได้แก่

1) ขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช 3 รายการ ได้แก่ พืชทร้มเปิด พันธุ์โกลเด็น อเมทิสต์ กัญชงพันธุ์ เอชอาร์ดีไอ 3 (HRDI 3) และกัญชงพันธุ์ เอชอาร์ดีไอ 4 (HRDI 4)

2) อนุสิทธิบัตร จำนวน 5 รายการ ได้แก่ สูตรตำรับผลิตภัณฑ์โลชั่นกันแดดที่มีส่วนผสมจากน้ำมันกัญชง และสารสกัดเอเตลไวส์ สูตรปุ๋ยเมลอนพันธุ์จันทรฉาย ชุดอุปกรณ์ดักจับด้วงหมัดผักแบบเคลื่อนที่ ชุดอุปกรณ์ควบคุมปริมาณการให้น้ำกึ่งอัตโนมัติด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และเครื่องลอกเปลือกกัญชงแบบหัตถกรรม

ขึ้นทะเบียนกัญชงพันธุ์ เอชอาร์ดีไอ 4 (HRDI 4)

ขึ้นทะเบียนพืชทร้มเปิด พันธุ์โกลเด็น อเมทิสต์

3) ลิขสิทธิ์ ประเภทวรรณกรรม 5 รายการ ได้แก่ คู่มือการใช้งานเว็บไซต์องค์ความรู้จากงานวิจัยบนพื้นที่สูง คู่มือการปลูกองุ่นพันธุ์ไซเนบัสแคทให้มีคุณภาพและปลอดภัย คู่มือสูตรปุ๋ยและการจัดการธาตุอาหารแบบแม่นยำสำหรับเมลอนพื้นที่สูง หนังสือ 70 เมนูอาหารพื้นบ้านเพื่อสุขภาพ และคู่มือการปลูกและการจัดการเจียบนพื้นที่สูง

ลิขสิทธิ์ ประเภทวรรณกรรม สวพส.

1.3.3 จัดนิทรรศการเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัย และการสื่อสารงานวิจัย เพื่อให้การบริหารจัดการงานวิจัยบรรลุ วัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ประโยชน์ (Research Utilization) ได้ดำเนินการสื่อสารงานวิจัยเชิงรุกผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยสร้างความตระหนักรู้ผ่านการเผยแพร่ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมผ่านรูปแบบนิทรรศการจำนวน 19 ครั้ง ถ่ายทอดทักษะและการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี ผ่านการจัดอบรมเผยแพร่องค์ความรู้รวม 62 ครั้ง และส่งเสริมมาตรฐาน และการแลกเปลี่ยนทางวิชาการผ่านการจัดประชุมและนำเสนอ ผลงานวิชาการ 7 ครั้ง เพื่อยกระดับองค์ความรู้สู่มาตรฐานสากล

จากการดำเนินงานเชิงรุกทั้ง 3 รูปแบบ สามารถสร้างผลกระทบ เชิงบวกและส่งต่อประโยชน์สู่กลุ่มเกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์ รวมจำนวน 46,493 ราย

Field day การปรับพื้นที่แปลงนาข้าว ด้วยเทคโนโลยี GPS Land Leveling เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2567 ณ บ้านท่าตันแพน อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย เผยแพร่นิทรรศการแสดงผลงานวิจัย (1) การสาริดและฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยี ปรับระดับพื้นที่ด้วยระบบ GPS Land Leveling (2) ระบบขั้ววาน้อยหรือนาเปียกสลับแห้ง การจัดการดินพร้อมตรวจคุณภาพดิน (3) นิทรรศการการจัดการศัตรูข้าวแบบผสมผสาน โดยศูนย์วิจัยข้าว การใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว จากศูนย์วิจัยข้าวเชียงรายกรมการข้าว ผลิตภัณฑน้ำหมักชีวภาพ สารชีวเอน โดยสถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย เกษตรกร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายได้รับประโยชน์ 100 ราย

นิทรรศการแสดงผลงานวิจัย ภายในงาน “วันเกษตรแห่งชาติ 2567” ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน - 8 ธันวาคม 2567 ณ ไร่แม่เหิยะ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ แสดงผลงานวิจัย ได้แก่ (1) พันธุ์พืชและสัตว์เศรษฐกิจ (2) ผลิตภัณฑชีวภัณฑป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช (3) พืชท้องถิ่น (4) เทคโนโลยีโรงเรือนอัจฉริยะ: รูปแบบโรงเรือนตัวอย่าง จากโครงการหลวงและระบบการจัดการน้ำอย่างชาญ ด้วยองค์ความรู้จากงานวิจัย และ (5) ช่องทางการเข้าถึงองค์ความรู้ จากงานวิจัยพื้นที่สูงและสื่อองค์ความรู้จากงานวิจัยบนพื้นที่สูง ประชาชนทั่วไป จำนวน 1,200 ราย

นิทรรศการถ่ายทอดผลงานวิจัย ภายในงาน “สัปดาห์สมุนไพร”
ระหว่างวันที่ 1-14 กุมภาพันธ์ 2568 ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์
จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอผลงานวิจัยและพัฒนาด้านความหลากหลาย
ทางชีวภาพบนพื้นที่สูง ของ สวพส. พืชท้องถิ่นและพืชสมุนไพรที่สำคัญ
และมีศักยภาพในการต่อยอดการใช้ประโยชน์และสร้างอาชีพของชุมชน
บนพื้นที่สูง และผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจากพืชท้องถิ่นบนพื้นที่สูง
มีนักท่องเที่ยวนและผู้สนใจได้รับประโยชน์ จำนวน 1,509 ราย

Field Day “กาแพะราบิกับคามยั้งยืนบนพื้นที่สูง”
เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
มีการเสวนาในหัวข้อช่องทางการตลาดกาแพะคุณภาพกับแนวทาง
การพัฒนาคุณภาพบนพื้นที่สูง ร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายและผู้ประกอบการ
และหัวข้อกาแพะกับการสร้างอาชีพและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
บนพื้นที่สูง โดยผู้นำเกษตรกรบนพื้นที่สูง กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
จากเกษตรกร นักวิจัย นักส่งเสริมและพัฒนา และหน่วยงานเครือข่าย
7 ฐานเรียนรู้ มีเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สื่อมวลชน
และเจ้าหน้าที่ ได้รับประโยชน์ จำนวน 352 ราย

Field Day “พืชอินทรีย์กับทางเลือกบนพื้นที่สูง” เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 ณ บ้านแม่วาก โครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวงแม่ละอ อำเภอมแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีการเสวนาในหัวข้อการปลูกและการตลาดพืชอินทรีย์ในโลกว่ายยุคที่มีความผันผวน ร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายและผู้ประกอบการ และหัวข้อทำโมเดลอินทรีย์ถึงเป็นทางเลือกของคนบนพื้นที่สูง โดยผู้นำเกษตรกรบนพื้นที่สูง กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเกษตรกร นักวิจัยนักส่งเสริมและพัฒนา และหน่วยงานเครือข่าย 9 ฐานเรียนรู้ มีเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักเรียน สื่อมวลชน เจ้าหน้าที่ จำนวน 339 ราย

การประชุมวิชาการและจัดแสดงผลงานวิจัยและนวัตกรรม ด้านการเกษตร สวก. ประจำปี 2568 หัวข้อ “AGRINEXT Thailand 2025” ระหว่างวันที่ 25-28 กันยายน 2568 ณ อิมแพ็ค เอ็กซิบิชั่น ฮอลล์ 5-8 เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัย “การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูง ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่สูง ด้วยองค์ความรู้จากงานวิจัย” และจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ภายใต้แนวคิด “Eco Brand” เกษตรปลอดภัย สิ่งแวดล้อมยั่งยืน รวมถึงผลิตภัณฑ์ชุมชน งานหัตถกรรม มีผู้ประกอบการภาคเกษตร เกษตรกร นักวิจัย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ได้รับประโยชน์ จำนวน 20,000 ราย

2. การพัฒนาและสนับสนุนโครงการหลวงสู่สถาบันการเรียนรู้โครงการหลวง

2.1 การสนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวงเป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาอย่างยั่งยืน

สนับสนุนการเรียนรู้องค์ความรู้โครงการหลวง ทั้งด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบูรณาการ การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ พร้อมทั้ง สนับสนุน การพัฒนาสถานีและศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 39 แห่ง ใน 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ตาก แม่ฮ่องสอน ลำพูน และพะเยา และได้ร่วมกับหน่วยงาน ต่างๆ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง ภายใต้ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ให้เป็นต้นแบบและแหล่ง เรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน มีหน่วยงาน ร่วมบูรณาการและสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ ศูนย์พัฒนาโครงการ จำนวน 28 หน่วยงาน งบประมาณ รวม 333.16 ล้านบาท สนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนในพื้นที่สูงของประเทศอย่างทั่วถึง ด้วยการ พัฒนาอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง โดยไม่เกิด ความซ้ำซ้อนการทำงาน ใช้งบประมาณคุ้มค่า และ เกิดประโยชน์สูงสุด

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เลขาธิการและประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง ปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “การสืบสาน รักษา ต่อยอด การพัฒนาพื้นที่สูง อย่างยั่งยืน: กาแพาะราบึกา พืชเศรษฐกิจทางเลือกของโครงการหลวง” ในงาน “กาแพ้อหลวงสู่ความยั่งยืน Royal Coffee BCG to SDGs” ระหว่างวันที่ 11-15 มิถุนายน 2568 ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์

2.1.1 ด้านการเรียนรู้

การพัฒนาบุคลากรเพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้งานโครงการหลวง 1,255 ราย 13 กิจกรรม ประกอบด้วย การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และ workshop ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมเฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับงานของโครงการหลวง แบ่งเป็น (1) การพัฒนาเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นวิทยากรบรรยายองค์ความรู้โครงการหลวง 1,102 ราย (2) การพัฒนาผู้นำเกษตรกรเพื่อเป็นวิทยากรบรรยายองค์ความรู้โครงการหลวง 33 ราย และ (3) พัฒนาผู้นำเยาวชนเพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดงานโครงการหลวง 120 ราย

การขยายผลสำเร็จการดำเนินงานแบบโครงการหลวง โดยโครงการพัฒนาพื้นที่สูงตามแบบโครงการหลวงป่าแม่ อำเภอมแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นตัวอย่างของชุมชนไม่มีค่า ดุแลรักษา สร้างรายได้

การสนับสนุนการพัฒนาศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวงชนกาธิบดี เป็นศูนย์การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และพัฒนาศูนย์/สถานี 12 แห่ง เป็นแหล่งเรียนรู้ตามบริบทพื้นที่

2.1.2 ด้านการพัฒนาส่งเสริมอาชีพและการตลาด

สนับสนุนการจัดทำแผนกลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพบนพื้นที่สูงร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง 6 สาขา ได้แก่ ไม้ผล พืชผัก กาแฟ ไม้ดอก พืชไร่ และปศุสัตว์ และสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย โดยสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานต่างๆ ได้แก่ การตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน

21 แห่ง มีเกษตรกรผ่านการรับรองแปลงอินทรีย์ทั้งหมด จำนวน 545 ราย พื้นที่ 1,019.08 ไร่ 65 ชนิดพืช การตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ให้กับเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน 39 แห่ง มีเกษตรกรผ่านการรับรองแปลง GAP จำนวน 10,594 ราย พื้นที่ 39,225,24 ไร่ 247 ชนิดพืช และการตรวจรับรองมาตรฐาน GHPs/HACCP ของ CODEX สำหรับโรงคัดบรรจุสินค้าเกษตร และโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรของมูลนิธิโครงการหลวง จำนวน 13 แห่ง

สวพส. ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวงสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย

2.1.3 ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

สนับสนุนการพัฒนาชุมชนสู่มาตรฐานชุมชนคาร์บอนต่ำ และยั่งยืนเพิ่มเติม 9 ชุมชน พัฒนากลุ่มสถาบันเกษตรกร 11 กลุ่ม สมาชิก 319 ราย พัฒนากลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ และเยาวชน ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะงานหัตถกรรมชนเผ่า 309 ราย พร้อมทั้งจัดทำแหล่งเรียนรู้เรื่องไม้ให้สีในชุมชน 2 แห่ง พัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นผู้นำเยาวชนรุ่นใหม่ 408 ราย แบ่งออกเป็นการต่อยอดเยาวชนผู้ผ่านการฝึกงานเกษตรจากประเทศ ญี่ปุ่น 4 ราย การพัฒนาเยาวชนต้นแบบ 49 ราย และการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงแก่เยาวชนในโรงเรียน 7 โรงเรียน 355 ราย

กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูง

2.1.4 ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สวพส. สนับสนุนการสำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดิน รายแปลงโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนใน 12 ชุมชน 619 ราย พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและการกระจายน้ำ เพื่อการเกษตร 82 แห่ง ปลูกป่าชาวบ้านเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว 217 ไร่ จัดการเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อลดการเผาด้วยการปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มมูลค่าวัสดุเกษตร เช่น ไถกลบ ทำคั้นปุ๋ยหมัก ผลิตชีวมวล 11 ชุมชน 216.40 ไร่ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีใน 8 พื้นที่ 394 ราย เผ่าระวังผลกระทบจากสารเคมีด้วยการตรวจหาสารเคมีตกค้างในเลือดเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 39 แห่ง 8,187 ราย ผลพบว่า ปลอดภัย ร้อยละ 39.08

กิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

2.2 การส่งเสริมการเรียนรู้และเผยแพร่งานโครงการหลวงในระดับประเทศและนานาชาติ

การพัฒนาพื้นที่สูงตามแนวทางโครงการหลวง (Royal Project Model) เป็นรูปแบบการพัฒนาทางเลือกอย่างยั่งยืนที่ประสบผลสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนบนพื้นที่สูง และเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคมเชิงโครงสร้าง ทั้งด้านปัญหาเสพติด การลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ และการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการและบริการขั้นพื้นฐานของรัฐอย่างทั่วถึง ซึ่ง สวพส. ได้ร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวงในการถอดบทเรียนและถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าว เพื่อสร้างประโยชน์แก่ชุมชนบนพื้นที่สูงทั้งในระดับประเทศและในฐานะต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับนานาชาติ ดังนี้

2.2.1 ส่งเสริมการเรียนรู้และเผยแพร่งานโครงการหลวงโดยพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ โดยสนับสนุนการพัฒนาแปลงเรียนรู้ภายในศูนย์และสถานีโครงการหลวงให้เป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาอาชีพทางเลือกบนพื้นที่สูงที่มีมาตรฐานจำนวน 12 แห่ง พัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อให้มีความรู้มีทักษะ สำหรับใช้ประกอบอาชีพ และพัฒนาต่อยอดจนกระทั่งสามารถเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นวิทยากรที่ดี จำนวน 1,123 ราย และพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้งานโครงการหลวงจำนวน 10 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรนักบริหารระดับสูงในการพัฒนาทางเลือกบนพื้นที่สูงเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน หลักสูตรนักพัฒนาการเกษตรและชุมชนบนพื้นที่สูง (นพส.4) หลักสูตรเรียนรู้ระยะสั้นมูลนิธิโครงการหลวง หรือ “RPF Training & Workshops” และหลักสูตรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวง และหลักสูตรรายสาขา (กาแฟ พืชผัก ไม้ผล และไม้ดอกไม้ประดับ) ภาคราชการไทย และหลักสูตรนานาชาติ 7 หลักสูตร ได้แก่ (1) การพัฒนาการปลูกไม้ผลบนพื้นที่สูง (2) การพัฒนาการปลูกผักบนพื้นที่สูงที่ดี ร้อย (3) การพัฒนาอุตสาหกรรมปลูกและผลิตกาแฟบนพื้นที่สูง (4) Arabica Coffee Development in Highland Agroforestry System (5) Highland Best Sustainable Agricultural Practices (Today) for Better Future Development (6) Go Organic: The Challenges of Organic Production and Marketing และ (7) Highland Floriculture Production and Landscape Development

สวพส. จัดหลักสูตร “นักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง รุ่นที่ 4 หรือ นพส.4”

ระหว่างวันที่ 7-11 ธันวาคม 2567 ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงป่าแม่ และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป้ง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม 63 ราย จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอและจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (เกษตรที่สูง) สถานีพัฒนาที่ดิน สำนักงานจังหวัด อบจ. สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ และผู้นำชุมชนจากจังหวัดเชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน และเชียงใหม่

การอบรมเชิงปฏิบัติการระดับนานาชาติ “การพัฒนาอุตสาหกรรมปลูกและผลิตกาแฟบนพื้นที่สูง”

The Sustainable Highland Arabica Coffee Industry Development ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนากาแฟอาราบิก้าบนพื้นที่สูงสู่ระดับสากล ระหว่างวันที่ 9-13 มิถุนายน 2568 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวงชนกาธิเบศรดำริ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมจาก 7 ประเทศ 1 หน่วยงาน รวมจำนวน 35 ราย

การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรนานาชาติ เรื่อง “มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์: ความท้าทายของผลผลิตอินทรีย์และการตลาด” (Go Organic: The Challenges of Organic Production and Marketing) ระหว่างวันที่ 14-18 กรกฎาคม 2568 ถ่ายทอดองค์ความรู้ หลักการ และแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบโครงการหลวงโมเดล พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทานด้านเกษตรอินทรีย์ และนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีจากนานาชาติ มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 23 ราย จาก 6 ประเทศ

2.2.2 สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามแนวทางโครงการหลวงและการเผยแพร่งานโครงการหลวงในระดับนานาชาติ ผ่านการเผยแพร่องค์ความรู้และผลสำเร็จของโครงการหลวงด้านการพัฒนาพื้นที่สูงสู่สากล ดังนี้

1) ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวงจัดการประชุมวิชาการนานาชาติ “จากการพัฒนาทางเลือกมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: เสริมสร้างความเข้มแข็งให้การพัฒนาทางเลือก เพื่อรับมือการทำลายทุกประเด็นของโลก” (The Royal Project

International Conference: From Alternative Development to Sustainable Development Goals : Empowering Alternative Development to Address Global Challenges) ระหว่างวันที่ 1-4 ธันวาคม 2567 ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานจากประเทศต่างๆ อาทิ ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐชิลี สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหรัฐอเมริกา รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ จำนวน 29 ประเทศ เข้าร่วมจำนวนรวม 550 ราย

The Royal Project International Conference: From Alternative Development to Sustainable Development Goals: Empowering Alternative Development to Address Global Challenges ระหว่างวันที่ 1-4 ธันวาคม 2567 เป็นเวทีการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับนานาชาติ ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ในการพัฒนาทางเลือกเพื่อความยั่งยืนด้วย Royal Project Model ที่สนับสนุนการบรรลุผลสำเร็จในการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ UN-SDGs ในปี ค.ศ. 2030

2) ร่วมการประชุมคณะกรรมการยาเสพติด สมัยที่ 68 (CND 68) ระหว่างวันที่ 10-14 มีนาคม 2568 โดยจัดส่งสรุปผลการจัดประชุมวิชาการนานาชาติ “The Royal Project International Conference: From AD to SDG: Empowering AD to Address Global Challenges” (Outcome Document) เพื่อเผยแพร่ผ่าน UN Web TV ของการประชุม CND สมัยที่ 68 และจัดส่ง VDO การกล่าว ถ้อยแถลงในนามประเทศไทย ในระเบียบวาระที่ 9 การติดตามผล การทบทวนและการดำเนินงานตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 โดยพลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เลขาธิการ และประธานกรรมการบริหารมูลนิธิ โครงการหลวง ได้นำเสนอผลลัพธ์การประชุมวิชาการนานาชาติ “The Royal Project International Conference: From AD to SDG: Empowering AD to Address Global Challenges” เมื่อวันที่ 1-4 ธันวาคม 2567 และการให้ความสำคัญการพัฒนา ทางเลือกและการต่อยอดสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา ทางเลือกอย่างยั่งยืน

2.2.3 เสริมสร้างศักยภาพด้านการพัฒนาชุมชน บนพื้นที่สูงและสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน และสมคูลกับต่างประเทศ

โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงกับกระทรวงเกษตรและปศุสัตว์ ราชอาณาจักร ภูฏาน มูลนิธิโครงการหลวง และ สวพส. ศึกษาดูงานพื้นที่ ปฏิบัติงานภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง มูลนิธิโครงการหลวง และกระทรวงเกษตรและปศุสัตว์ ราชอาณาจักรภูฏาน ระหว่างวันที่ 16-21 ตุลาคม 2567 โดยติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงาน รวมทั้ง วางแผนความร่วมมือต่อเนื่อง ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2568-2570 ซึ่งได้กำหนดการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2567 ณ จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ ได้สนับสนุน การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความสำเร็จภายใต้การดำเนิน โครงการความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง และกระทรวงเกษตร และปศุสัตว์ ประเทศภูฏาน ณ ประเทศ ภูฏาน เมื่อวันที่ 17-23 เมษายน 2568 จัดการฝึกอบรมด้านการ ผลิตไม้ดอกไม้ประดับ และการจัดภูมิทัศน์ (Floriculture and Landscape Design) ระยะยาว 2 เดือน ให้แก่คณะเยาวชน จิตอาสา (Desuung Skilling Program) 4 ราย ประเทศภูฏาน ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวงชนกาธิเบศรดำริ สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เลขาธิการ และประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง นำเสนอผลลัพธ์การประชุมวิชาการนานาชาติ “The Royal Project International Conference: From AD to SDG: Empowering AD to Address Global Challenges” ต่อที่ประชุมคณะกรรมการยาเสพติด (Commission on Narcotic Drugs CND) สมัยที่ 68 ระหว่างวันที่ 10-14 มีนาคม 2568

และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง และอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 6-12 กรกฎาคม 2568 คณะทำงานอาสาสมัคร นักวิชาการเกษตร จากมูลนิธิโครงการหลวง สวพส. และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (TICA) ได้เข้าพบปลัดกระทรวงเกษตรและปศุสัตว์ ราชอาณาจักรภูฏาน ในโอกาสเดินทางเยือน ราชอาณาจักรภูฏาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือทางวิชาการฯ และถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการฯ

สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี เคเซอร์นัมเกล วังชุก ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คณะผู้แทนจากมูลนิธิโครงการหลวง และ สวพส. โดย พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เลขาธิการ และประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง เป็นผู้นำคณะเข้าเฝ้าฯ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2567

คณะทำงานอาสาสมัคร นักวิชาการเกษตร จากมูลนิธิโครงการหลวง สวพส. และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) เข้าพบปลัดกระทรวงเกษตร และปศุสัตว์ ราชอาณาจักรภูฏาน ในโอกาสเดินทางเยือนราชอาณาจักรภูฏาน เมื่อวันที่ 6-12 กรกฎาคม 2568

โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงกับ UNODC เมียนมา และ สปป.ลาว ด้านการวิจัยและพัฒนาการเกษตรบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ตามโครงการความร่วมมือด้านการพัฒนาทางเลือกในรูปแบบ Regional-based Programme โดยใช้หลักการพัฒนาทางเลือกมาแก้ไขปัญหาการปลูกพืชเสพติด ความยากจน ฝุ่นควันและสิ่งแวดล้อม โดย สวพส. ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง จัดการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “Coffee Development and Production for Highland Sustainable Agriculture” และศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟอาราบิก้าบนพื้นที่สูง ให้แก่คณะเจ้าหน้าที่และผู้นำเกษตรกรของ UNODC เมียนมา จำนวน 11 คน ระหว่างวันที่ 13-19 ตุลาคม 2567 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวงชนกาธิเบศรดำริ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก และสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ และจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการผลิตกาแฟบนพื้นที่สูง ระหว่างวันที่

1-7 กันยายน 2568 ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการผลิตและแปรรูปกาแฟ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการส่งเสริมการเกษตรบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้นำเกษตรกร 100 ราย ในพื้นที่การดำเนินงานของ UNODC ณ สปป.ลาว

สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเกษตรกรผู้นำบนพื้นที่สูงภายใต้โครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรกรไทยในประเทศญี่ปุ่น (JAEC) โดย สวพส. ได้คัดเลือกนายรัชพงษ์ ศิริรัตน์สกุล ผู้นำเยาวชนเกษตรกรจากพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยน้ำขาว จังหวัดเพชรบูรณ์ เข้าร่วมการฝึกอบรมโครงการเตรียมความพร้อมผู้นำเยาวชนเกษตรกรไปฝึกงานตามข้อตกลงความร่วมมือกับสภาการแลกเปลี่ยนทางการเกษตรของญี่ปุ่น (The Japan Agricultural Exchange Council: JAEC) เพื่อเป็นตัวแทนของประเทศไทยเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานด้านการเกษตรในฟาร์มเกษตรกรญี่ปุ่นเป็นเวลา 11 เดือน

โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงกับ UNODC สปป.ลาว สวพส. ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการผลิตกาแฟบนพื้นที่สูงระหว่างวันที่ 1-7 กันยายน 2568 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการผลิตและแปรรูปกาแฟให้เจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ดำเนินงาน UNODC สปป.ลาว

2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย พัฒนา และเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

1) ความร่วมมือด้านการวิจัย พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนกาแพอะราปิกาให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญบนพื้นที่สูง ระหว่าง สวพส. กับสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) และกรมวิชาการเกษตร (กวก.) เพื่อร่วมขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตกาแพอะราปิกาให้เกิดความยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแพคุณภาพที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก รวมถึงสนับสนุนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน นำสู่การขยายช่องทางจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและการผลิตกาแพอะราปิกา ให้มีทักษะและความรู้ที่ทันสมัยเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการปลูกกาแพอะราปิกบบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน เป็นอาชีพที่มั่นคงของเกษตรกรไทย

2) ความร่วมมือด้านการขยายโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนในพื้นที่สูง ระหว่าง สวพส. กับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายแก่บุคลากรของ สวพส. และประชาชนบนพื้นที่สูง เน้นให้คำปรึกษาด้านกฎหมายโดยไม่มีค่าใช้จ่าย อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมหลักนิติธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3) ความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงอย่างเป็นระบบระหว่าง สวพส. กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่สูงผ่านองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น โดยมีกรอบแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2569-2573) ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงานหลัก 5 ด้าน ได้แก่ ความร่วมมือส่งเสริมด้านการศึกษา การฝึกอบรม และการฝึกงาน การดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน การร่วมพัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการ การร่วมจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย และการร่วมดำเนินกิจกรรม/โครงการอื่นๆ ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นสมควร

4) ความร่วมมือว่าด้วยการส่งเสริมการผลิตกาแพคุณภาพ การวิจัย และการพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทานกาแพอย่างยั่งยืนระหว่าง สวพส. กับหน่วยงานภาครัฐ-เอกชนกว่า 36 หน่วยงาน ความร่วมมือนี้จะนำไปสู่การจัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างรัฐและเอกชน เพื่อกำกับและติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด โดยตั้งเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกรกว่า 12,000 ครัวเรือน ให้เข้าสู่ระบบการผลิตกาแพคุณภาพภายในระยะเวลา 3 ปี โดยเริ่มนำร่องในพื้นที่ 1,000 ไร่ พร้อมส่งเสริม การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีการผลิต การเข้าถึงตลาดที่โปร่งใส และการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ สวพส. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการวิจัยและพัฒนาในพื้นที่สูง ได้ร่วมแสดงบทบาทสำคัญในการส่งเสริมองค์ความรู้ และยกระดับคุณภาพการผลิตกาแพในพื้นที่สูงด้วยกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ควบคู่ไปกับการพัฒนาเกษตรกรบนพื้นที่สูงทุกกลุ่มวัย สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน รวมถึงส่งเสริมการปลูกกาแพในระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ลดการใช้สารเคมี ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชร่วมและพืชบังร่มที่ช่วยรักษาความชื้นในดิน ตลอดจนผลักดันเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานการปลูกกาแพคุณภาพในระบบเกษตรยั่งยืน เช่น GAP Organic

5) ความร่วมมือด้านสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการดิน น้ำ ป่า บนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนระหว่าง สวพส. กับมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (อพ.) และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) หรือ สสน. เพื่อร่วมกันผลักดันการจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นดิน น้ำ และป่า โดยใช้แนวทางตามพระราชดำริ ผนวกกับองค์ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ทั้งสามหน่วยงานจะร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ พร้อมส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่มีบทบาทนำในการพัฒนา ผ่านแผนพัฒนาเกษตรกรรมชุมชนที่ชาวบ้านมีส่วนร่วมจริงในทุกขั้นตอน ความร่วมมือนี้จะดำเนินไปเ็นระยะเวลา 4 ปี โดยจะมีการตั้งคณะทำงานร่วมของทั้งสามฝ่ายเพื่อขับเคลื่อนโครงการในพื้นที่เป้าหมายให้เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนทั้งด้านเศรษฐกิจ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพชีวิตของประชาชนบนพื้นที่สูง โดยเฉพาะการฟื้นฟูและรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ต้นน้ำให้คงอยู่คู่สังคมไทยอย่างมั่นคงในระยะยาว

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนกาแพะรายภาคให้เป็นพืชเศรษฐกิจ ที่สำคัญบนพื้นที่สูง เมื่อ 25 ตุลาคม 2567 ณ สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ กรุงเทพมหานคร

21 มีนาคม 2568 สวพส. ร่วมพิธีลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นปีที่ 3 เพื่อส่งเสริมความรู้ ด้านกฎหมายแก่บุคลากรของ สวพส. และประชาชนบนพื้นที่สูง

18 มิถุนายน 2568 สวพส. ร่วมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยการส่งเสริมการผลิตกาแฟคุณภาพ การวิจัย และการพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทานกาแฟอย่างยั่งยืน ณ โรงแรมเซ็นทารา ไทฟ์ ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

21 กรกฎาคม 2568 สวพส. ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “สารสนเทศเพื่อบริหารจัดการดิน น้ำ ป่า บนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน” กับมูลนิธิรุกกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ สสน.

3. การบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการเรียนรู้

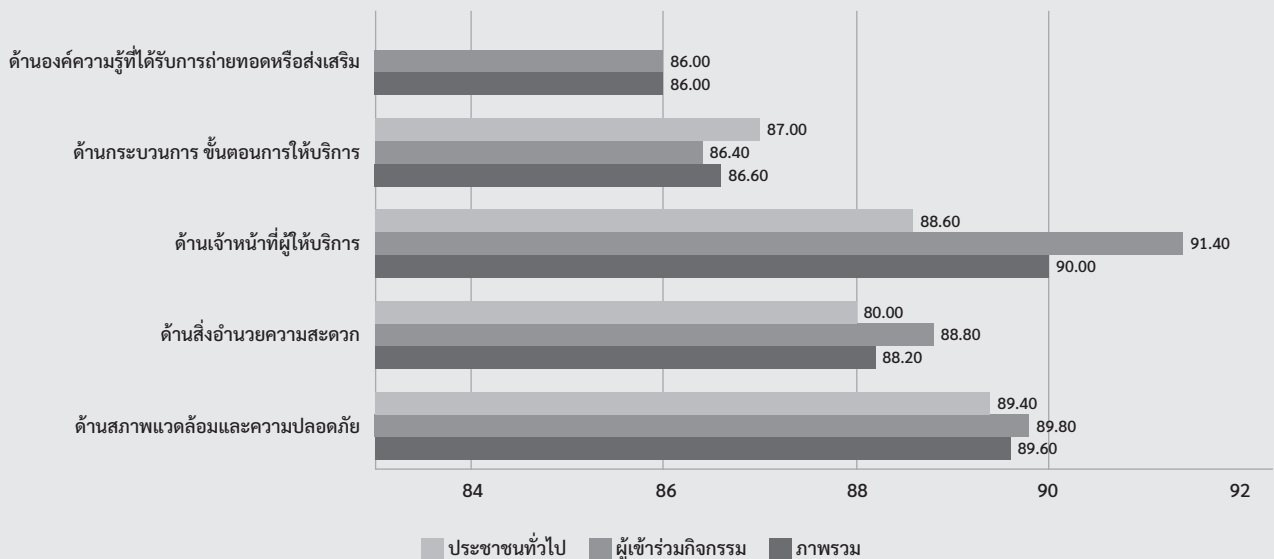
อุทยานหลวงราชพฤกษ์ “ตระการพรรณพฤกษา แหล่งล้ำค่าแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน”

Royal Park Rajapruek “Fascinating Flora, An Oasis of Learning, Toward Sustainable Tourism”

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ภายใต้การดำเนินงานของ สวพส. ได้ยกระดับสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ที่ส่งมอบประสบการณ์อันล้ำค่าให้แก่ผู้รับบริการทุกกลุ่มทุกช่วงวัย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ โครงการหลวง โครงการพระราชดำริ และการให้บริการทางสังคมแก่ผู้เข้าชมมากถึง 876,602 ราย สร้างรายได้ 40.875 ล้านบาท ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ (1) โครงการพระราชดำริ โครงการหลวง และการพัฒนาพื้นที่สูง (2) ความหลากหลายทางชีวภาพและการเกษตร และ (3) ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้รับบริการกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มีความพึงพอใจจากการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือส่งเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.00

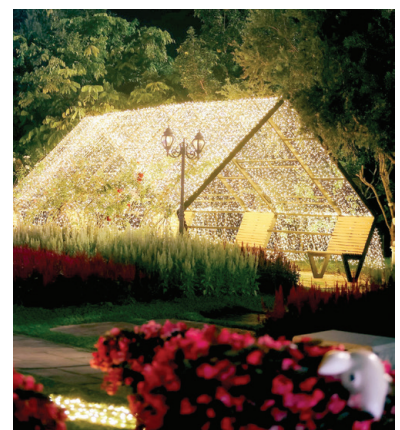
นอกจากนี้ ยังได้รวบรวมและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีพรรณไม้กว่า 25,000 รายการ จนได้รับการรับรองมาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ระดับสากลจาก BGCI และมาตรฐานสวนรุกขชาติระดับมืออาชีพจาก ArbNet พร้อมตั้งเป้าหมายเป็นพื้นที่ต้นแบบการศึกษาวิจัยเพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ในปี 2570 เพื่อยกระดับการให้บริการด้วยนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมปรับตัวสู่การเป็นแหล่งพักผ่อนที่ปลอดภัยและสร้างแรงบันดาลใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติแก่ประชาชน สะท้อนภาพลักษณ์การพัฒนาที่สมดุลระหว่างวิถีชีวิตและระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

🔧 แผนภูมิแสดงความพึงพอใจของผู้รับบริการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม

กิจกรรมไฮไลท์ 2568

1. งาน “AMAZING CHIANG MAI COUNTDOWN 2025”

ปรากฏการณ์เฉลิมฉลองส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่สุดยิ่งใหญ่ ระหว่างวันที่ 21-31 ธันวาคม 2567 ท่ามกลางบรรยากาศอันรื่นรมย์และการเนรมิตแลนด์มาร์คสำคัญ ให้กลายเป็นจุดถ่ายภาพที่สะกดทุกสายตา ดึงดูดผู้มาเยือนให้หลงใหลในความงามยามค่ำคืนของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ซึ่งจัดภายใต้แนวคิดสุดตราตรึงใจ **“ILLUMIDESTINATION : เมื่อแสงสุดท้ายมาบรรจบกับแสงแรกแห่งปี”** มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติหลังไหลเข้าร่วมงานรวม 67,103 ราย มีรายได้จากการจำหน่ายบัตรเข้าชมและสินค้าภายในงานรวมทั้งสิ้นกว่า 2.235 ล้านบาท ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพของเชียงใหม่ในฐานะเมืองท่องเที่ยวระดับโลก

2. เทศกาลชมสวน ประจำปี 2567

เทศกาลชมสวนภายใต้แนวคิด Grow Green : Go Green Grow together “สืบพรรณไม้ และการเข้าสู่สังคมไร้มลพิษเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” มีเป้าหมายในการส่งเสริมความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมาย Net Zero ขององค์กร มุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการลดการเกิดของเสียจากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบการนำทรัพยากรกลับมาใช้ซ้ำเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงสร้างความร่วมมือกันเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดขึ้นระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 - 28 กุมภาพันธ์ 2568 ตลอดระยะเวลา 4 เดือนของการจัดงาน ได้รับกระแสตอบรับอย่างดี มีนักท่องเที่ยวและผู้สนใจเข้าร่วมสัมผัสสมนต์เสน่ห์แห่งพรรณไม้รวม 97,963 ราย สร้างรายได้จากการจำหน่ายบัตรและสินค้าที่ระลึกเป็นมูลค่าถึง 14,431 ล้านบาท

3.1 การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ในฐานะหมุดหมายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งเรียนรู้ระดับประเทศ ได้บูรณาการ 3 แกนหลักสำคัญ ได้แก่ การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติเพื่อสืบสานพระราชปณิธาน การสร้างสรรค์เทศกาลเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะร่วมกับสังคม โดยมีกิจกรรมที่น่าสนใจ ดังนี้

1) กิจกรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ เสริมสร้างความรู้รัก สามัคคี และให้บุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงผู้เข้ารับบริการ ได้แสดงความจงรักภักดีและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

พิธีบำเพ็ญกุศล เนื่องในวันนวมินทรมหาราช เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2567 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 200 ราย

กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2568 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 423 ราย

พิธีเจริญพระพุทธมนต์และทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2567 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 315 ราย

กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2568 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 203 ราย

กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 3 มิถุนายน 2568 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 129 ราย

2) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกช่วงวัย ส่งมอบชุดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าชมได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง บนพื้นที่แห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัย ผ่านการบูรณาการองค์ความรู้ด้านธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเข้ากับกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์

งานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2568 ภายใต้แนวคิด “Green Minds, Bright Future หัวใจสีเขียว สร้างอนาคตสดใส” เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2568 มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 834 ราย

กิจกรรมจากสวนสู่จาน (Garden to table) ระหว่างวันที่ 22-23 กุมภาพันธ์ 2568 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 64 ราย

กิจกรรม รู้...สู้ฝุ่น PM2.5 ระหว่างวันที่ 25 มีนาคม – 6 เมษายน 2568 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 100 ราย

เทศกาลสงกรานต์ 2568 ภายใต้แนวคิด “แอ่วบ่ใหม่เมือง ชมดอกไม้บาน ร่วมสืบสานวัฒนธรรมล้านนา” ระหว่างวันที่ 11-30 เมษายน 2568 มีผู้รับบริการ 1,237 ราย

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ภายในอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ภายใต้แนวคิด “เส้นทางนักเรียนรู้: ก้าวสู่โลกกว้าง Young Explorers' Journey to the Big World” ระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม – 15 สิงหาคม 2568 มีผู้รับการเรียนรู้ 3,794 ราย

เทศกาลชมสวนฤดูฝน 2568 ภายใต้แนวคิด เสน่ห์สายฝน มนต์ปทุมมา (Garden in the rain) ระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม – 15 กันยายน 2568

3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และกิจกรรมเพื่อสังคม ส่งเสริมสุขภาพและกิจกรรมสาธารณประโยชน์ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา เพิ่มพื้นที่สีเขียว และสร้างเสริมสุขภาพที่ดีร่วมกันอย่างต่อเนื่องตลอดปี

กิจกรรม “ตักบาตรเทโวโรหณะ ประจำปี 2567” เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2567 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 200 ราย

กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย เดิน – วิ่ง เพื่อสุขภาพ (มุเตรน 2025) เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2568 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 370 ราย

โครงการวันต้นไม้ประจำปีของชาติ 2568 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 300 ราย และกิจกรรมปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวลดภาวะโลกร้อน เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง 12 สิงหาคม 2568 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 311 ราย

3.2 การพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เข้าสู่มาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากล

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ได้รวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพ โดยรวบรวมพรรณไม้ ตั้งแต่ปี 2558-2568 จำนวนทั้งสิ้น 25,306 รายการ ป้ายชื่อพรรณไม้สะสม 15,156 รายการ 21,306 ป้าย ป้ายองค์ความรู้ 179 ป้าย และมีการเข้าถึง Website ฐานข้อมูลพรรณไม้ 493,670 ครั้ง ส่งผลให้อุทยานหลวงราชพฤกษ์ได้รับการรับรองมาตรฐาน BGCI Botanic Garden Accreditation ระดับที่ 1 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2567 (มีระยะเวลาการรับรอง 5 ปี) จาก Botanical Gardens Conservation International (BGCI) ซึ่งเป็นเครือข่ายการอนุรักษ์พันธุ์พืชที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยมีสถาบันที่เป็นสมาชิกกว่า 800 แห่ง จากทั่วโลกกว่า 118 ประเทศ และยังเข้าร่วมเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์อนุรักษ์นานาชาติ Botanic Gardens Conservation International (BGCI) ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2567 – 16 กันยายน 2568 (มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1 ปี และต่ออายุรายปี)

ขณะเดียวกัน ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับที่ 3 ในการเป็นสวนพฤกษศาสตร์หรือสวนรุกขชาติที่มีมาตรฐาน และดำเนินงานระดับมืออาชีพอย่างแท้จริง จาก Arboretum Accreditation Program ซึ่งเป็นเครือข่ายระดับนานาชาติของสวนรุกขชาติทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยให้สวนรุกขชาติแต่ละแห่งบรรลุเป้าหมายและยกระดับมาตรฐานในการดำเนินงานสู่สถานะมืออาชีพ โดยมีการรับรอง 4 ระดับ ซึ่งครอบคลุมด้านการพัฒนาความสามารถ และความเป็นมืออาชีพด้านต่างๆ ของสวนรุกขชาติ รวมถึงการวางแผนงาน การเข้าถึงโดยสาธารณะ การให้ศึกษาเรียนรู้ การดูแล ปลูกเลี้ยง และการอนุรักษ์ไม้ต้น

อุทยานหลวงราชพฤกษ์ เป็นแหล่งรวบรวมอนุรักษ์พันธุ์ไม้ จำนวนมากกว่า 23,000 รายการ และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ในส่วนของสวนรุกขชาติ มีการจัดปลูกไม้ต้นมากกว่า 620 ชนิด และมีแผนการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สีเขียว โดยการปลูกสร้างป่าชุมชน เป้าหมายในการปลูกไม่น้อยกว่า 100 ชนิด รวม 15,000 ต้น

นอกจากนี้ ยังได้รับการรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน “ทรมเปิดพันธุ์โกลเด้น อเมทิสต์ (Handroanthus ‘Golden Amethyst’) จากกรมวิชาการเกษตร เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2568

ทรมเปิดพันธุ์โกลเด้น อเมทิสต์ (Handroanthus ‘Golden Amethyst’) สวยงามและโดดเด่นจากเฉดสีโทน “เหลือง-ม่วง” ในช่อดอกเดียวกัน เมื่อดอกเริ่มบานจะมีสีเหลืองอ่อนและเมื่อบานเต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีม่วงเป็นที่สะดุดตา ดอกทรมเปิดสายพันธุ์ใหม่นี้ จะบานเพียงปีละ 1 ครั้ง ในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคมของทุกปี (ระยะเวลาบานประมาณ 10-15 วัน)

3.3 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในและต่างประเทศ

1) ความร่วมมือด้านวิชาการเพื่อพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมสำหรับเยาวชน ระหว่างอุทยานหลวงราชพฤกษ์กับองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) ณ อพวช. อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2567

2) ความร่วมมือทางวิชาการว่าด้วยการเสริมสร้างวิชาการ วิชาชีพ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ระหว่าง อุทยานหลวงราชพฤกษ์กับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567

3) ความร่วมมือทางวิชาการว่าด้วยการศึกษาวิจัยและส่งเสริมคุณภาพอากาศที่ดีในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์กับสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

4) ร่วมประชุมกับสถานเอกอัครราชทูตสหราชอาณาจักร สวนพฤกษศาสตร์ คิว การ์เด้น ธนาคารทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติ และสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่อง SEED BANK และการอนุรักษ์พืชท้องถิ่น เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2567

สวพส. จับมือ อพวช. ต่อยอดจัดกิจกรรมเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน

5) ร่วมจัดแสดงไม้ดอกไม้ประดับและร่วมจัดแสดงพรรณไม้บุพประชาสัมพันธ์ในงาน International Horticulture Goyang Korea 2025 ณ สวนสาธารณะซุนเลค (Ilseon Lake Park) เมืองโกยียง ประเทศเกาหลีใต้ และงานเทศกาลไทย ณ กรุงโซล Sawasdee Seoul Thai Festival 2025: Discover Thailand จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 6-7 กันยายน 2568

การจัดแสดงไม้ดอกไม้ประดับ พรรณไม้ บุพประชาสัมพันธ์ และศึกษาดูงานเรื่องการจัดสวนร่วมกับมูลนิธิไม้ดอกไม้ประดับนานาชาติโกยียง ประเทศเกาหลีใต้ (GIFF)

3.4 การเตรียมความพร้อมงานปรับปรุง/พัฒนาสวน โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งดึงดูดใหม่ภายใน อุทยานหลวงราชพฤกษ์

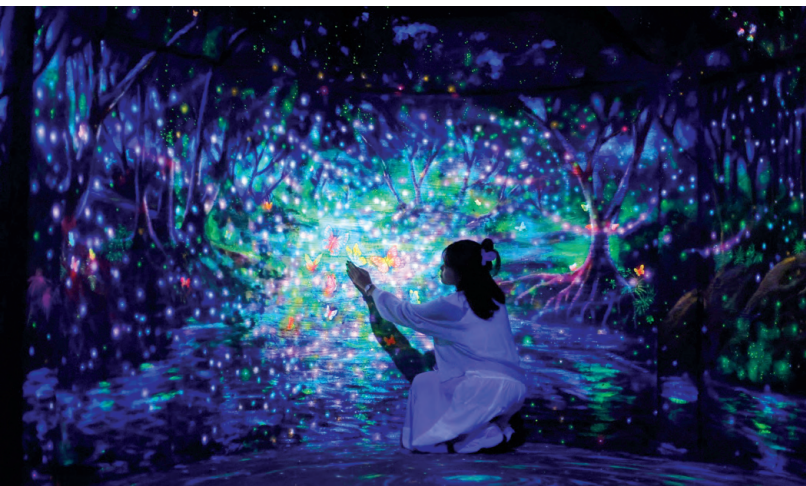
พัฒนาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ 6 โซน เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เพิ่มจุดเรียนรู้จุดดึงดูดใหม่ และเพิ่มพื้นที่สำหรับกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เฉพาะอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ได้แก่ (1) โซนพื้นที่ SKYWALK เรือนร่มไม้ และ โดมกุหลาบ (2) โซนพื้นที่ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง (3) โซนพื้นที่บริหารจัดการขยะ (4) โซนพื้นที่ป่าชุมชนและลานออกกำลังกาย (5) โซนพื้นที่สวนกล้วยไม้และเรือนไม้ดอก และ (6) โซนพื้นที่อาคารโลกแมลง สนามเด็กเล่น สวนฤดูฝน ร้านกาแฟ HRDI Cafe2

ไฮไลท์ใหม่ 2568

“อาคารจำลองห้องทรงงานและชีวประวัติการถวายงานของ หม่อมเจ้าภคเดช รัชนี ประธานมูลนิธิโครงการหลวง”

เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2568 องคมนตรีอำพน กิตติอำพน ที่ปรึกษาพิเศษคณะกรรมการ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เป็นประธานเปิดอาคารจำลองห้องทรงงานฯ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่และเรียนรู้ พระประวัติ การทรงงาน และการถวายงานของหม่อมเจ้าภคเดช รัชนี ให้นักเรียน นักศึกษา บุคลากรภาครัฐและเอกชน เกษตรกร ประชาชนทั่วไป และผู้ที่สนใจได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ในอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่

ถ้ำกล้วยไม้ ชมบรรยากาศของถ้ำโคมใหม่ที่ได้เต็มไปด้วยภาพวาดจิตรกรรม “กล้วยไม้ไทย” การวาดแบบภาพ 3 มิติเสมือนจริง ความหลากหลายของกล้วยไม้ทั้งพันธุ์แท้และพันธุ์ลูกผสม ดอกเอื้องเมืองเหนือที่พร้อมบานสะพรั่ง ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ของทุกปีในเรือนกล้วยไม้

Bug World อาคารโลกแมลง ค้นหาคความมหัศจรรย์และศึกษาพฤติกรรมแปลกๆ ของแมลงหลากหลายชนิด ทั้งในรูปแบบนิทรรศการและในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย ใกล้เคียงและสัมผัสความน่ารักของแมลงมีชีวิตท่ามกลางบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ สนามเด็กเล่น ร้าน HRDI CAFE2 ร้านกาแฟใหม่สไตล์มินิมอลสีขาว ทั้งโซน Indoor และ Outdoor

Sky Walk ชมวิวแบบ 360 องศา กับเส้นทางเดินที่เต็มไปด้วยพรรณไม้หายากกว่า 400 สายพันธุ์ เชื่อมต่อทางเดินไปยังจุดชมวิวมุมสูง หรือมองมุมสูงแปลงรวบรวมสายพันธุ์กุหลาบเส้นทางใหม่ที่ทอดยาวลงมาจนถึงโดมกุหลาบที่รวบรวมสายพันธุ์กุหลาบถึงกว่า 200 สายพันธุ์ เมื่อสุดเส้นทางก็ยังสามารถเดินชมป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง ทุ่งดอกไม้ที่สวนพรมบุปผา และสวนสมุนไพรที่จัดแสดงสมุนไพรท้องถิ่นและสมุนไพรจากต่างประเทศ

อาคารพืชทะเลทราย ที่รวบรวมพรรณพืชกลุ่มพืชทะเลทรายและไม้อวบน้ำไว้กว่า 1,500 ชนิด เช่น อากาเว่เตท์ล่า สับประดานาม ยูโฟรเบียเซียงเทียน จามาการ์ อัลลูออดี แคคัส ฯลฯ เสมือนอยู่ท่ามกลางทะเลทราย

สวนนานาชาติประเทศภูฏาน ซึ่งได้นำช่างฝีมือดีจากประเทศภูฏาน เข้ามาปรับปรุงสถาปัตยกรรม ทำให้เกิดความมีเอกลักษณ์แบบต้นฉบับจากประเทศภูฏานโดยเฉพาะ ภายในจัดแสดงในบรรยากาศเน้นความสงบเรียบง่ายแต่แฝงไปด้วยเสน่ห์ของวัฒนธรรม ความโดดเด่นทางสถาปัตยกรรม นอกจากนี้ ยังมี “พระศรีศากยมุนี” พระพุทธรูปที่ได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก กษัตริย์ภูฏานให้ได้กราบสักการะขอพรกันอีกด้วย

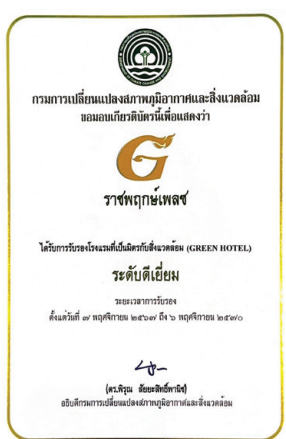
3.5 การพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์สู่แหล่งเรียนรู้มาตรฐาน

มาตรฐาน BGCi Botanic Garden Accreditation ระดับที่ 1 จาก Botanical Garden Conservation International

ArbNet ยกระดับมาตรฐานให้อุทยานหลวงราชพฤกษ์ เป็นสวนพฤกษศาสตร์หรือสวนรุกขชาติที่มีมาตรฐาน ระดับที่ 3 (ระยะเวลาการรับรองตั้งแต่วันที่ 67 – ธันวาคม 72)

การรับรองโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green hotel) ระดับดีเยี่ยม (ระยะเวลาการรับรองตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 67 – 6 พฤศจิกายน 70)

มาตรฐานสถานที่จัดงานประเทศไทย ประเภทห้องประชุม (ชัยพฤกษ์ ราชพฤกษ์ 2 และกาสะลอง) และประเภทสถานที่จัดกิจกรรมพิเศษ (ลานเวทีวัฒนธรรม) (ระยะเวลาการรับรองตั้งแต่ 1 มกราคม 67 – 31 ธันวาคม 69)

มาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC) ประจำปี พ.ศ. 2568 ระดับก้าวหน้า ระยะการรับรองมาตรฐาน GECC ตั้งแต่ พ.ศ. 2568-2570

รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย Thailand Tourism Awards ครั้งที่ 15 ประจำปี 2568 ได้แก่ รางวัลยอดเยี่ยม (Thailand Tourism Excellence Awards) ประเภทองค์กรสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืน สาขาองค์กรภาครัฐ และรางวัลแห่งความยั่งยืน (Thailand Tourism Sustainability Awards) ประเภทองค์กรสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืน

ประกาศเกียรติคุณ 2025 Green Destinations Top 100 Stories จาก Green Destinations Foundation ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในงาน Green Destinations Global Conference 2025 ณ เมืองมงต์เปลลิเยร์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส จากการนำเสนอความสำเร็จ “The Royal Park Rajapruek – Thailand’s First Net-Zero Botanical Garden Living Lab” ในหมวดหมู่ Environmental & Climate ซึ่งกำหนดเป้าหมายเชิงนโยบายที่มุ่งมั่นในการพลิกโฉมแหล่งท่องเที่ยวเชิงพฤกษศาสตร์ ให้กลายเป็น “ห้องปฏิบัติการเพื่อความยั่งยืนที่มีชีวิต (Living Lab)” แห่งแรกของประเทศไทย ที่ได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับแนวคิด BCG Model และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ภายในปี 2570

HRDI

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

ผลการดำเนินงาน

ด้านการขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวง
เพื่อยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูง

ผลการดำเนินงาน

ด้านการขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวง เพื่อยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูง

สาวพส. ดำเนินการการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area Base) โดยมีชุมชน

เป็นจุดศูนย์กลางเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบครบวงจรตามแบบโครงการหลวง พัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงเป้าหมายและกระจายการพัฒนาไปสู่ชุมชนที่อยู่ห่างไกลและทุรกันดาร ของประเทศไทย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบนพื้นที่สูงให้ดีขึ้น มีรายได้ที่มั่นคง และทรัพยากรธรรมชาติไม่ถูกทำลาย พัฒนาเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ซึ่งมีเป้าหมายพื้นที่การดำเนินงานในพื้นที่โครงการหลวงและขยายผลสำเร็จโครงการหลวงไปพัฒนาพื้นที่สูง แบ่งเป็น 3 กลุ่มพื้นที่ ตามลักษณะการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มพื้นที่ 1 กลุ่มบ้านที่พัฒนาแบบโครงการหลวง โดยสมบูรณ์	กลุ่มพื้นที่ 2 กลุ่มบ้านที่พัฒนาในบางกิจกรรม โดยร่วมกับบางหน่วยงานหรือภาคเอกชน	กลุ่มพื้นที่ 3 กลุ่มบ้านเครือข่ายการเรียนรู้
เป็นกลุ่มบ้านในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่ดำเนินงานพัฒนาอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีการตั้งสำนักงานในพื้นที่ และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ รวมทั้งกลุ่มบ้านเยี่ยมเยียนที่เป็นเครือข่ายการพัฒนาของแต่ละพื้นที่	เป็นกลุ่มบ้านที่มีปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาเฉพาะด้าน เช่น ความยากจน หมอกควัน หรือการเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น	เป็นกลุ่มบ้านต่างๆ ไป ที่สามารถเข้าถึงเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัลได้
การดำเนินงาน เป็นกลุ่มบ้านที่มีการตั้งสำนักงานในพื้นที่ และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำ ดำเนินงานพัฒนาครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน ตามปัญหา ความต้องการ และภูมิสังคมของกลุ่มบ้าน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และการบูรณาการกับทุกภาคส่วน	การดำเนินงาน ดำเนินงานพัฒนาเฉพาะเรื่อง โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ หรือภาคเอกชน	การดำเนินงาน ถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาพื้นที่สูง ที่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของกลุ่มบ้านเป้าหมาย ผ่านระบบการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคเอกชน
พื้นที่เป้าหมาย รวม 616 กลุ่มบ้าน ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 44 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 28 อำเภอ ใน 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี กำแพงเพชร และเพชรบูรณ์ ประชากรในชุมชนเป้าหมาย 72,666 ครัวเรือน 293,501 ราย	พื้นที่เป้าหมาย รวม 1,114 กลุ่มบ้าน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> • โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน 129 กลุ่มบ้าน • โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง จำนวน 795 กลุ่มบ้าน • กลุ่มบ้านที่มีปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาเฉพาะด้าน จำนวน 190 กลุ่มบ้าน 	พื้นที่เป้าหมาย รวม 1,000 กลุ่มบ้าน (พื้นที่ใหม่)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนเป้าหมายบนพื้นที่สูงไปแล้ว 2,797 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 66.52 ของกลุ่มบ้านบนพื้นที่สูงในประเทศไทย ก่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนบนพื้นที่สูงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดสำคัญ

แผนปฏิบัติการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-2570

กลยุทธ์ที่ 2 การขยายผลสำเร็จงานโครงการหลวงเพื่อยกระดับการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง

4,280 ครัวเรือน

ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงได้รับการส่งเสริมอาชีพจาก สวพส. และมีรายได้ ทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรสูงกว่า 78,000 บาท/ครัวเรือน/ปี

423 กลุ่มบ้าน

มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีสถาบันเกษตรกรในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการจัดการด้านการตลาด และมีรายได้เพิ่มขึ้น

30 ชุมชน

เป็นชุมชนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

370 ชุมชน

มีความเข้มแข็งในการจัดการด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมดำเนินการจัดการที่ดินได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย และขออนุญาตใช้พื้นที่ตามมาตรา 19 ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

พื้นที่ตัวอย่างการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแบบประณีตและมีมูลค่าสูง
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยถ้ำปลา

1. การยกระดับชุมชนเป้าหมายในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง (กลุ่มพื้นที่ 1)

จากการสร้างกลไกความร่วมมือและสนับสนุนงบประมาณกับภาครัฐ เอกชน และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดเวทีประชุมบูรณาการแผนการปฏิบัติงานประจำปี ประชุมคณะทำงานในระดับอำเภอและจังหวัด การพัฒนาช่องทางสนับสนุนงบประมาณและกำหนดโครงสร้างแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณประจำปี การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มบ้านบนพื้นที่สูงด้วยระบบ GIS Portal การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการติดตามแผนผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ส่งผลให้ชุมชนเป้าหมายในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

44 พื้นที่ 616 กลุ่มบ้าน ได้รับการยกระดับและมีการกระจายการพัฒนา ตามปัญหาความต้องการและภูมิสังคมของชุมชน แบ่งเป็น กลุ่มบ้านระดับ A ชุมชนเข้มแข็งสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้ด้วยตนเอง และมีผลการพัฒนาที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ จำนวน 130 กลุ่มบ้าน กลุ่มบ้านระดับ B ชุมชนที่สามารถร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา มีการกระจายและยกระดับการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จำนวน 270 กลุ่มบ้าน และกลุ่มบ้านระดับ C ชุมชนที่อยู่ระหว่างการเริ่มเรียนรู้และขับเคลื่อนการพัฒนา เพื่อการแก้ไขปัญหาพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพ และมีการพัฒนาแปลงเรียนรู้ จำนวน 216 กลุ่มบ้าน

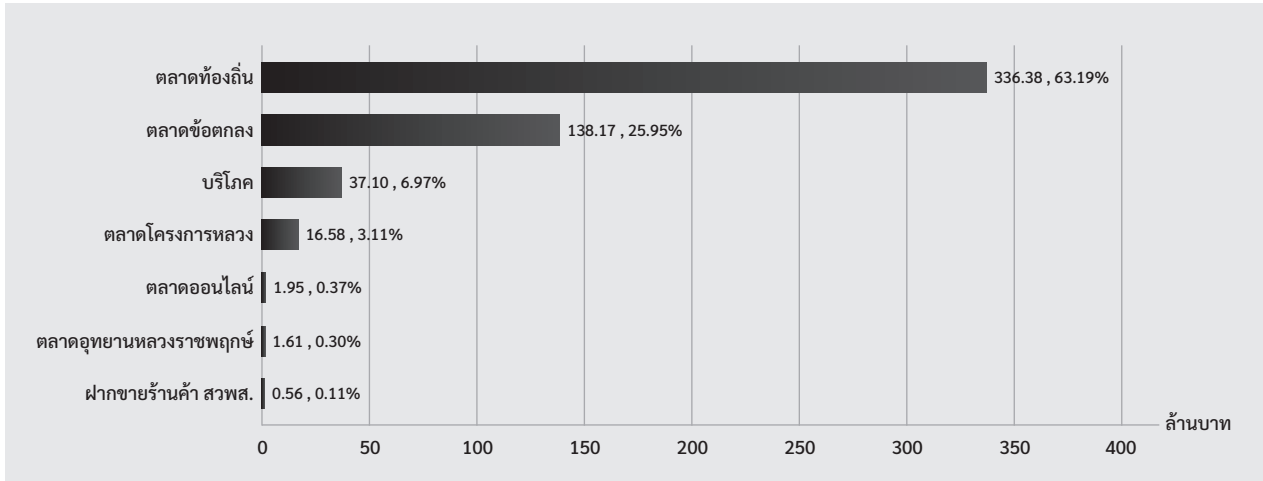
การส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับชุมชนเป้าหมายในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

1.1 การพัฒนาอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตรแก่เกษตรกรให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ และยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน

เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง 97,922 ราย (นับซ้ำ) ส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนบนพื้นที่สูง แก้ไขปัญหาความยากจน ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแบบประณีต และมีมูลค่าสูง โดยปรับระบบเกษตรในพื้นที่ 113,064 ไร่ มีพื้นที่ส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 105,752 ไร่ เกษตรกร

25,855 ราย ส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 พื้นที่ รวม 7,801 ราย มีรายได้จาก 11 ผลิตภัณฑ์/ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ พืชผัก ไม้ผล ชาและกาแฟ พืชไร่ ปศุสัตว์และประมง ท่องเที่ยว พืชท้องถิ่น ไม้ดอก ผลิตภัณฑ์แปรรูป หัตถกรรม และอื่นๆ จำหน่ายผ่านตลาดท้องถิ่น ตลาดข้อตกลง ตลาดโครงการหลวง ตลาดออนไลน์ ตลาดอุทยานหลวงราชพฤกษ์ บริโภค และฝากขายร้านค้า สวพส. รวมมูลค่า 532.33 ล้านบาท

แผนภาพแสดงรายได้ของเกษตรกรจากการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแบบประณีต และมีมูลค่าสูง ในปีงบประมาณ 2568 จำแนกตามประเภทตลาด

ตารางแสดงรายได้ของเกษตรกรจากการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแบบประณีต และมีมูลค่าสูงในปีงบประมาณ 2568

รายการ	มูลค่า (บาท)
1. ชา กาแฟ โกโก้	106,450,115
2. ท่องเที่ยว	15,747,840
3. ปศุสัตว์และประมง	25,263,316
4. แปรรูปผลิตภัณฑ์	3,386,400
5. พืชท้องถิ่น	14,816,164
6. พืชผัก	164,236,772
7. พืชไร่	74,684,678
8. ไม้ดอก	3,953,642
9. ไม้ผล	116,407,418
10. หัตถกรรม	2,795,448
11. อื่นๆ (ปัจจัยการผลิต)	4,593,120
รวม	532,334,912

ยกระดับการผลิตสู่มาตรฐานคุณภาพผลผลิตของเกษตรกรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย 4,765 ราย สร้างรายได้ 192.39 ล้านบาท ประกอบด้วย การรับรองแหล่งผลิตมาตรฐานอาหารปลอดภัย (GAP) 4,196 ราย สร้างรายได้ 168.24 ล้านบาท และการรับรองแหล่งผลิตมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Organic Thailand) 569 ราย มีรายได้ 24.15 ล้านบาท นอกจากนี้ได้กระจายการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรแก่เกษตรกรผู้ด้อยโอกาส 1,644 ราย

ผลผลิตและสินค้าจากการส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตร

สนับสนุนการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ ที่อายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งอาชีพภาคการเกษตรและอาชีพนอกภาค การเกษตร โดยจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ตามศักยภาพให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกที่ตนเอง มีค่า ไม่ต้องพึ่งพาหรือเป็นภาระแก่ลูกหลาน ตลอดจนสามารถ นำความรู้ที่ได้พัฒนาตนเอง สามารถสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัว โดยจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ตามศักยภาพให้แก่ผู้สูงอายุ 148 ราย รวม 6 ครั้ง และสนับสนุน การสร้างกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเครือข่ายการพัฒนาของเกษตรกรผู้สูงอายุ เช่น การเสริม ทักษะด้านความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT literacy) ของผู้สูงอายุ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่

ผู้สูงอายุ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกิจกรรมทางสังคม/ จิตอาสา ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่มผู้สูงอายุ

การส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ

1.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชนในการพึ่งตนเอง และพัฒนาศักยภาพของผู้นำเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เสริมสร้างและยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนเป้าหมายบนพื้นที่สูงให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้ด้วยตนเอง เป็นชุมชนต้นแบบและแหล่งเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงอย่างยั่งยืน 130 กลุ่มบ้าน โดยสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนเพื่อวางแผนพัฒนารายกลุ่มบ้าน 504 กลุ่มบ้าน และขับเคลื่อนแผนชุมชนไปใช้ประโยชน์ 490 กลุ่มบ้าน

ด้านการตลาด ได้ขยายตลาดเดิมและเพิ่มตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการใช้นวัตกรรมมาเป็นจุดขายสินค้าเกษตรผ่านแอปพลิเคชันทั้งออนไลน์และออฟไลน์ โดยสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรมีช่องทางตลาดออนไลน์จำนวน 24 กลุ่ม เชื่อมโยงสร้างเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เรื่องกระจายสินค้าและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกร 33 แห่ง ปัจจุบันมีสถาบันเกษตรกรจำนวน 110 แห่ง สมาชิก 4,165 ราย เงินทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 28.38 ล้านบาท ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร (Agricultural Service Provider) จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ 1) สหกรณ์พัฒนาพื้นที่สูง

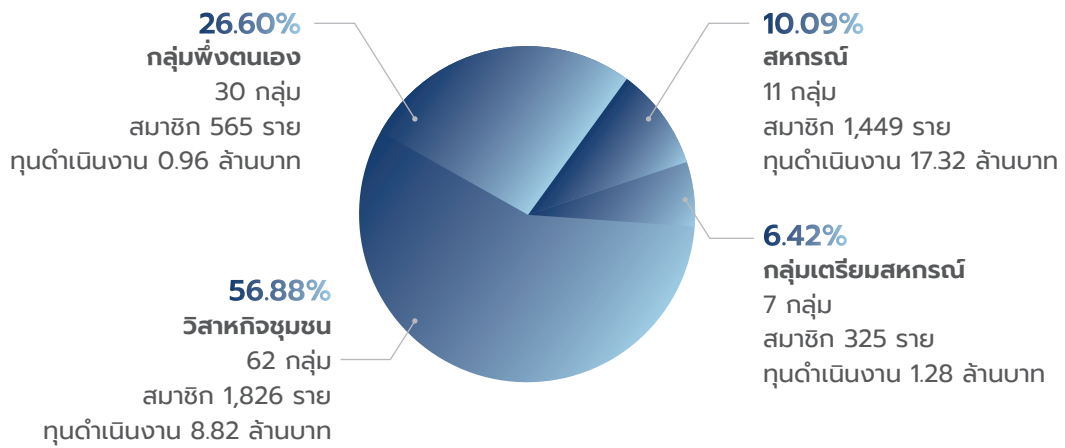

แบบโครงการหลวงสบเมย จำกัด 2) สหกรณ์พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่สอง จำกัด 3) สหกรณ์การเกษตรพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงวาวี จำกัด 4) วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ผลิตผักปลอดภัยแม่จริม 5) วิสาหกิจชุมชนกาแพด้อยกลาง 6) ผู้ผลิตกาแฟบ้านห้วยโทน 7) วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลป่าแป๋ และ 8) กลุ่มเตรียมสหกรณ์บ้านหนองเขี้ยว โดยสถาบันเกษตรกรสามารถบริหารจัดการการผลิตได้ด้วยตัวเอง

แผนภาพแสดงประเภทของสถาบันเกษตรกรและรายละเอียดสถาบันเกษตรกร

พัฒนาเกษตรกรและยกระดับให้เป็นเกษตรกร ปราดเป็รื่อง 1,150 ราย พัฒนาศักยภาพของผู้นำเกษตรกร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ และทัศนคติที่ดี ต่อการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชน มีผู้ได้รับการ พัฒนารวม 2,094 ราย (นับซ้ำ) พัฒนากลุ่มเยาวชน 7 กลุ่ม ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 7 แห่ง คือ พื้นที่โครงการฯ สบเมย สบโขง พบพระ ห้วยน้ำเย็น ปางมะโอ ป่าเกี๊ยะใหม่ และป่าแป๋ และพัฒนาเยาวชน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจำนวน 45 ราย

นอกจากนี้ มีการถอดองค์ความรู้และเผยแพร่ องค์ความรู้จากผู้นำเกษตรกร จำนวน 21 เรื่อง ผ่านช่องทาง ออนไลน์ ได้แก่ Facebook Page “คลังความรู้ สวพส.” และเว็บไซต์องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน “<https://hkm.hrdi.or.th/SmartFarmer>”

จัดทำสื่อองค์ความรู้จากผู้นำเกษตรกรเพื่อเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

1.3 การบริหารจัดการพื้นที่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

สวพส. สนับสนุนการจัดทำแผนที่ดินรายแปลงของเกษตรกร กำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งแยกพื้นที่ป่าพื้นที่เกษตร และพื้นที่อยู่อาศัย เพื่อป้องกันการบุกรุกป่า และควบคุมพื้นที่การเผา 596 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 96.75 ของกลุ่มบ้านเป้าหมาย (616 กลุ่มบ้าน) เกษตรกร 48,435 ราย 104,918 แปลง พื้นที่ 2,919,557 ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ป่า 1,835,760 ไร่ พื้นที่เกษตร 1,047,466 ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัย 36,331 ไร่ ชุมชนเกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีระบบนิเวศที่สมดุลทั้งดิน น้ำ และป่าไม้ ทำให้เกิดการรักษาป่าและไม่เกิดการบุกรุกป่า 1,835,760 ไร่ รวมถึงส่งเสริมดำเนินกิจกรรมลดการเผาในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร 124,110 ไร่

นอกจากนี้ได้กำกับดูแลและบริหารจัดการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มศักยภาพการกักเก็บคาร์บอน พื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและคนในชุมชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน 8,517 ไร่ ก่อเกิดชุมชนต้นแบบการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและนิเวศบริการ จำนวน 7 ชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการสำรวจประเมินการกักเก็บคาร์บอนของไม้ยืนต้นและการสะสมคาร์บอนในดิน ด้วยการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่

กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

และคนในชุมชนเกี่ยวกับการวางแผนตัวอย่าง การวัดขนาดต้นไม้ การประเมินการกักเก็บคาร์บอน การจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) และการยื่นคำขอเข้าร่วมพัฒนาโครงการต่อกรมป่าไม้ และ/หรือกรมอุทยาน และ/หรือองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยผู้ประเมินภายนอก (Validation & Verification Body : VVB) พร้อมทั้งยื่นขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ภาคป่าไม้ต่อองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และได้รับการขึ้นทะเบียนรับรองคาร์บอนเครดิต พร้อมเปิดบัญชี T-VER Credit 5 ชุมชน ครอบคลุมพื้นที่ 7,517 ไร่

ตัวอย่าง
การจัดทำแผนที่ดินรายแปลง กำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งแยกพื้นที่ป่าบ้านห้วยน้ำใส โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสเบย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.4 การแก้ไขและบรรเทาปัญหาภัยแล้ง

สวพส. ร่วมกับหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านน้ำ ใช้ข้อมูล ความรู้ และเทคโนโลยี วางแผนและพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดเล็กอย่างเป็นระบบครบวงจร แก้ไขและบรรเทาปัญหา ภัยแล้งด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม จำนวน 178 โครงการ ส่งผลให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค บริโภค 930 แห่ง ผู้ได้รับประโยชน์ 24,232 ราย 458 ชุมชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำใช้น้ำอย่าง มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด มีการแบ่งปันการใช้น้ำ อย่างเป็นธรรมทั่วถึงเท่าเทียม และลดความขัดแย้ง ต่อยอดให้ ชุมชนมีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ทั้งนี้ ได้ดำเนินโครงการต้นแบบในพื้นที่บ้านแม่วาก อำเภอมะแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยขออนุญาตใช้พื้นที่อย่าง ถูกต้องตามกฎหมาย ขยายผลให้เกษตรกรสามารถใช้น้ำได้ กว้างขวางมากขึ้น ชุมชนสามารถปลูกพืชทางเลือกสร้างรายได้สูง ทดแทนข้าวโพด ภายใต้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ลดการเผาและ ลดการใช้สารเคมี ทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พร้อมทั้งได้ มีการประยุกต์ใช้รูปแบบจากบ้านแม่วาก ขยายผลไปยังชุมชน บนพื้นที่สูงอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง โดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีการบูรณาการฐานข้อมูล แผนที่รายแปลง เทคโนโลยี องค์ความรู้ งานวิจัย บุคลากร และงบประมาณจากภาคส่วน ต่างๆ ทำการวิเคราะห์ ออกแบบ จัดทำแผนปฏิบัติการเชิงพื้นที่ ร่วมกัน (One Map – One Plan) สู่การปฏิบัติกระจายการ พัฒนาด้านแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำสำหรับการอุปโภค

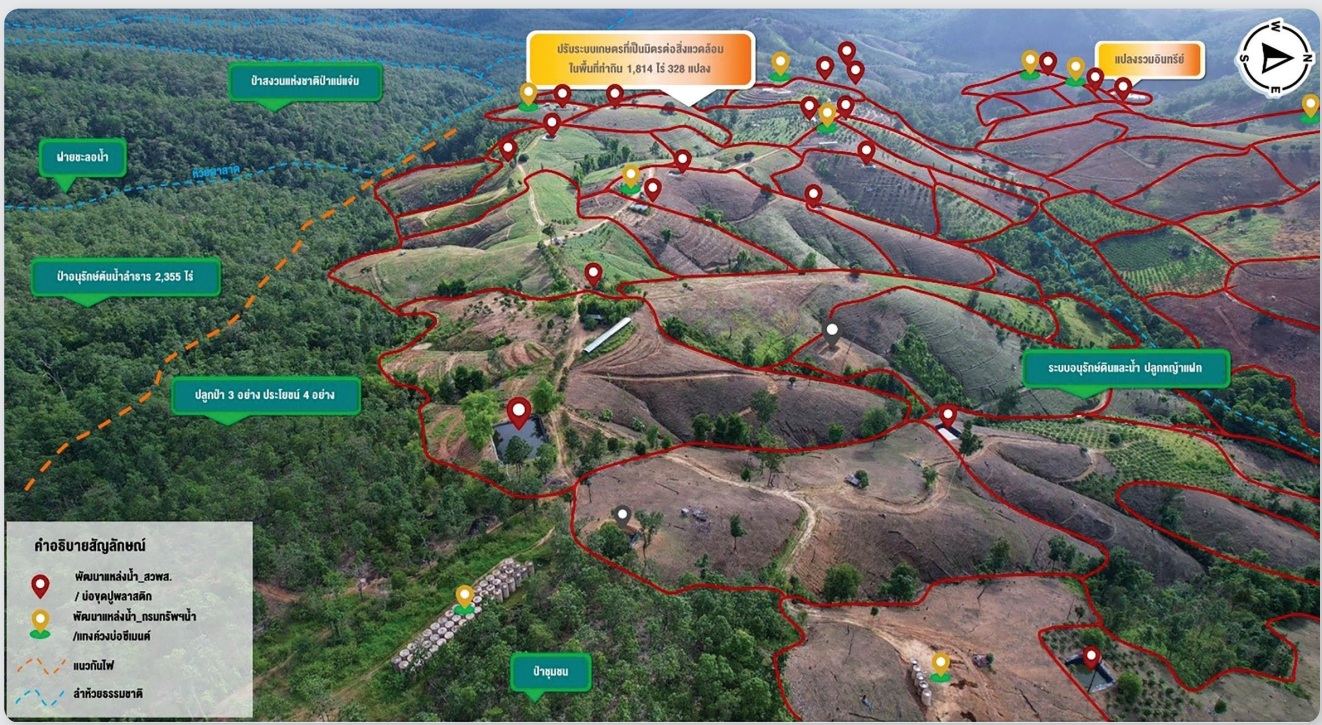
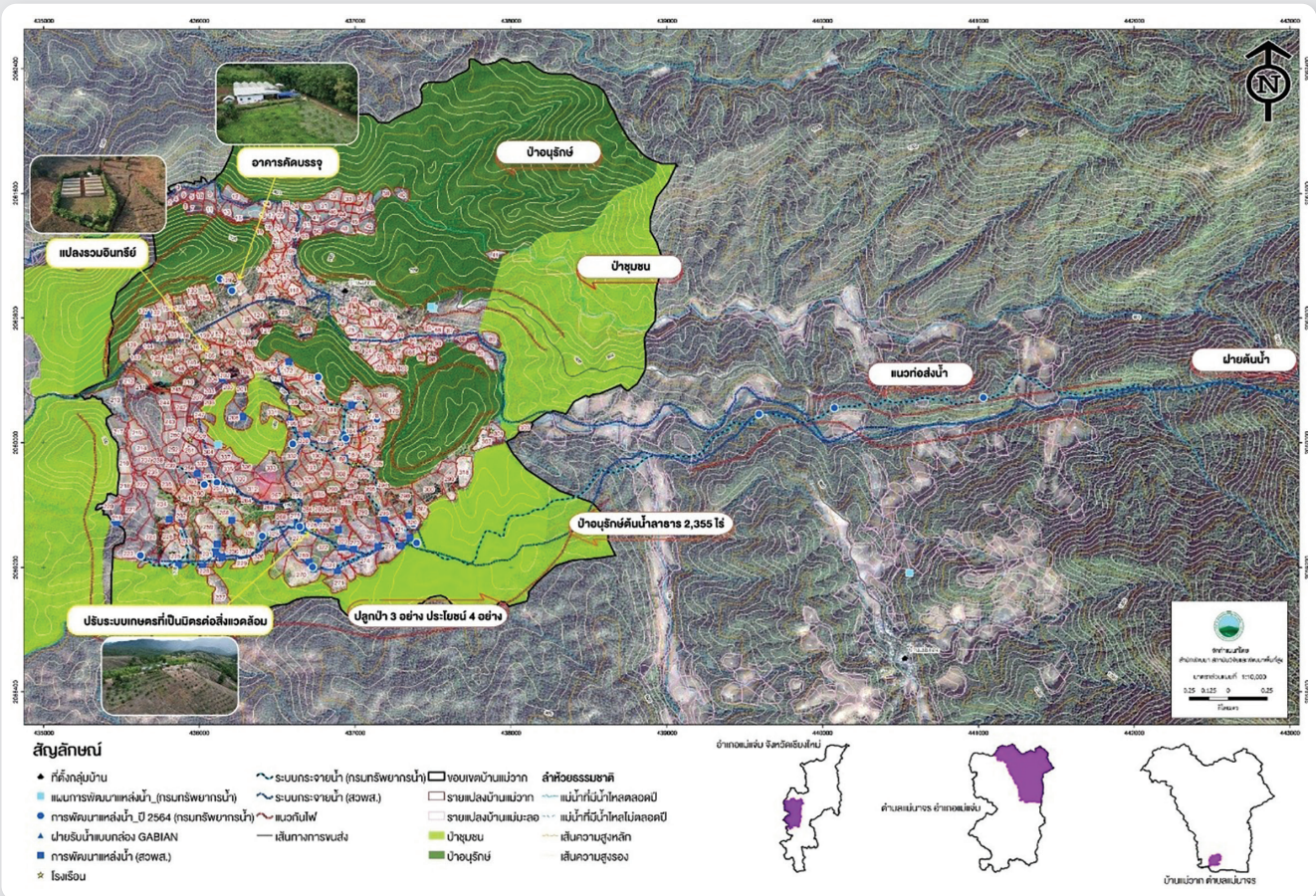
ผู้แทน สวพส. ร่วมรับรางวัลเลิศรัฐ 2568 ผลงาน “แหล่งน้ำรวมใจ บรรเทาแก้ไข ภัยธรรมชาติ”

บริโภค และการเกษตร จากการดำเนินโครงการต้นแบบ ส่งผลให้ สวพส. ได้รับรางวัลเลิศรัฐประจำปี พ.ศ. 2568 จากสำนักงาน ก.พ.ร.) ในผลงาน “แหล่งน้ำรวมใจ บรรเทาแก้ไข ภัยธรรมชาติ” ระดับดีเด่น ประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม

การพัฒนาต้นแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำสำหรับการอุปโภค บริโภค และการเกษตรบนพื้นที่สูง

ภาพแสดงการใช้ข้อมูล ความรู้ และเทคโนโลยี วางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบครบวงจร พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่ละอ อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ (บ้านแม่วาก)

ภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่จากการดำเนินงานของ สวพส. ในแต่ละระยะพื้นที่โครงการ พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่ละอ อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ (บ้านแม่วาก)

ภาพจาก Google Earth ปี 2557

พ.ศ. 2559-2562

ส่งเสริมการปลูกพืชผัก/ไม้ผล
สร้างรายได้ระยะสั้น

ภาพจาก Drone ปี 2562

ภาพจาก Drone ปี 2563

พ.ศ. 2565 - 2568

จากต้นแบบบ้านแม่วาก ในการพัฒนาแหล่งน้ำ
สู่การพัฒนาคอรอบคลุมทุกมิติ ได้มีการสื่อสาร
ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดความรู้ผ่านช่องทางต่างๆ
และการดำเนินงานในพื้นที่ ทำให้มีการนำไปประยุกต์ใช้
ในพื้นที่อื่นๆ เป็นที่ยอมรับของการพัฒนาเชิงพื้นที่
อย่างสมดุลและยั่งยืน

ภาพจาก Drone ปี 2568

พ.ศ. 2556-2558

วิเคราะห์ชุมชน สำรวจพื้นที่ กำหนดขอบเขตการใช้ที่ดิน
พบว่า “พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ไม่มีแหล่งน้ำเพียงพอ
ในการเพาะปลูกพืช เกษตรกรในชุมชนส่วนใหญ่
จึงปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อาศัยน้ำฝน”

พ.ศ. 2563-2564

เกษตรกรในชุมชนเริ่มปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืช
แบบดั้งเดิม สู่การปลูกพืชทางเลือกที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อมบนก่อให้เกิดรายได้ภายใต้
การอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่า และลดการใช้สารเคมี

1.5 การแก้ไขปัญหาการเผา ฝุ่นควัน และ PM 2.5 บนพื้นที่สูง

ดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน โดยจัดทำ “แผนปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง และการลดการเผาและฝุ่นควัน (PM 2.5) เชิงพื้นที่ (44 พื้นที่)” มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน
1. การสนับสนุนชุมชน ป้องกันไฟฟ้าและบริหารจัดการไฟฟ้า ตามหลักวิชาการ/ตามมาตรการ พื้นที่-จังหวัด-ประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> สร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรการห้ามเผา กำกับติดตามพื้นที่การเกษตร ส่งผลให้พื้นที่ดำเนินงาน 616 กลุ่มบ้านไม่เกิดจุดความร้อนในพื้นที่เกษตร 423 กลุ่มบ้าน ครอบคลุมพื้นที่ 955,507 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.67 ของกลุ่มบ้าน สนับสนุนชุมชน 48 กลุ่มบ้าน ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และการป้องกันไฟฟ้า แนวกันไฟ 1,265 กม. ฝายชะลอน้ำ 1,182 แห่ง ปลุกป่าต้นน้ำ 4,315 ไร่ food bank 759 ไร่ จำนวนชนิดพืช 15 ชนิด เป็นการดูแลป่าต้นน้ำ 520,500 ไร่
2. การจัดการเศษวัสดุ การเกษตร โดยไม่เผา	<ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนพื้นที่ไถกลบ/คั้นปุ๋ย 239 ราย 291 แปลง มีพื้นที่ไถกลบ 1,428 ไร่ พื้นที่ทำคั้นปุ๋ย 573 ไร่ สนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก จำนวน 190 ตัน ถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนการผลิตไบโอชาร์เพื่อปรับปรุงดิน 600 กระสอบ 6,000 กิโลกรัม สนับสนุนและส่งเสริมการผลิตเตาเผาถ่านชีวภาพพื้นที่นิเวศบริการ จำนวน 1 แห่ง 30 ชุด สนับสนุนการปลูกแฝกเพื่อเป็นแนวระบอบอนุรักษ์ดินและน้ำ 1,945,000 กล้า
3. การบริหารจัดการข้อมูล เพื่อการแก้ไขปัญหาการเผา อย่างบูรณาการ ถูกต้อง และแม่นยำ	<ul style="list-style-type: none"> สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง 31 กลุ่มบ้าน เกษตรกรเข้าร่วม 2,822 ราย พื้นที่ทำกิน 5,898 แปลง พื้นที่ 66,069.64 ไร่ พื้นที่ป่า 102,175.34 ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัย 3,476.84 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจ 1 กลุ่มบ้าน พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อแก้ไขปัญหภัยแล้ง 49 กลุ่มบ้าน 127 แห่ง (แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 117 แห่ง แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค 10 แห่ง และระบบกระจายน้ำรวม (ท่อ) 19,688 เมตร มีผู้รับประโยชน์ 460 ราย พื้นที่รับประโยชน์ 5,120 ไร่ ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าต้นน้ำ 13,000 ไร่
4. การปรับระบบเกษตรฯ ด้วยผลงานวิจัย นวัตกรรมและตลาด นำการผลิต	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินการปรับระบบเกษตร 300 กลุ่มบ้าน ความก้าวหน้าเหมาะสม เกษตรกร 18,844 ราย พื้นที่ปรับระบบฯ 113,064 ไร่
5. เพิ่มช่องทางการตลาด Green Product	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มช่องทางการตลาด เกษตรไม่บุกรุกป่า ไม่เผา ลดใช้สารเคมี และเพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้วยการพัฒนา Highland Ecofriendly Certified
6. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน และหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> สร้างเครือข่ายการพัฒนา ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 56 แห่ง แบ่งเป็น องค์กรบริหารส่วนตำบล 50 แห่ง เทศบาลตำบล 5 แห่ง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง ได้รับการอนุมัติโครงการตามมาตรา 19 โดยอธิบดีกรมป่าไม้ บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานขึ้นเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหภัยแล้งและลดการเผาและฝุ่นควัน

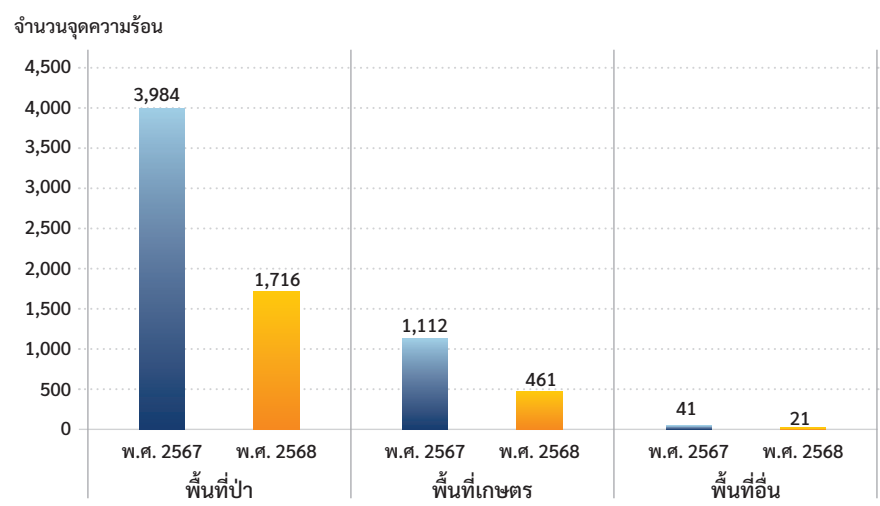

นอกจากนี้ ได้เฝ้าระวังสถานการณ์การเกิดจุดความร้อนในพื้นที่ และกำกับ ติดตาม ข้อมูลการเกิดจุดความร้อน (Hotspot) ผ่านระบบฐานข้อมูลสรุปสถิติการเกิดจุดความร้อน จากดาวเทียม Suomi NPP ระบบ VIIRS ทำให้ไม่เกิดการเผาในพื้นที่ดำเนินงานของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 พื้นที่ 423 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 68.67 ของกลุ่มบ้านเป้าหมาย (616 กลุ่มบ้าน) ครอบคลุมพื้นที่ปลอดการเผา 955,507 ไร่ ประกอบกับปี พ.ศ. 2568 มีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งประเทศ 1,630 มิลลิเมตร ซึ่งมากกว่าปกติ 131 มิลลิเมตร หรือประมาณร้อยละ 9 ส่งผลให้สถิติจุดความร้อนสะสม (Hotspots) ระหว่างเดือน มกราคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ลดลง ร้อยละ 57.21 (2,939 จุด) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี พ.ศ. 2567 (5,137 จุด) ทั้งนี้จุดความร้อนลดลงทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร ส่งผลให้พื้นที่ได้รับรางวัลหมู่บ้านปลอดการเผา 13 พื้นที่ 23 ชุมชน พื้นที่ 143,776 ไร่ รายละเอียดดังตาราง

พื้นที่	จำนวนพื้นที่ (ล้านไร่)	การเกิดจุดความร้อน (จุด) (มกราคม - พฤษภาคม)			ค่าเฉลี่ยการเกิดจุดความร้อน
		ปี 2567	ปี 2568	(+ เพิ่มขึ้น/- ลดลง)	
จังหวัดพื้นที่สูงฯ 12 จังหวัด	91.06	78,062	50,461	(-) 27,601	ลดลง ร้อยละ 35
พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 พื้นที่โครงการ	6.50	5,137	2,198	(-) 2,939	ลดลง ร้อยละ 57

แผนภาพแสดงจำนวนจุดความร้อน จำแนกตามพื้นที่การเกิดจุดความร้อนในพื้นที่ป่า พื้นที่การเกษตร และพื้นที่อื่นๆ เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2567 และ พ.ศ. 2568

กิจกรรมการแก้ไขปัญหาการเผา ฝุ่นควัน และ PM 2.5 บนพื้นที่สูง

1.6 การส่งเสริมการผลิตกาแฟอาราบิก้าอย่างครบวงจร

สวพส. ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการหลวงพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่สลอง โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพื้นที่สูง ส่งเสริมการผลิตกาแฟอาราบิก้าอย่างครบวงจร สร้างมูลค่าและเพิ่มโอกาสทางการตลาดร่วมกับภาคเอกชน พัฒนาพื้นที่สูงในเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะในแม่ฮ่องสอนที่มีปัญหาความยากจนสูง และขยายผลการพัฒนาไปยังพื้นที่อ้อมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่สบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนากาแฟเป็นพืชทางเลือกในการสร้างรายได้และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำในพื้นที่ห่างไกล รวมถึงใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้จากการวิจัยในการปรับปรุงระบบการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สนับสนุนองค์กรชุมชนให้ควบคุมกระบวนการผลิตกาแฟทั้งห่วงโซ่ และการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อเสริมสร้างการตลาดและเพิ่มมูลค่ากาแฟ พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานการผลิตกาแฟในระบบอินทรีย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่สูง จากการส่งเสริมการผลิตกาแฟอาราบิก้าอย่างครบวงจร ส่งผลให้ สวพส. ได้รับรางวัลเลิศรัฐประจำปี พ.ศ. 2568 จากสำนักงาน ก.พ.ร. ในผลงาน “จากต้นสู่แก้ว ขยายความยั่งยืน ตอบโจทย์พื้นที่ห่างไกล” ระดับดีเด่น ประเภทเรื่องสื่อขยายผล มีผลลัพธ์สำคัญ ดังนี้

1) **พื้นที่อ้อมก้อย จังหวัดเชียงใหม่** มีการผลิตกาแฟคุณภาพสูงขึ้น พื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น 921 ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมเพิ่มขึ้น 94 ราย รวมถึงการได้รับรองมาตรฐานอินทรีย์และ GAP มากขึ้น สะท้อนการพัฒนาคุณภาพกาแฟ ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น 32.8 ตัน มูลค่าเพิ่มขึ้น 3.6 ล้านบาท นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมการปลูกกาแฟร่วมกับไม้ผลเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและความยั่งยืนในระบบนิเวศ ทำให้เกษตรกรที่ห่างไกลให้มีรายได้จากกาแฟเพิ่มขึ้น

ผู้แทน สวพส. ร่วมรับรางวัลเลิศรัฐ 2568 ผลงาน “จากต้นสู่แก้ว ขยายความยั่งยืน ตอบโจทย์พื้นที่ห่างไกล”

20,272 บาทต่อครัวเรือน มีการสร้างเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อรวบรวมผลผลิตและลดต้นทุน ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การผลิตกาแฟคุณภาพและถ่ายทอดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม การปลูกกาแฟได้รณรงค์ช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดจุดความร้อน (Hotspot) จาก 387 จุด เหลือ 373 จุด และลดการใช้ปุ๋ยเคมี

2) **พื้นที่สบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน** มีการส่งเสริมการตลาดแบบโคเวตล่องหน้ากับบริษัทฮิลล์คอฟและพ่อค้าท้องถิ่น ผลผลิตกาแฟเพิ่มขึ้น 13.16 ตัน และมูลค่าการจำหน่ายเพิ่มขึ้น 2.50 ล้านบาท เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์และ GAP เพิ่มขึ้น ส่งเสริมการปลูกกาแฟร่วมกับพืชท้องถิ่นเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและลดต้นทุนการผลิต มีรายได้จากกาแฟเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 30,229 บาทต่อครัวเรือน เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรผ่านระบบสหกรณ์ที่ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มอำนาจต่อรอง ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้การผลิตกาแฟคุณภาพ และมีเกษตรกรผู้นำ 30 ราย ในการถ่ายทอดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม การปลูกกาแฟได้รณรงค์ช่วยเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำและลดจุดความร้อนจาก 138 จุด เหลือ 104 จุด

1.7 ECO BRAND สันค้ำดี จากเกษตรกรดี สู่ผู้บริโภคที่รักสิ่งแวดล้อม

สวพส. เปิดตัว “ECO BRAND” หรือ เครื่องหมายรับรองสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คือ สัญลักษณ์ความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วน ทั้งเกษตรกร ตลาด และผู้บริโภค ในการช่วยกันดูแล รักษา และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวหรือทำไร่หมุนเวียน มาสู่การทำเกษตรที่ปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและไม่เผา โดยหันมาปลูกพืชทางเลือก เช่น ผักปลอดภัย กาแฟ และไม้ผล ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย (Good Agricultural Practice: GAP) และเกษตรอินทรีย์ที่ใช้พื้นที่น้อย สร้างผลตอบแทนสูง และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันมีเกษตรกรได้รับการรับรอง ECO BRAND รวม 3,181 ราย ใน 7 ชนิดพืช รวม 5,390 แปลง ประกอบด้วย กาแฟ 913 แปลง โกโก้ 17 แปลง ชา 164 แปลง พืชผัก 2,142 แปลง พืชท้องถิ่น 86 แปลง ไม้ผล (อะโวคาโด เสาวรส องุ่น มะม่วง) 1,974 แปลง และพืชไร่ 88 แปลง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้า ECO BRAND จากทุกภาคส่วน และแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมและผลผลิตภายใต้ ECO BRAND

1.8 การขออนุญาตดำเนินงานในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 19 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การดำเนินการขออนุญาตดำเนินงานในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 19 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ปัจจุบันมีพื้นที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมป่าไม้เรียบร้อยแล้ว ภายใต้ “โครงการพัฒนาป่าไม้พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง” จำนวน 49 โครงการ 641 กลุ่มบ้าน รวมพื้นที่ 3,351,564 ไร่ และอยู่ระหว่างดำเนินการและเสนอขออนุญาตเพิ่มเติมพื้นที่ จำนวน 19 โครงการ 347 กลุ่มบ้าน รวมพื้นที่ 2,326,251.04 ไร่ ดังนี้

ตารางแสดงสถานะการขออนุญาตดำเนินงานในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 19 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พื้นที่	จำนวนชุมชนเป้าหมาย				การจัดทำโครงการร่วมดำเนินงานในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 จัดตั้ง “โครงการพัฒนาป่าไม้พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง”	
	กลุ่มบ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	พื้นที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมป่าไม้เรียบร้อยแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการและเสนอขออนุญาตเพิ่มเติม
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 44 แห่ง	1,007	89	48	12	3,351,564 ไร่	2,326,251.04 ไร่
- กลุ่มบ้านหลัก					รวมจำนวน 641 กลุ่มบ้าน	รวมจำนวน 347 กลุ่มบ้าน
616 กลุ่มบ้าน					49 โครงการ	19 โครงการ
- กลุ่มบ้านเครือข่าย					จำแนกโครงการย่อยตามเขตพื้นที่ที่กำหนดร่วมกับกรมป่าไม้	- จ.พะเยา 1 โครงการ
391 กลุ่มบ้าน						- จ.ลำพูน 1 โครงการ
						- จ.แพร่ 2 โครงการ
						- จ.น่าน 8 โครงการ
						- จ.เชียงใหม่ 7 โครงการ

จากการได้รับการอนุมัติ “โครงการพัฒนาป่าไม้พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง” ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สวพส. สามารถบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยได้มีการจัดทำแผนงานการพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568-2570) โดยแผนฯ ดังกล่าวครอบคลุมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติและดำเนินงานโครงการพัฒนาร่วมกับ อปท. จำนวน 319 โครงการ รวมงบประมาณ 56.60 ล้านบาท รายละเอียดงบประมาณแต่ละด้าน ดังตาราง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวน			งบประมาณ พ.ศ. 2568 (บาท)	
	อปท.	กิจกรรม/โครงการ	สวพส.	อปท.	รวมทั้งสิ้น
1. ด้านเศรษฐกิจ	43	129	9,236,351	3,060,000	12,296,351
2. ด้านสังคม	19	28	788,470	570,000	1,358,470
3. ด้านสิ่งแวดล้อม	44	96	1,474,873	3,719,500	5,194,373
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	25	55	4,504,188	31,351,300	35,855,488
5. ด้านการจัดการภัยพิบัติ	8	11	599,368	1,296,000	1,895,368
รวม		319	16,603,250	39,996,800	56,600,050

2. การพัฒนาชุมชนเป้าหมายกลุ่มพื้นที่ 2

2.1 โครงการ “รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน”

ดำเนินการพัฒนาในพื้นที่ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่เฉพาะ โดยพัฒนาแปลงสาธิตและเกษตรกรผู้นำในรูปแบบการพัฒนาตามแนวทางโครงการหลวง รวมทั้งองค์ความรู้จากงานวิจัย และองค์ความรู้จากโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ 7 จังหวัด เพื่อให้เป็นแปลงต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน

สวพส. ในฐานะหน่วยงานดำเนินการและเลขานุการโครงการ “รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” ได้จัดทำร่างแผนปฏิบัติการโครงการรักษาน้ำฯ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานสำหรับการบูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในพื้นที่โครงการ 11 แห่ง ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 129 กลุ่มบ้าน โดยได้รวบรวมแผนการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงานต่างๆ ที่จะดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ภายใต้โครงการรักษาน้ำฯ เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานเชิงพื้นที่ พัฒนาหมู่บ้านต้นแบบ และจัดทำแปลงสาธิต/ต้นแบบกระจายใน 11 ลุ่มน้ำ มีเกษตรกรที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้ในแปลงสาธิตมากกว่า 560 ราย จากการดำเนินงานสามารถสร้างรายได้ที่เกิดจากการส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้ 8.06 ล้านบาท

การดำเนินงานภายใต้โครงการ “รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน”

จังหวัด	ลุ่มน้ำ	เป้าหมายต้นแบบ
เลย	1. หมั่น	การปรับระบบการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า
เชียงใหม่	2. ปิงน้อย	แปลงสาธิตการปลูกไม้ผล กาแฟ และอะโวคาโด
	3. แม่หาด	
	4. ภาค	
พิษณุโลก	5. ลี	การปลูกพืชผักในระบบอินทรีย์
อุตรดิตถ์	6. ชุนน่าน	แปลงสาธิตการปลูกทุเรียน
น่าน	7. แม่คำ	แปลงสาธิตการปลูกไม้ผล กาแฟ และอะโวคาโด
	8. แม่สะงา	
เชียงราย	9. ห้วยหมาก-กลาง	แปลงสาธิตการปลูก ชากาแฟ
	10. ปาย	
แม่ฮ่องสอน	11. แม่สะมาด	เกษตรปลอดภัย และ Food bank

2.2 โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง

ดำเนินงานระบบหุ้นส่วนภายใต้ความร่วมมือของ 3 หน่วยงาน ได้แก่ มูลนิธิโครงการหลวง กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) และ สวพส. มีพื้นที่เป้าหมายการดำเนินงานภาพรวมทั้งหมดใน 14 จังหวัด 72 อำเภอ 200 ตำบล 795 ศศช. ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมดรวม 172,161 ราย แบ่งการดำเนินงาน 2 รูปแบบ

1) รูปแบบที่ 1 พื้นที่การเรียนรู้องค์ความรู้โครงการหลวงไปสู่การปฏิบัติ เน้นการนำองค์ความรู้โครงการหลวงไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ 83 แห่ง มีผู้ลงทะเบียนเรียนรู้ จำนวน 2,560 ราย มีการติดต่อสื่อสารกับคุณครูที่ร่วมโครงการทั้ง 137 ราย ผ่านทางแอปพลิเคชัน Line “โครงการถ่ายทอดฯ 66-70” มีผู้ลงทะเบียนเรียนรู้ใน 83 ศศช. จำนวน 2,560 ราย

2) รูปแบบที่ 2 พื้นที่เครือข่ายการเรียนรู้ 712 แห่ง เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านสื่อการเรียนรู้และการเข้าถึงแหล่งองค์ความรู้จากช่องทางเผยแพร่สื่อองค์ความรู้ของ สวพส. ผ่านช่องทาง เพจโครงการ “ชุมชนถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวง” และ Facebook “โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้” ตลอดจนการส่งสื่อองค์ความรู้สิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ หนังสือ คู่มือ) เพื่อให้ครู ศศช. ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปยังผู้เรียนและนักศึกษาต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้พัฒนาครู ศศช. และเกษตรกร เพื่อให้มีความเข้าใจและได้เรียนรู้การทำงานตามแนวทางโครงการหลวง สามารถนำองค์ความรู้โครงการหลวงที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมด้านสุขอนามัยที่ดีของครู ศศช. และคนในชุมชน โดยขอสนับสนุนการจัดทำน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคจากกรมทรัพยากรน้ำ จำนวน 40 แห่ง พัฒนาแหล่งเรียนรู้/แปลงสาธิตในพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่สำหรับผู้เรียน เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ตลอดจนนักเรียน/นักศึกษาของ สกร. จำนวน 10 แห่ง โดยมีการจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้/แปลงสาธิตร่วมกับครู ศศช. ได้แก่ (1) สกร.อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน (2) สกร.อำเภอร่องขาว จังหวัดแพร่ (3) สกร.อำเภอพบพระ จังหวัดตาก (4) สกร.อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก (5) สกร.อำเภอแม่ฮ่องสอน (6) สกร.อำเภอปาย (7) สกร.อำเภอสบเมย (8) สกร.อำเภอเวียงป่าเป้า (9) สกร.อำเภอปง และ (10) สกร.อำเภอแม่ฮ่องสอน

การดำเนินงานภายใต้โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง

2.3 กลุ่มบ้านที่มีปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาเฉพาะด้านอื่นๆ

1) การพัฒนาเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่สูงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การขับเคลื่อนการพัฒนาระหว่าง สวพส. ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานต่างๆ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โดยระยะที่ผ่านมา สวพส. ได้ MOU ร่วมกับ อปท. จำนวน 56 อปท. (อบจ. 1 แห่ง อบต. 50 แห่ง เทศบาล 5 แห่ง) ใน 26 อำเภอ 7 จังหวัด ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินงานในโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง รวม 35 พื้นที่ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ MOU ร่วมกับ อปท. 5 แห่ง ได้แก่ พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป้า: เทศบาลตำบลเมืองนะ พื้นที่จังหวัดพะเยา: องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา และองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น พื้นที่บ้านผาแดง: องค์การบริหารส่วนตำบลกีดช้าง และพื้นที่ผาผึ้ง-ศรีคีรีรักษ์: องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงทอง

มีแนวทางการสร้างเครือข่ายการพัฒนาในการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ดังนี้

(1) ส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เพื่อให้ประชาชนบนพื้นที่สูงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในพื้นที่การขอใช้ตามมาตรา 19 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านอาชีพและสิ่งแวดล้อม ตามความจำเป็นของชุมชน

(3) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตรแก้ปัญหาภัยแล้ง

(4) การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 47 แห่ง เป็นเงิน 39.63 ล้านบาท นอกจากนี้ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาเชิงพื้นที่แบบบูรณาการระหว่าง สวพส. กับ อปท. ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568-2570) ครอบคลุมถึงแผนการป้องกันและฟื้นฟูภัยพิบัติในพื้นที่ และดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการที่เร่งด่วน เช่น การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า

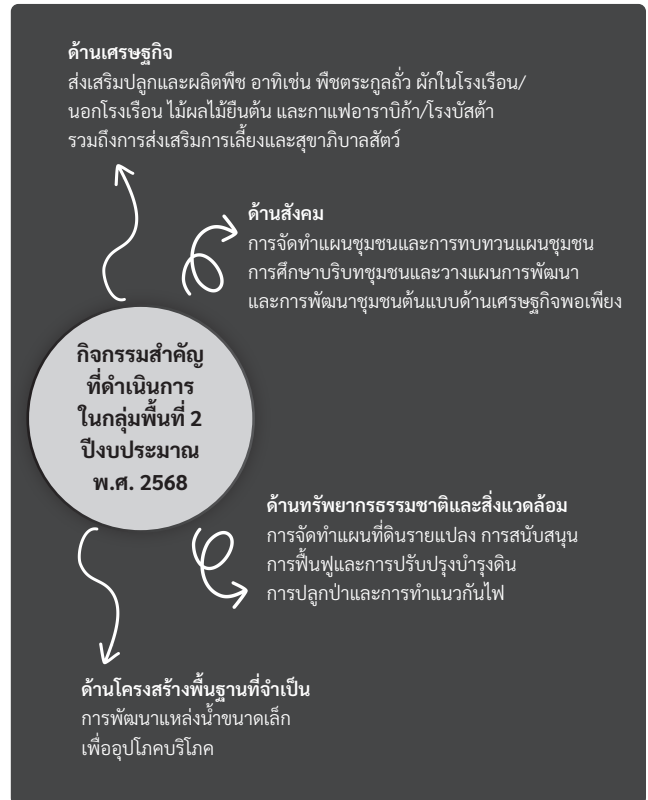

การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่าง สวพส. กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) การขยายผลพื้นที่เป้าหมายพัฒนา

ผลการดำเนินงานสะสมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2568 สวพส. ได้ขยายผลพื้นที่เป้าหมายพัฒนา จำนวน 239 กลุ่มบ้าน ใน 93 ตำบล 53 อำเภอ 15 จังหวัด จำแนกเป็นกลุ่มบ้านที่มีแผนพัฒนาต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2566 จำนวน 92 บ้าน ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 64 กลุ่มบ้าน และขยายผลเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2568 จำนวน 83 บ้าน จำแนกตามพื้นที่ลุ่มน้ำ รายละเอียด ดังนี้

พื้นที่ลุ่มน้ำ	กลุ่มพื้นที่ 2 (กลุ่มบ้าน)			รวม
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	
1. ลุ่มน้ำปิง	52	21	17	90
2. ลุ่มน้ำโขงเหนือ	8	13	13	34
3. ลุ่มน้ำน่าน	14	11	18	43
4. ลุ่มน้ำสาละวิน	17	19	34	70
5. รักษา้ำ	1	0	1	2
รวม	92	64	83	239

3) การแก้ไขปัญหาความยากจนเฉพาะพื้นที่บ้านหนองเขี้ยวและกลุ่มบ้านบริวาร

บ้านหนองเขี้ยวมีปัญหาความยากจนในพื้นที่ ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม ทำเกษตรที่ใช้พื้นที่มาก มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเส้นความยากจน มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนด้านการเกษตรสูง ทำให้ชุมชนมีหนี้สินจากภาคการเกษตร ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ มีการบุกรุกพื้นที่ป่า

เพื่อทำการเกษตร และใช้สารเคมีในการเกษตรที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ ป่า อากาศ) เกิดปัญหาไฟป่า และหมอกควันเรื้อรังทุกปี

สวพส. โดยโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนเฉพาะพื้นที่บ้านหนองเขี้ยวและกลุ่มบ้านบริวาร ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยผลงานวิจัยและองค์ความรู้โดยประยุกต์ใช้ Best practices จากต้นแบบบ้านห้วยน้ำใส บ้านแม่วาก ที่มีบริบทพื้นที่ใกล้เคียง มาปรับใช้ เพื่อลดระยะเวลา ประหยัดงบประมาณ และกระจายการพัฒนาได้เร็วยิ่งขึ้น โดยได้จัดทำร่างแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน และ อบต. ในพื้นที่ ส่งเสริมการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การส่งเสริมปลูกผักใน/นอกโรงเรียน ปลูกไม้ผลยืนต้น กาแฟอาราบิก้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมชุมชนเผ่า ครอบคลุม 5 กลุ่มบ้าน ได้แก่ (1) บ้านหนองเขี้ยว (2) บ้านทุ่งมะขามป้อม (3) บ้านพอนอก (4) บ้านห้วยหมากกลาง และ (5) บ้านใหม่ห้วยหวาย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยแบ่งชนิดพืชส่งเสริมเป็น ระยะสั้น-กลาง-ยาว รวมสร้างรายได้ให้เกษตรกร 2.93 ล้านบาท

ผู้แทน สวพส. ร่วมรับรางวัลเลิศรัฐ 2568 ผลงาน “แก้ที่ปาก ใต้ที่ป่า”

นอกจากนี้ ชุมชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยี พัฒนาทักษะจากการสร้างเครือข่ายกับบริษัทเอกชนในการบริการ สื่อสารและอินเทอร์เน็ต 2 เครือข่าย และได้รับการส่งเสริม การรวมกลุ่มเตรียมสหกรณ์พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง หนองเขียว สมาชิกรวม 48 ราย ทุนดำเนินงาน 0.14 ล้านบาท

และสร้างเกษตรกรต้นแบบ 5 สาขาอาชีพ ที่มีศักยภาพ ในการเป็นวิทยากรและเป็นต้นแบบให้เกษตรกรรายอื่นได้ ส่งผลให้ สวพส. ได้รับรางวัลเลิศรัฐประจำปี พ.ศ. 2568 จากสำนักงาน ก.พ.ร. ในผลงาน “แก้ที่ปาก ได้ที่ป่า” บ้านหนองเขียว ระดับดี ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล

การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนเฉพาะพื้นที่บ้านหนองเขียวและกลุ่มบ้านบริวาร

แผนภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนเฉพาะพื้นที่บ้านหนองเขียวและกลุ่มบ้านบริวาร

4) การดำเนินงานในพื้นที่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

สวพส. ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยการวิจัยและยกระดับเป็นพื้นที่ต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจนและการเผาบนพื้นที่สูงด้วยแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนแบบโครงการหลวงจำนวน 43 กลุ่มบ้าน ใน 7 ตำบล 4,573 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 39.82 ของกลุ่มบ้านทั้งหมดในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม ประกอบด้วย (1) พื้นที่กลุ่มที่ 1 (กลุ่มบ้านที่พัฒนาแบบโครงการหลวงโดยสมบูรณ์) จำนวน 21 กลุ่มบ้าน ใน 7 ตำบล 1,636 ครัวเรือน และ (2) ขยายการพัฒนาไปยังชุมชนเป้าหมายในพื้นที่กลุ่มที่ 2 (กลุ่มบ้านที่พัฒนาในบางกิจกรรมโดยร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน) จำนวน 22 กลุ่มบ้าน ใน 7 ตำบล 2,937 ครัวเรือน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนจำนวน 2,244 ราย และจัดทำแผนที่ดินรายแปลง จำนวน 3,383 ราย พื้นที่ 7,109 แปลง 66,011 ไร่ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม เป็นเครื่องมือในการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกิดการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 650 ราย พื้นที่ 244 แปลง 2,260 ไร่ สร้างรายได้ 29.43 ล้านบาท

ดำเนินกิจกรรมลดการเผาในพื้นที่เกษตรด้วยการจัดการเศษวัสดุการเกษตร แบบไม่เผา โดยส่งเสริมและสนับสนุนสร้างความตระหนักและแรงจูงใจลดการเผาเศษวัสดุการเกษตร ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และงานวิจัย เพิ่มคุณค่าและมูลค่าของเศษวัสดุการเกษตร จำนวน 42,333 ไร่ ประกอบด้วยกิจกรรม (1) การเป็นพื้นที่อาหารสัตว์ 40,337 ไร่ (2) ไกลกลบ 1,600 ไร่ (3) คั้นปุ๋ย 396 ไร่ และ (4) ปุ๋ยหมัก 370 ตัน อีกทั้งการควบคุมพื้นที่การเผาทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและการเผา เผ่าระวังสถานการณ์การเกิดจุดความร้อน

ในพื้นที่ และกำกับ ติดตาม ข้อมูลการเกิดจุดความร้อน (Hotspot) ผ่านระบบฐานข้อมูลสรุปสถิติการเกิดจุดความร้อนจากดาวเทียม Suomi NPP ระบบ VIIRS ทำให้ไม่เกิดการเผาในพื้นที่ดำเนินงานของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ 16 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 37.21 ของพื้นที่ดำเนินงาน 43 กลุ่มบ้าน ประกอบกับปี พ.ศ. 2568 มีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งประเทศ 1,630 มิลลิเมตร ซึ่งมากกว่าปกติ 131 มิลลิเมตร หรือประมาณร้อยละ 9 ส่งผลให้สถิติจุดความร้อนสะสม (Hotspots) ระหว่างเดือน มกราคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ลดลงร้อยละ 82.17 (1,765 จุด) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี พ.ศ. 2567 (2,148 จุด) โดยพื้นที่เกษตรจุดความร้อนสะสม (Hotspots) ลดลงร้อยละ 75.62 (338 จุด) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี พ.ศ. 2567 (447 จุด)

กิจกรรม

ผลการดำเนินงาน

1. ปรับระบบเกษตรที่มูลค่าสูง (มะเขือเทศโทมัส มะเขือเทศเซอร์รี่ ผักกาดปลี ผักสลัด ผักเคล แดงกวาญี่ปุ่น กะหล่ำปลี ฟักทองญี่ปุ่น บัตเตอร์นัท ชูกินี)	14 ชุมชน เกษตรกร 82 ราย 545 โรงเรือน รายได้ 25.43 ล้านบาท
2. ส่งเสริมการปลูกไม้ผล (อะโวคาโด เสาวรส เคพกูสเบอร์รี่ เงาะ ส้มเขียวหวาน องุ่น มะม่วง เอปิล ฝรั่งพันธุ์กิมจู มะขามหวาน มะขามป้อมยักษ์ มะขามยักษ์ ทุเรียน)	43 ชุมชน เกษตรกร 423 ราย 1,581 ไร่ รายได้ 4 ล้านบาท
3. การปลูกกาแฟบนพื้นที่สูง	22 ชุมชน เกษตรกร 145 ราย 679 ไร่

5) การดำเนินงานพื้นที่ตามข้อสั่งการ สมว.กช. ในพื้นที่จังหวัดพะเยา

ยกระดับการพัฒนาพื้นที่นาร่องเพื่อเป็นต้นแบบการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพบนพื้นที่สูง 12 กลุ่มบ้าน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านที่ดำเนินงานเดิม 5 กลุ่มบ้าน ได้แก่ บ้านป่าเมียง ตำบลเจริญราษฎร์ บ้านผาแดง บ้านปางปูเลาะ ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ บ้านแม่ต๋ำน้อย ตำบลแม่กา อำเภอเมือง และบ้านห้วยก้างปลา ตำบลสระ อำเภอเชียงม่วน และกลุ่มบ้านอื่นๆ ที่เหลืออยู่ในตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ และกลุ่มบ้านในตำบลขุนควร อำเภอป่าซาง การดำเนินการสำคัญ ดังนี้

(1) จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มบ้านบนพื้นที่สูงของจังหวัดพะเยา เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดพื้นที่กลุ่มบ้านเป้าหมาย ดำเนินการพัฒนา มีการนำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ วางแผนการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อจัดทำเป็น Master Plan ชุมชนเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาแบบบูรณาการ

(2) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่เกษตรกร 305 ราย ใน 4 กลุ่มบ้าน ผลการดำเนินงานที่สำคัญได้ส่งเสริมการปลูกพืชผักในโรงเรือน/นอกโรงเรือน แก่เกษตรกร 4 ราย 8 โรงเรือน สร้างรายได้รวม 213,200 บาท ส่งเสริมการปลูกเสาวรสหวานให้แก่เกษตรกร 3 ราย นอกจากนี้ได้ยื่นขอตรวจรับรองแปลงผลิตพืชมาตรฐาน GAP จำนวน 41 แปลง จำนวน 5 ชนิดพืช

การดำเนินงานพื้นที่จังหวัดพะเยา

(3) จัดตั้งสถาบันเกษตรกร 2 กลุ่ม ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนผลิตพืชผลคุณภาพบ้านป่าเมียง สมาชิก 15 ราย และกลุ่มกาแพบ้านผาแดง สมาชิก 25 ราย รวบรวมผลผลิตกาแพกะลาของเกษตรกร 3 กลุ่ม เพื่อจำหน่ายให้บริษัทข้อตกลง จำนวน 16,620 กิโลกรัม ผ่านรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่ม คิดเป็นมูลค่า 2.65 ล้านบาท

(4) พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพ โดยการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ปรับปรุงถนนเส้นทางคมนาคมขนส่ง และลำเลียงผลผลิต รวมถึงก่อสร้างอาคารคัดบรรจุเพื่อรวบรวมผลผลิต และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวให้ผลผลิตได้มาตรฐาน

(5) ขับเคลื่อนแผนการทำงานแบบบูรณาการ ทั้งหน่วยงานในจังหวัดพะเยา หน่วยงานในระดับกระทรวง และภาคเอกชน ให้เข้ามาขับเคลื่อนการทำงานพัฒนาพื้นที่สูงจังหวัดพะเยาร่วมกัน

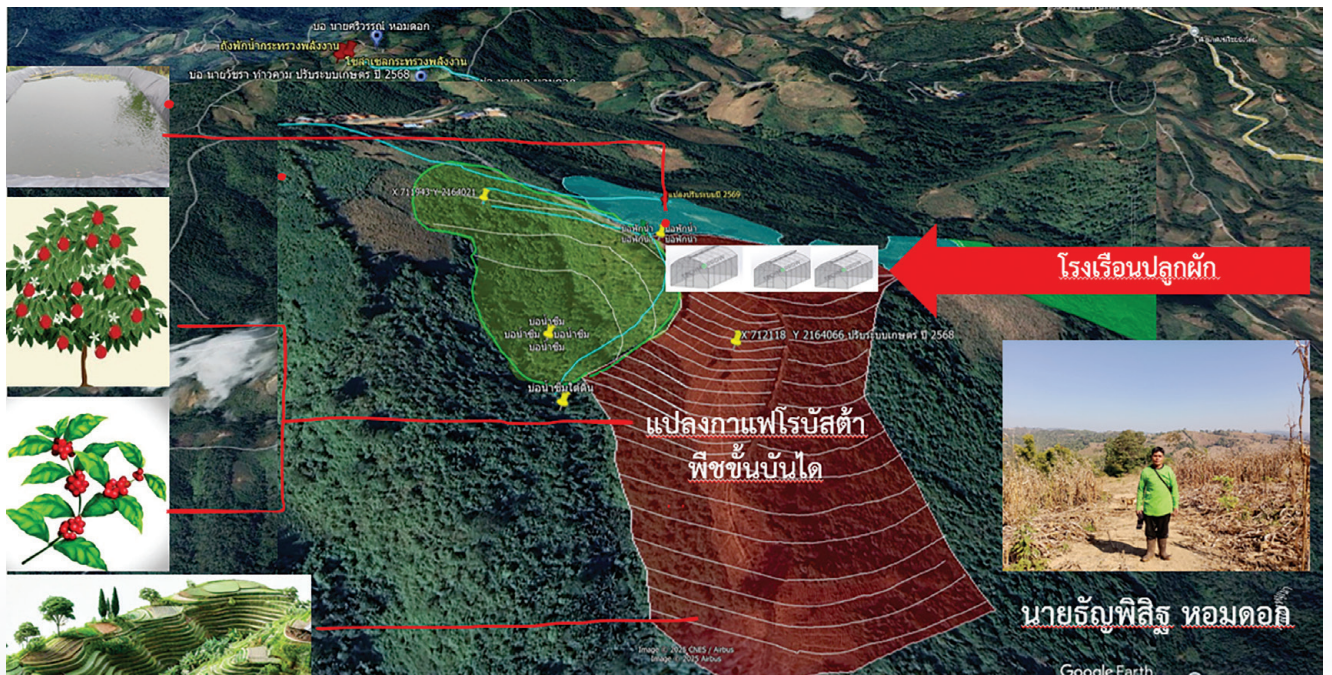
การดำเนินงานพื้นที่จังหวัดพะเยา

6) พื้นที่พิเศษอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

สวพส. ให้ความรู้เกษตรกรปลอดภัยและสร้างมูลค่าเพิ่มของพืชท้องถิ่นพืชใหม่มูลค่าสูงเพื่อสร้างอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การปรับพื้นที่เป็นขั้นบันไดปลูกพืช เน้นทำน้อยได้มาก ดำเนินการปรับระบบเกษตรโดยการทำขั้นบันไดสำหรับการปลูกพืชในพื้นที่ลาดชัน เพื่อช่วยลดการเผาในที่โล่งและป้องกันการพังทลาย ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) พืชที่ส่งเสริม ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกกาแฟโรบัสต้า โดยปลูกภายใต้ร่มเงาไม้ท้องถิ่น กล้วย อุ่น อะโวคาโด เงาะ และส่งเสริมการปลูกผักในโรงเรือน อีกทั้งยังส่งเสริมการรวมกลุ่ม พัฒนาศักยภาพผู้นำ และสร้างเครือข่ายการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยจัดทำแผนชุมชนพัฒนารายกลุ่มบ้าน (Master Plan) สร้างเครือข่ายด้านข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดการบูรณาการ เชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูลกับหน่วยงานสู่การเป็นฐานข้อมูลกลางระดับตำบล พร้อมขับเคลื่อนการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การพัฒนาเชิงพื้นที่สูง โดยให้ชุมชนมีบทบาทในการคิดวิเคราะห์ วางแผน

การพัฒนาชุมชน อย่างถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยการนำร่อง จำนวน 2 ชุมชน ได้แก่ บ้านห้วยดง หมู่ที่ 3 และบ้านปางหก หมู่ที่ 5

ด้านการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค สวพส. และหน่วยงานร่วมบูรณาการได้ส่งเสริมการทำระบบน้ำเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ทำการเกษตร ทั้งชุดบ่อน้ำซึมทำบ่อพวง ก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค 3 แห่ง (1) บ้านห้วยโก๋น หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน (2) บ้านห้วยดง หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน และ (3) บ้านปางหก หมู่ที่ 5 ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน อีกทั้งยังสนับสนุน (4) ระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์พร้อมระบบกระจายน้ำและถังพักน้ำเข้าพื้นที่ทำการเกษตร บ้านห้วยโก๋น หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน และ (5) จัดทำระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์น้ำบาดาล บ้านห้วยดง หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

แปลงต้นแบบการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

3. การพัฒนาชุมชนเป้าหมายกลุ่มพื้นที่ 3 กลุ่มบ้านเครือข่ายการเรียนรู้

เน้นถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาพื้นที่สูงที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของกลุ่มบ้านเป้าหมาย ผ่านระบบการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคเอกชน ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คัดเลือกกลุ่มบ้านที่มีความพร้อมด้านระบบสื่อสาร โดยกำหนดข้อพิจารณาลักษณะกลุ่มบ้าน คือ มีไฟฟ้า และสัญญาณอินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่เข้าถึงช่องทางการเรียนรู้ องค์ความรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่สูงผ่านระบบออนไลน์ ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 206 บ้าน รวมกลุ่มบ้านเป้าหมายดำเนินการ ปี พ.ศ. 2566-2568 จำนวน 615 บ้าน

2) สสำรวจความพร้อมด้านสัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต ในปี 2568 ได้รับการสนับสนุนระบบสัญญาณเครือข่ายสื่อสาร โครงการพลังงานสะอาดเชื่อมเครือข่ายคนไทยภายใต้โครงการ (AIS-GULF-HRDI) ติดตั้งเสาสัญญาณจำนวน 6 จุดหลัก ได้แก่ (1) บ้านดอยเวียง ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ (2) บ้านห้วยโป่งพัฒนา ตำบลแม่ทะลบ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ (3) บ้านแม่ป๋อก ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (4) บ้านสันตอย ตำบลสันติคีรี อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (5) บ้านแม่แพใหญ่ ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ (6) บ้านแม่ยะน้อย ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3) การเชื่อมโยงเครือข่ายเรียนรู้ร่วมกับหน่วยภาคี

- พัฒนาเว็บไซต์ “Highland Information Portal” เพื่อเชื่อมโยงการเข้าถึงองค์ความรู้ของพื้นที่สูง และเว็บไซต์หลักของ สวพส.
- เชื่อมโยงระบบการเข้าถึงองค์ความรู้บนพื้นที่สูงของ สวพส. (Highland Information Portal) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 15 แห่ง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่รับบริการของ อปท. ได้เข้าถึงระบบบริการความรู้ของ สวพส. (พ.ศ. 2566-2568 ได้เชื่อมโยงระบบฯ กับ อปท. รวม 28 แห่ง)
- พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้บนพื้นที่สูงด้วยระบบดิจิทัล และขยายเครือข่ายไปยังกลุ่มบ้านบนพื้นที่สูงที่มีศักยภาพในการเข้าถึงการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล 615 กลุ่มบ้าน โดยรวบรวมและประมวลองค์ความรู้ภายใน สวพส. จำนวน 4 ประเภท ได้แก่ (1) สื่อความรู้สิ่งพิมพ์ จำนวน 5 เรื่อง (2) สื่อความรู้ภาพเคลื่อนไหว 2 เรื่อง (3) สื่อความรู้ตัวบุคคล จำนวน 5 เรื่อง และ (4) สื่อความบทความ จำนวน 3 เรื่อง
- เผยแพร่องค์ความรู้ในกลุ่ม Line OA ของดีบนพื้นที่สูง มีสมาชิก 5,850 ราย รวมถึงการเผยแพร่องค์ความรู้ผ่าน AIS Play จำนวน 31 เรื่อง มียอดเข้าชม 333,000 ครั้ง

4. ผลการพัฒนาตามนโยบายสำคัญ

การแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายหน้าดินบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

จากสถานการณ์การเกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินโคลนถล่มในพื้นที่ภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ทำให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนบนพื้นที่สูงทั้งในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงซึ่งได้รับความเสียหายจากน้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่มทับบ้านเรือน ดินสไลด์ปิดเส้นทางสัญจร จำนวน 26 โครงการ 126 กลุ่มบ้าน ซึ่งได้กลุ่มบ้านบางส่วนได้รับการเยียวยาไปแล้ว และมีเป้าหมายในการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2568-2570 จำนวน 113 กลุ่มบ้าน ที่ต้องได้รับการฟื้นฟู ซึ่งกลุ่มพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยมากที่สุด คือ พื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือในจังหวัดเชียงราย จำนวน 3 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง (แม่สลอง วาวี และห้วยก้างปลา) ได้รับผลกระทบจากน้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่มทับบ้านเรือน ดินสไลด์ปิดเส้นทางสัญจร จำนวน 18 กลุ่มบ้าน ในขณะที่กลุ่มพื้นที่อื่น ได้รับผลกระทบจากพายุฝน ดินสไลด์ปิดเส้นทางสัญจร แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อบ้านเรือนอีกจำนวน 24 พื้นที่โครงการฯ 95 กลุ่มบ้าน ในลุ่มน้ำปิงตอนบน ลุ่มน้ำน่าน และลุ่มน้ำสาละวิน สำหรับพื้นที่โครงการหลวงได้รับผลกระทบจำนวน 17 ศูนย์ พื้นที่เกษตรได้รับความเสียหาย 241.20 ไร่ 137 โรงเรือน นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัยที่อยู่นอกเขตพื้นที่เป้าหมายของ สวพส. อีก จำนวน 84 กลุ่มบ้าน

1) **กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สวพส. ได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายหน้าดินบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568-2570) เพื่อขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ร่วมกันบูรณาการการทำงานสำหรับการแก้ไขปัญหา พื้นฟู และช่วยเหลือชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ โดยการจัดลำดับความสำคัญในพื้นที่ที่มีปัญหาวิกฤติเร่งด่วนและมีความเสี่ยงสูง และจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนงานดังกล่าว มีแผนการดำเนินงานครอบคลุม 4 แผนงาน 7 โครงการ 11 หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมทางหลวงชนบท หน่วยงานท้องถิ่น (อปท.) และ สวพส.

กรอบงบประมาณรวม 126.15 ล้านบาท ผ่านการประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2567 มติที่ประชุมเห็นชอบในหลักการ และให้แต่ละหน่วยงานตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการต่อไป

2) **ใช้งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2568** ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรบนพื้นที่สูงจากภัยภัยแล้ง ดินถล่ม ภัยพิบัติธรรมชาติ และปัญหาวิกฤติในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นการเยียวยาสภาพจิตใจผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 15 แห่ง 15 กลุ่มบ้าน 289 ราย และพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 25 แห่ง 38 กลุ่มบ้าน 1,253 ราย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งสิ้น 4.40 ล้านบาท

3) **ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่** วางแผนการดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาและเตรียมความพร้อมหลังจากได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติดินโคลนถล่มบ้านดอยแหลม หมู่ 13 ตำบลดอยกลาง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด มีผู้ได้รับผลกระทบ 939 ราย มีผู้เสียชีวิต 6 ราย แปลงเกษตรได้รับความเสียหาย 310 แปลง 262.82 ไร่ เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบในการแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายหน้าดินบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน รายละเอียด ดังนี้

(1) **แผนการช่วยเหลือระยะเร่งด่วน เยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ** เพื่อให้สามารถยังชีพในระยะแรก และประกอบอาชีพต่อไปได้ โดยการสนับสนุนถุงยังชีพ ของใช้จำเป็น ซ่อมแซมระบบน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นต้น

(2) **สำรวจข้อมูลความเสียหายโดยรวม** จำแนกความเร่งด่วนในการดำเนินการ รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลเชิงวิเคราะห์จากทุกแหล่ง เพื่อใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยแยกเป็น 2 ระยะ

(3) **พัฒนาพื้นที่ต้นแบบดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน** บริหารจัดการพื้นที่ควบคุมการชะล้างพังทลายของดินบนพื้นที่สูงด้วยวิธีชีววิศวกรรมปฐพี (Soil bio-engineering) กรณีศึกษาบ้านดอยแหลม โดยคัดเลือกเกษตรกรจำนวน 10 แปลง พื้นที่

58.79 ไร่ วางแผนการปลูกพืชคลุมลาดเขาให้มีความหลากหลาย โดยคำนึงถึงโครงสร้างรากที่มีความแตกต่างกัน เพื่อตอบสนอง ทั้งความต้องการด้านวิศวกรรมและด้านเศรษฐกิจ-สังคม อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ยั่งยืน (ดำเนินการปี พ.ศ. 2568-2569)

(4) สรุปบทเรียนกรณีศึกษาเกิดภัยพิบัติ

ดินโคลนถล่มบ้านดอยแหลม ตำบลดอยกลาง อำเภอแม่ฮ้อย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการรับมือและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติดินโคลนถล่มให้แก่พื้นที่อื่นๆ

HRDI

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

**ผลการดำเนินงาน
ด้านการพัฒนาและบริหารองค์กร**

ผลการดำเนินงาน

ด้านการพัฒนาและบริหารองค์กร

**“จากความมุ่งมั่น สู่ความสำเร็จ จากความสำเร็จ สู่ความยั่งยืน
สวพส. องค์กรต้นแบบที่สร้างคุณค่า สร้างสรรค์ผลงาน
เพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง”**

สวพส. ยกระดับการพัฒนาองค์กรเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย ด้วยการนำองค์กรไปสู่ทิศทางที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจน เน้นการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย ควบคู่กับการสร้างผลลัพธ์ที่สร้างความคุ้มค่า โปร่งใส และได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมการบริหารจัดการมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ส่งผลให้กระบวนการทำงานมีความคล่องตัว โปร่งใส และสามารถติดตามประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. การบริหารทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาบุคลากร

ให้ความสำคัญกับการยกระดับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะองค์กรและขีดความสามารถของบุคลากรให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยกำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะเชิงกลยุทธ์ Main IDP มุ่งเน้นวิธีการพัฒนาผ่านการมอบหมายงานเป็นหลัก ให้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของ สวพส. ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการงานหลัก และกระบวนการทำงานขององค์กร เพื่อพัฒนาบุคลากรสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจของ สวพส. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดำเนินการพัฒนาบุคลากรรายบุคคล (IDP) ครอบคลุมความรู้และทักษะหลัก จำนวน 6 ด้าน และความรู้และทักษะเพื่อการขับเคลื่อนองค์กร จำนวน 3 กลยุทธ์หลัก รวมถึงการพัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัล (Digital IDP) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อน

การพัฒนาพื้นที่สูง และแผนพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ผลการประเมินช่องว่างสมรรถนะจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บรรจุทั้งหมดจำนวน 203 คน มีผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 99.51 และมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.49

นอกจากนี้ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้นำทุกระดับ และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงานและสมรรถนะหลักขององค์กร โดยจัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานทั้งในรูปแบบ online และ onsite จำนวน 33 หลักสูตร มีบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 478 ราย เช่น หลักสูตรการใช้ GENERATIVE AI สำหรับช่วยทำงานวิจัย หลักสูตรการปรับเปลี่ยนองค์กรภาครัฐสู่ดิจิทัลด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Government Digital Transformation by Design Thinking) หลักสูตรการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร และการขับเคลื่อนองค์กรเข้าสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ หลักสูตรแนวทาง

การพัฒนาแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan: BCP) หลักสูตรการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลตามกรอบนักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Analytics and Data Visualization) หลักสูตรกลยุทธ์การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ เป็นต้นส่งผลให้บุคลากรสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

การพัฒนาบุคลากรภายใต้แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ได้รับงบประมาณหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 6 หลักสูตร 117 ราย เช่น หลักสูตรการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภายในหน่วยงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (Data Governance in Practice) หลักสูตรการปรับเปลี่ยนองค์กรภาครัฐสู่ดิจิทัล ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Government Digital Transformation) หลักสูตรความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์พื้นฐาน (Cybersecurity Fundamentals) เป็นต้น ผลจากการดำเนินการดังกล่าว ส่งผลให้บุคลากรสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับการดำเนินงานด้านดิจิทัลของ สวพส. คิดเป็นร้อยละ 94.02

ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล (HRM) ดำเนินการปรับกฎระเบียบและแนวปฏิบัติที่สำคัญ เพื่อให้การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความเหมาะสม เป็นธรรม

และสอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน ได้แก่ การปรับปรุงระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน การปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการพัฒนาเจ้าหน้าที่โดยการให้ไปศึกษาเพิ่มเติมฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศและต่างประเทศ การปรับปรุงอัตราเงินเดือนแรกบรรจุของเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เพิ่มจากเดิมร้อยละ 10 พร้อมกับการปรับเงินเดือนชดเชยผู้ได้รับผลกระทบซึ่งบรรจุก่อนวันที่อัตราเงินเดือนแรกบรรจุใหม่มีผลใช้บังคับ รวมถึงการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับ 7 เพื่อทดแทนตำแหน่งที่เกษียณและตำแหน่งว่าง

บุคลากร สวพส. ร่วมโครงการ "สร้างสรรค์ นวัตกรรมองค์กร สวพส."

บุคลากร สวพส. เข้ารับการอบรมหลักสูตรการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภายในหน่วยงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (Government Data Governance in Practice)

2. การดำเนินการเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน และลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของ สวพส.

สวพส. ตั้งเป้าหมายเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2570 และมีแผน Net Zero Pathway เพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2593 มุ่งเน้นการลดการปล่อยควบคู่กับการเพิ่มการดูดซับคาร์บอน ด้วยการพิจารณาจากศักยภาพของกิจกรรมและทรัพยากรทั้งในพื้นที่ สวพส. อุทยานหลวงราชพฤกษ์ และพื้นที่ขยายผลร่วมกับชุมชนทุกกิจกรรมของ สวพส. โดยมีอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นจุดในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายผลไปสู่การดำเนินงาน “นิเวศบริการ” ร่วมกับชุมชนบนพื้นที่สูง เพื่อให้มีทางเลือกในการสร้างรายได้ของชุมชนจากการดูแลป่า และนำไปสู่การที่คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดำเนินมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกควบคู่กับการเพิ่มศักยภาพการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากระบบนิเวศดังนี้

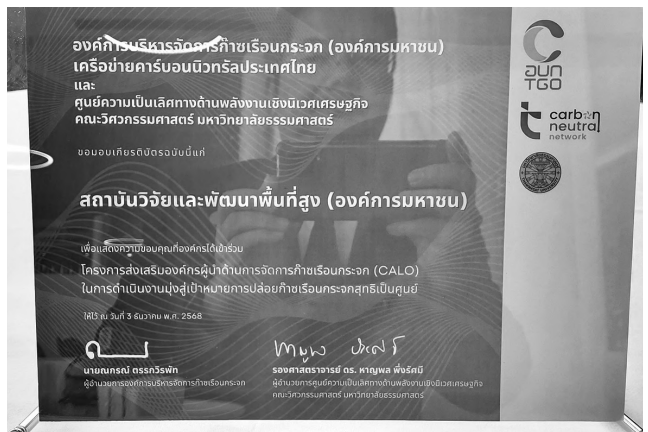
2.1 ภาพรวมขององค์กร

ดำเนินการขอรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization: CFO) และแผน Net Zero Pathway ขององค์กร โดยดำเนินการตรวจวัดและประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร พร้อมเข้ารับการทวนสอบปริมาณการปล่อยและการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกตามหลักเกณฑ์ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นการทวนสอบครั้งที่สองต่อเนื่องจากปีฐาน พ.ศ. 2566 กำหนดมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งปล่อยที่สำคัญ ได้แก่ การใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง การจัดการขยะ และการใช้ปุ๋ยและสารเคมี ปี 2568 สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้รวม 1,230.60 tCO₂e เมื่อเทียบกับปีฐาน

ยกระดับการดำเนินงาน สวพส. ได้รับการรับรองเป็นองค์กรผู้นำด้านการจัดการก๊าซเรือนกระจก (Climate Action Leading Organization: CALO) ภายใต้เครือข่ายคาร์บอนนิวทรัลประเทศไทย (Thailand Carbon Neutral Network: TCNN) และได้รับการคัดเลือกเป็น 1 ใน 10 องค์กรของประเทศในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมองค์กรผู้นำด้านการจัดการก๊าซเรือนกระจก (CALO) ในการดำเนินงานมุ่งสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ระยะที่ 1

ก้าวสำคัญสู่ความยั่งยืน เส้นทางความสำเร็จและรางวัลแห่งความภาคภูมิใจในการจัดการก๊าซเรือนกระจกของ สวพส.

เกียรติบัตรการดำเนินงาน สวพส. มุ่งสู่เป้าหมายขับเคลื่อนความเป็นกลางทางคาร์บอน และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

ดำเนินโครงการส่งเสริมและบริหารจัดการนิเวศบริการบนพื้นที่สูงของ สวพส. 3 ชุมชน ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ครอบคลุมพื้นที่ป่ากว่า 4,096 ไร่ เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มศักยภาพการดูดกลับก๊าซเรือนกระจกของระบบนิเวศ เช่น กิจกรรมทำแนวกันไฟ ลาดตระเวนเฝ้าระวังไฟป่าและเป่าเศษใบไม้สร้าง/ซ่อมแซมฝายชะลอน้ำ และการปลูกเสริมป่า เป็นต้น

จัดสัมมนา Open House การขับเคลื่อนสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2568 ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นเวทีสำคัญในการนำเสนอกรอบแนวคิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การช่วยชุมชนให้สามารถดูแลป่า รักษาทรัพยากรสำคัญของชาติ ได้อย่างยั่งยืน ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น บริษัท ปตท. จำกัด บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

ศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลการกักเก็บคาร์บอนของต้นไม้ ด้วยเทคโนโลยี LiDAR (Light Detection and Ranging) และแบบจำลอง Machine Learning และศึกษาและพัฒนาแบบจำลองการประเมินการกักเก็บคาร์บอนของต้นไม้ ด้วยเทคโนโลยีดาวเทียม และ AI ควบคู่กับการใช้ DRONE ของ สวพส. เพื่อวิเคราะห์สุขภาพต้นไม้ ด้วยดัชนีพืชพรรณ รวมถึงสำรวจและติดตามสภาพป่าไม้ เช่น พื้นที่ฟื้นฟู พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม พื้นที่เสี่ยงภัย การบุกรุกพื้นที่ป่า

องคมนตรีอำพน กิตติอำพน ที่ปรึกษาพิเศษ คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เป็นประธานเปิดงานสัมมนา Open House การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (NET ZERO EMISSIONS)

2.2 ผลการดำเนินงานของอุทยานหลวงราชพฤกษ์

สาธิตการผลิตไบโอชาร์ (Biochar)

ไบโอชาร์ (Biochar) ถ่านบำรุงดินเข้มข้น ช่วยกักเก็บน้ำ ธาตุอาหาร และเป็นที่อยู่ของจุลินทรีย์ เปลี่ยนดินเสียให้เป็นดินสวย

อุทยานหลวงราชพฤกษ์สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 873.95 tCO₂e โดยมีการดำเนินโครงการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางและการนำขยะภูมิทัศน์มาใช้ประโยชน์ เช่น การผลิตปุ๋ยหมัก การผลิตไบโอชาร์ และการนำไปใช้เป็นวัสดุคลุมดิน นอกจากนี้ ได้สำรวจและประเมินศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนของต้นไม้และพื้นที่สีเขียว ภายในพื้นที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ซึ่งใน พ.ศ. 2568 มีปริมาณการกักเก็บคาร์บอน 92.63 tCO₂e จากการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียว และการดูแลรักษาต้นไม้

พัฒนาองค์ความรู้ด้านการศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซับและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของต้นไม้และพื้นที่สีเขียว เช่น การสำรวจประเมินการเจริญเติบโต อัตราการเพิ่มพูนและศักยภาพการดูดซับและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของต้นไม้ การศึกษาผลการตัดแต่งไม้ยืนต้นต่อการเจริญเติบโตและศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนในมวลชีวภาพ รวมถึงการศึกษาและพัฒนา เทคโนโลยีไบโอชาร์ (Biochar) และการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ชุมชน เพื่อสนับสนุนการจัดการคาร์บอนในระบบเกษตรและระบบนิเวศ

2.3 ผลการดำเนินงานของสำนักงานส่วนกลาง สวพส.

สำนักงานส่วนกลาง สวพส. สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 356.64 tCO₂e โดยดำเนินมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมสำนักงาน เน้นการบริหารจัดการพลังงานและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารจัดการการเดินทางและการใช้ยานพาหนะในการปฏิบัติงาน สำรวจและประเมินศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนของพื้นที่ป่าสำนักงานส่วนกลาง สวพส. ซึ่งมีปริมาณการกักเก็บคาร์บอน 134.91 tCO₂e

ศึกษาการเพิ่มพูนคาร์บอนในมวลชีวภาพของต้นไม้ จากการกักเก็บคาร์บอนของเศษซากพืช (Litter) การจัดการกิจกรรมการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซับและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของต้นไม้และพื้นที่สีเขียว เพื่อประเมินศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนของระบบนิเวศป่าไม้ และใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรในระยะยาว

3. การปรับปรุงกระบวนการทำงานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0

ขับเคลื่อนการพัฒนากลยุทธ์การเป็นระบบราชการ 4.0 โดยเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกส่วนงานปรับปรุงกระบวนการทำงานและการให้บริการประชาชน สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนและชุมชนบนพื้นที่สูงได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้ สวพส. เสนอผลการดำเนินงานเพื่อรับการประเมินการพัฒนากลยุทธ์ระบบราชการ 4.0 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยได้รับคะแนนการประเมินระบบราชการ 4.0 เท่ากับ 488.50 คะแนนตามตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เสนอผลงานเพื่อขอรับรางวัลคุณภาพด้านการบริหารจัดการในระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์จากการยกระดับสมรรถนะองค์กรและการพัฒนางานบริการภาครัฐ โดยเสนอผลงานขอรับรางวัลเลิศรัฐ จำนวน 4 ประเภท

รางวัล รวม 11 ผลงาน ครอบคลุมสาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (รายหมวด) บริการภาครัฐ และการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และได้เสนอผลงานเพื่อขอรับรางวัล United Nations Public Service Awards 2026 ในสาขา Participation And Public Engagement For Inclusive Decision-Making จาก UN DESA

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว สวพส. **ได้รับรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งสิ้น 6 รางวัล** ได้แก่ (1) รางวัลเลิศรัฐสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Best of the best) จากผลงาน “แหล่งน้ำรวมใจ บรรเทาแก้ไข ภัยธรรมชาติ” (2) รางวัลบริการภาครัฐ ระดับดี ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล จากผลงาน “แก๊สที่ปากใต้ที่ป่าบ้านหนองเตียว” (3) รางวัลบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น ประเภทเลื่องลือขยายผล

จากผลงาน “จากต้นสู่แก้ว ขยายความยั่งยืนตบโจทย์พื้นที่ห่างไกล” (4) รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ รายหมวด ได้แก่ หมวด 1 ด้านการนำองค์การและความรับผิดชอบต่อสังคม และหมวด 2 ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์และการสื่อสาร เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และ (5) รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance)

งานเสวนาวิชาการและพรีมอรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568 “ภาครัฐอัจฉริยะ: ขับเคลื่อนอนาคต Smart Government & Smart Services: Driving for the Future” วันที่ 12 กันยายน 2568 ณ ห้องรอยัล จูบิลี บอลรูม อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพคเมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

สวพส. ให้ความสำคัญกับการป้องกันทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม ความโปร่งใส และการดำเนินงานภายใต้หลักสิทธิมนุษยชน โดยจัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของ สวพส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และนำคณะผู้แทนจากสำนักงาน ป.ป.ช. ลงพื้นที่เก็บข้อมูลการประเมิน ITA ตามแบบวัด EIT ส่วนที่ 2 ณ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดย สวพส. ได้รับ 94.76 คะแนน ระดับ “ผ่านดี” ทั้งนี้ การดำเนินงานของ สวพส. ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งมุ่งเสริมสร้างพลังสังคมที่เข้มแข็ง เคารพสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติอย่างเท่าเทียม และลดการละเมิดสิทธิก้าวสู่ “สังคมแห่งการเคารพสิทธิ” จากผลการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้ สวพส. ได้รับรางวัล “องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน” ระดับดี ประจำปี 2568 Human Rights Awards 2025 จากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

ส่งเสริมด้านธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยจัดทำแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร ควบคู่กับการมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายต่างๆ ทำให้ได้รับการประเมินในระดับ “องค์กรคุณธรรมต้นแบบ” จากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ รวมถึงการดำเนินการเชิงรุกผ่านโครงการ “ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใส พร้อมให้คำปรึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน”

สวพส. ควำรางวัล “องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน” ระดับดี (Human Rights Awards 2025) เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2568 ณ ห้อง Asawin Grand Ballroom โรงแรมอัสวิน แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร

พรีมอเกียรติบัตรองค์กรคุณธรรมให้แก่หน่วยงานในสังกัด กษ. ที่มีผลงานโดดเด่น เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

คลินิกกฎหมายสำหรับผู้ปฏิบัติงานและเกษตรกรโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่เมะลอ และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางหิ้นฝุน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 6-7 ตุลาคม 2567

4. การสนับสนุนนโยบายและการติดตามประเมินผล

ด้านยุทธศาสตร์และนโยบาย สวพส. ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและนโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาสำคัญบนพื้นที่สูงให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

การประเมินระยะกึ่งกลางแผนแม่บทสำคัญของ สวพส. 2 แผน ได้แก่ โครงการประเมินกึ่งกลางแผนปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2566-2567 และโครงการประเมินกึ่งกลางแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง พ.ศ. 2566-2567 เพื่อทราบความก้าวหน้า ผลลัพธ์ และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน โดยนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับทิศทาง กลไก และกิจกรรมของแผนงานให้มีความเหมาะสมในระยะเวลาที่เหลืออยู่ ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผน และการจัดทำแผนในระยะต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผลสัมฤทธิ์ในเชิงความคุ้มค่าการดำเนินงานของ สวพส. ในระยะ 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2568) ตามกรอบการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์กรมหาชน (CPER Model) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผลการดำเนินงานจากศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครอบคลุมทั้ง 4 องค์กรประกอบ เพื่อให้เกิดการติดตามและประเมิน

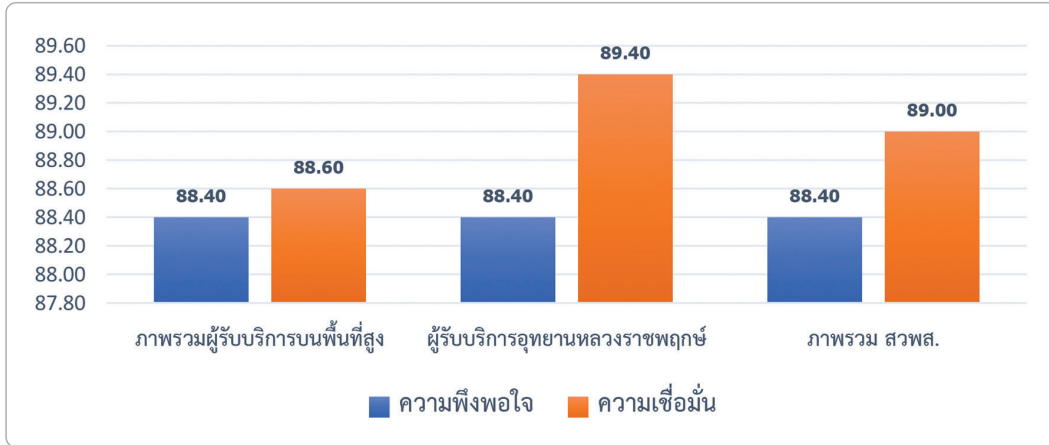
ให้แก่บุคลากร สวพส. ซึ่งช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงจริยธรรมที่พึงปฏิบัติ และสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้องตามกฎระเบียบ

ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ยกระดับประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการปฏิบัติการกิจขององค์การมหาชน โดย **สวพส. ดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้ง (Coherence)** ตามเจตนารมณ์การจัดตั้งองค์กรครบถ้วนทั้ง 8 วัตถุประสงค์สามารถแปลงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มาสู่การปฏิบัติในพื้นที่สูงได้อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม **ผลการปฏิบัติงาน (Performance) อยู่ในระดับสูงมาก** มีประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ และมีการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อาคารสถานที่ ได้เต็มศักยภาพ **มีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศ (Ecosystem)** โดยทำหน้าที่เป็นแกนกลางเครือข่ายในการบูรณาการงานพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ซึ่งบทบาทดังกล่าวมีความเฉพาะทาง ไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ทำให้ได้รับความเชื่อมั่นในระดับสูงจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง (**Resilience & Agility**) ผ่านคณะกรรมการบริหารสถาบันที่มีภาวะผู้นำเชิงรุก การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการภารกิจหลัก (Core Business) และมีแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตที่ครอบคลุมทั้งอัคคีภัย ไรโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ ตลอดจนมีการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของ สวพส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำหรับประกอบการตัดสินใจในการกำหนดแผนงาน และยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ

ได้อย่างเหมาะสมพบว่า ผู้รับบริการมีระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ สวพส. อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ร้อยละ 88.40 และมีระดับความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ สวพส. มากที่สุด ที่ร้อยละ 89.00

U แผนภูมิแสดงผลสำรวจความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ของ สวพส.

การขับเคลื่อนการยกระดับการพัฒนาพื้นที่สูงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เน้น 5 เป้าหมายหลักที่สอดคล้องกับภารกิจขององค์กร ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น และเป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว พบว่า พื้นที่ดำเนินงานของ สวพส. จำนวน 44 พื้นที่ ผ่านการประเมินสถานะเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของพื้นที่สูง (SDG Index) ประจำปี 2568 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 75.18 คะแนน สะท้อนถึงความก้าวหน้าในการยกระดับการพัฒนาพื้นที่สูงสู่ความยั่งยืนในระดับพื้นที่และระดับประเทศ นอกจากนี้ สวพส. ยังได้รับการยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ โดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Solutions Network: SDSN) เข้าร่วมเครือข่ายพื้นที่เรียนรู้ SDGs โดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) และได้รับการคัดเลือกเป็นตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศไทย ประจำปี 2568 (Thailand's Best Practices and Lesson Learned in development Vol.2) โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) และมูลนิธิคีนันแห่งเอเชีย ซึ่งสะท้อนบทบาทของ สวพส. ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมประชุมสร้างความเข้าใจเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับการพัฒนาสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในระดับพื้นที่

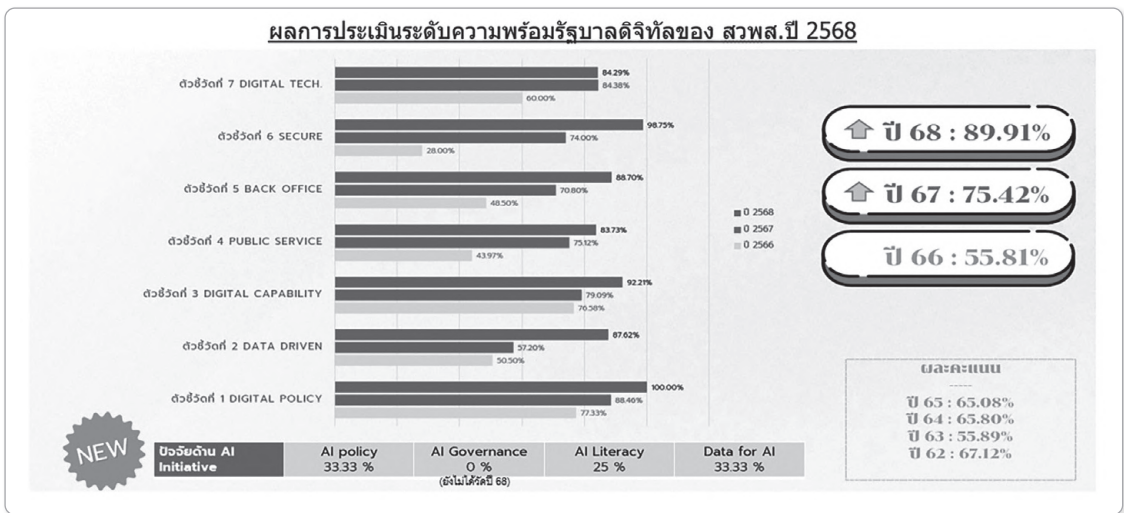

ผู้แทน สวพส. ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภาคส่วนเพื่อ “การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย” พ.ศ. 2567 (Thailand Sustainable Development Forum 2024) เมื่อ 25-28 พฤศจิกายน 67 โดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP)

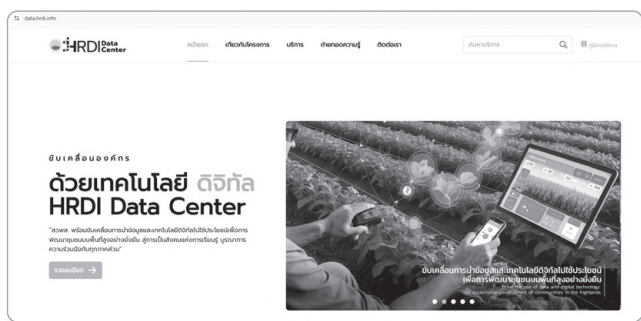
5. การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

ดำเนินการภายใต้แผนงานการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานบนพื้นที่สูง เพื่อขับเคลื่อนการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี (Data-driven) ให้แก่ชุมชนเป้าหมายและหน่วยงานร่วมบูรณาการ โดยกำหนดมาตรฐานคุณภาพของข้อมูลตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบข้อมูล (Cyber security) ควบคู่กับการพัฒนาระบบและโครงสร้างพื้นฐาน สวพส. รวมถึงให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการจัดการ

องค์ความรู้และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้ก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ สวพส. ได้รับการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล (DG Readiness Survey) ผลคะแนนรวม ร้อยละ 89.91 บรรลุเป้าหมายสูงสุด สามารถยกระดับความพร้อมในระดับ Optimizing (ระดับ 5) ใน 4 มิติ (นโยบาย บุคลากร การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน) มีผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

ขับเคลื่อนการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี (Data-driven) ด้วยการจัดการฐานข้อมูลบนพื้นที่สูงสู่มาตรฐานเพื่อรองรับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเครือข่ายข้อมูลบนพื้นที่สูงได้เปิดใช้งานระบบ HRDI Data Center เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเข้าถึงข้อมูลสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และการเรียนรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประกอบด้วย 6 หมวดหมู่ (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และนโยบาย) เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหา วิเคราะห์ และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น พัฒนาคุณภาพด้านข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ทั้งภายในและหน่วยงานร่วมบูรณาการ โดยทบทวนนโยบายด้านข้อมูลและขับเคลื่อนตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) และ PDPA เพื่อให้ข้อมูลมีมาตรฐานการใช้งานร่วมกัน และป้องกันการละเมิดสิทธิข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่เหมาะสม โดยจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติธรรมาภิบาลข้อมูล ตรวจสอบ

ระบบ HRDI Data Center ให้บริการสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับสนับสนุนงานพัฒนาพื้นที่สูง (<https://data.hrdi.info/>)

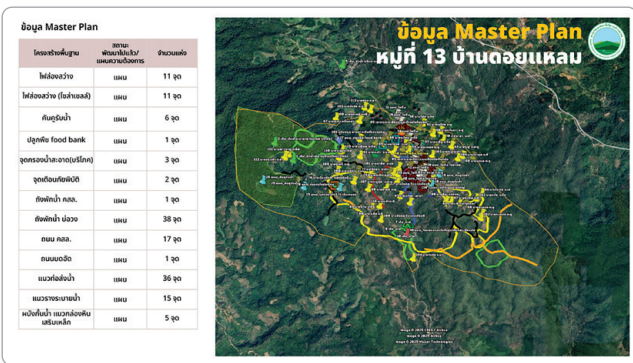
ชุดข้อมูลสำคัญจาก 4 ระบบ 39 ชุดข้อมูล เพื่อเตรียมเปิดเผยเป็นข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) ระยะต่อไป และจัดนโยบายและแนวปฏิบัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทบทวนกระบวนการทำงานและจัดทำ Privacy notice เพื่อให้มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลใน 20 กิจกรรม สร้างความตระหนักรู้ให้แก่บุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านข้อมูลให้สามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พัฒนาชุมชนต้นแบบการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการบนพื้นที่สูง ดำเนินการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ (Master Plan) ให้กับชุมชนบนพื้นที่สูง จำนวน 146 กลุ่มบ้าน 4 จังหวัด โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และ Google Earth มาใช้ในกระบวนการจัดทำแผน เพื่อให้สามารถระบุ

ขอบเขตพื้นที่ สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน ได้อย่างชัดเจน โดยได้อบรมให้แก่ชุมชนและภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลของ สวพส. พร้อมทั้งนำ GIS มาประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำแผนชุมชน โดยมีผลการดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด 14 อบต.

การจัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาทักษะด้านข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการบนพื้นที่สูงอย่างมีส่วนร่วม โดยมีเจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลปงหลวง และองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองสีเข้าร่วมอบรม ห้องประชุม องค์การบริหารส่วนตำบลปงหลวง อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน

ตัวอย่างแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ (Master Plan)

ส่งเสริมการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการน้ำบนพื้นที่สูงในระดับเบื้องต้น โดยมุ่งเน้น การเรียนรู้ ความเข้าใจด้านการจัดการน้ำพื้นที่สูง อาทิ ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ การประเมินน้ำต้นทุน ความต้องการใช้น้ำ และแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสม โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือคำนวณและเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ เว็บไซต์สภาพภูมิอากาศบนพื้นที่สูง (MEHigh) โปรแกรมแผนที่ออนไลน์ (Google Earth) และเทคนิคการออกแบบแนวท่อที่เหมาะสม

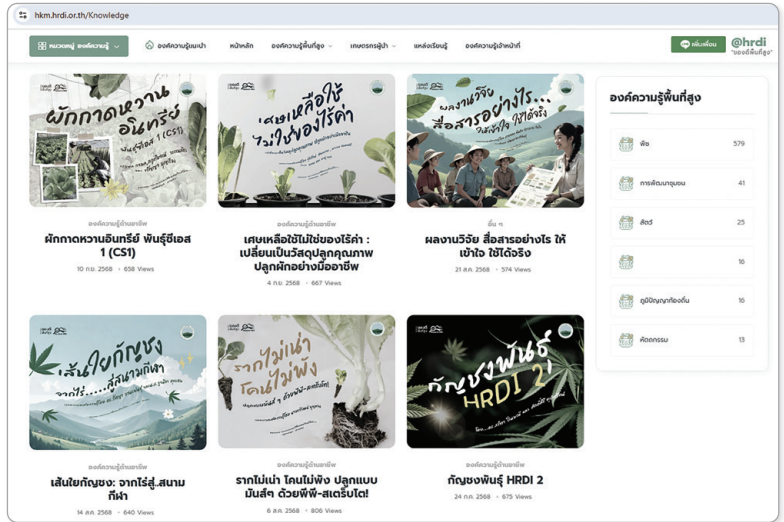
รักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบข้อมูล (Cyber security) โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านไซเบอร์เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานในองค์กร ดำเนินการจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และแผนรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ รวมถึงจัดทำประกาศมาตรการรักษาความปลอดภัยด้านไซเบอร์ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการของศูนย์ SOC กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.)

ยกระดับองค์กรสู่สำนักงานดิจิทัลรองรับการบริหารงานและการบริการบนพื้นที่สูง โดยพัฒนาและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบชุมชนบนพื้นที่สูง ลดคาร์บอน ลดโลกร้อน (Low Carbon) ระบบการเรียนรู้พื้นที่สูง ระบบติดตามแผนผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน (MPIP) ระบบบริหารจัดการทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning หรือ ERP) ระบบการขายและการจัดการร้านพร้อมอุปกรณ์ (POS) อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ระบบบริหารจัดการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ (E-meeting) เป็นต้น

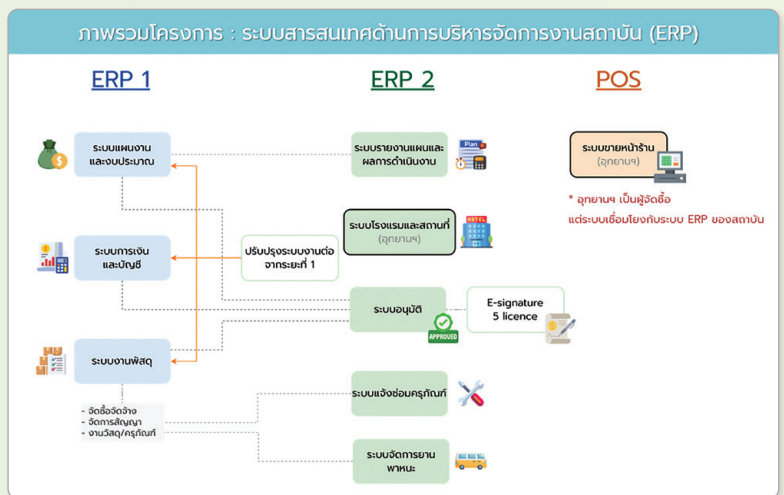
ยกระดับการทำงาน สวพส. สู่องค์กรดิจิทัล การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับการทำงานของ สวพส. สู่องค์กรดิจิทัล” เมื่อวันที่ 1-2 เมษายน 2568 ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้พื้นที่สูงด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีดิจิทัล ดำเนินการเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงผ่านระบบออนไลน์ โดยมีการเข้าถึงเนื้อหาผ่านเว็บไซต์ HKM และสื่อออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก ยูทูบ และไลน์ของดีพื้นที่สูง รวมทั้งสิ้นกว่า 2 ล้านครั้ง และมีจำนวนสมาชิกไลน์ของดีพื้นที่สูง 5,917 ราย ส่งผลให้สามารถขยายการเข้าถึงองค์ความรู้สู่ประชาชนและเครือข่าย

ระบบองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน HKM (<https://hkm.hrdi.or.th/>)

การพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning หรือ ERP) โดยพัฒนาต่อยอดระบบ ERP เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญขององค์กรเพิ่มเติม ได้แก่ ระบบรายงานแผนและผลการดำเนินงาน ระบบบริหารจัดการโรงแรมและสถานที่ ระบบอนุมัติ ระบบ E-signature ระบบการแจ้งซ่อมครุภัณฑ์ ระบบบริหารจัดการยานพาหนะ พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนา ระบบจากผลการทดสอบใช้งานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2567

ระบบบริหารจัดการทรัพยากรองค์กร (ERP)

การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลบุคลากรให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลผ่าน Application Program Interface (API) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ลดความเสี่ยงจากการเข้าถึงฐานข้อมูลโดยตรงจากบุคคลภายนอก และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การพัฒนาการเชื่อมโยงระบบการจัดการข้อมูลลูกค้าและระบบการเผยแพร่ข้อมูลออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์แบบมีส่วนร่วมผ่าน API เพื่อบูรณาการข้อมูลรายชื่อผู้ดูแลระบบกับระบบยืนยันตัวตนแบบศูนย์กลาง (Single Sign-On: SSO) สำหรับการตรวจสอบสิทธิ์ผู้ใช้งานระบบพิรุณราช ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งพัฒนาและขอเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมการปกครอง เพื่อใช้ในการตรวจสอบและยืนยันตัวตนสำหรับผู้ขอรับบริการออนไลน์ของ สวพส. กับ Thailand

การกำกับกิจการที่ดี

การดำเนินงานสนับสนุนการกำกับกิจการ
ของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง มีความมุ่งมั่น
ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มุ่งผลสัมฤทธิ์และสร้างความยั่งยืน
ให้กับการพัฒนาพื้นที่สูงในทุกมิติ ดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อนโยบาย
และการแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ และเกษตรกรผู้รับบริการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 คณะกรรมการสถาบันมีนโยบายและ
ให้ความสำคัญกับการกำกับกิจการแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านงานวิจัย ให้ สวพส. มีการทบทวนทิศทางการงานวิจัย
บนพื้นที่สูง และงานวิจัยสนับสนุนงานโครงการหลวง เพื่อให้
สามารถตอบโจทย์ต่อประเด็นปัญหา ความต้องการ ผลักดันไป
สู่การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และเน้นการนำงานวิจัย
มาประยุกต์หรือต่อยอดองค์ความรู้เดิม รวมถึงการสร้าง
ความร่วมมือกับเครือข่ายหน่วยงานอื่นๆ เพื่อดำเนินงานวิจัย
ร่วมกัน การขอรับทุนวิจัยเพื่อขยายผลความสำเร็จนำไปสู่การ
ใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมและสร้างผลกระทบต่อชุมชน
บนพื้นที่สูงอย่างกว้างขวาง

ด้านงานพัฒนา ผลักดันให้มีการระบุโครงการหรือกิจกรรม
ให้มีชื่อ “การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน” ในพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้เกิดความชัดเจนและ
มีประสิทธิภาพในการนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไปใช้
สำหรับการพัฒนาพื้นที่สูง มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
พัฒนาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำแผนปฏิบัติงาน
และบูรณาการงบประมาณในเชิงพื้นที่ รวมถึงการขออนุญาต
ใช้ประโยชน์พื้นที่ดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบ
โครงการหลวง โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม การขอรับ
การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานโครงการขยายสัญญาณอินเทอร์เน็ต
เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงระบบการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและการเข้าถึงโอกาสของประชาชน
บนพื้นที่สูงที่อยู่ห่างไกลและทุรกันดาร

ด้านการบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์
ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เข้าสู่
มาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากล มุ่งสู่องค์กรที่มี
ความเป็นกลางทางคาร์บอน ในปี 2570 และเป้าหมายการปล่อย

ก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์อย่างยั่งยืน และการปรับปรุง
พื้นที่แหล่งเรียนรู้ จุดดึงดูดใหม่ เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับครอบครัว
“เรียนรู้ธรรมชาติ พักผ่อนสร้างสุข สนุกทุกวัย”

นายชวลิต ชูขจร ประธานกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
พร้อมคณะอนุกรรมการพัฒนา ลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้า
การดำเนินงาน ณ โครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงพหุพระ จังหวัดตาก

นายชวลิต ชูขจร ประธานกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการวิจัย คณะอนุกรรมการพัฒนา
ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สวพส. เข้าร่วมติดตามความก้าวหน้า
ของงานสำคัญในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2568
เมื่อวันที่ 25-26 มกราคม 2568

ด้านการบริหารองค์กร ให้ความสำคัญกับการทบทวนแผนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน การพัฒนาความรู้และทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากร โดยเฉพาะด้านการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) บนฐานข้อมูลคุณภาพสูง เพื่อให้สามารถรวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ นอกจากนี้ ได้กำกับให้มีการประเมินความคุ้มค่าเพื่อพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะความสามารถในการขับเคลื่อน

สวพส. จัดให้มีการประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน เพื่อพิจารณาและกำกับติดตามการดำเนินงานที่สำคัญของสถาบันให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้

ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งและความคุ้มค่าในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

ด้านการปรับปรุงและแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถาบันพิจารณาให้ความเห็นชอบระเบียบ/ข้อบังคับ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ (1) ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยเงินสะสม (2) ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน (3) ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะอนุกรรมการ และที่ปรึกษา (4) ประกาศกำหนดรายชื่อห้องที่มีค่าครองชีพสูงและเป็นแหล่งท่องเที่ยว (5) ข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยการงบประมาณ การเงิน และการบัญชี (6) ระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยคำตอบแทนสำหรับบุคคลภายนอกในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและพิจารณารายงาน (7) ข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยการพัฒนาและบริหารงานบุคคล

HRDI

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE
(Public Organization)

တနင်္သာရေ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดสำนักงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

HRDI

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไตรมาสที่ 4 สวพส. รับผิดชอบตัวชี้วัดสำนักงบประมาณ จำนวน 16 ตัวชี้วัด โดยมีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย 15 ตัวชี้วัด และเป็นไปตามแผน 1 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัด	เป้าหมายทั้งปี	ผลการดำเนินงาน ไตรมาสที่ 4 (สะสม ณ 30 ก.ย. 68)	หมายเหตุ
1. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมอาชีพบนพื้นที่สูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ 2	ร้อยละ 3.5 รายได้จากการส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 532,334,912 บาท	สูงกว่าเป้าหมาย
2. ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานแผนปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ	ร้อยละ 92	ร้อยละ 100	สูงกว่าเป้าหมาย
3. องค์กรผ่านการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0)	445 คะแนน	488.50 คะแนน	สูงกว่าเป้าหมาย
4. ร้อยละของบุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะ เป็นบุคลากรสมรรถนะสูงพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล	ร้อยละ 60	ร้อยละ 99.51	สูงกว่าเป้าหมาย
5. จำนวนผู้เรียนรู้ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวงส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	884,000 ราย	974,524 ราย	สูงกว่าเป้าหมาย
6. ร้อยละของเกษตรกรบนพื้นที่สูงในพื้นที่เป้าหมายที่มีความยากจนได้รับการพัฒนา	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30.04 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่มีความยากจน จำนวน 1,644 ราย จากจำนวนคนจนเป้าหมาย TMap เฉพาะด้านเศรษฐกิจ จำนวน 5,473 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.04	สูงกว่าเป้าหมาย
7. บุคลากรด้านดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อยกระดับงานด้านดิจิทัลของหน่วยงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลดิจิทัล	ร้อยละ 80	ร้อยละ 94.02 บุคลากรผ่านการอบรมตามเป้าหมาย 6 หลักสูตร 117 ราย และผลการประเมินบุคลากรที่สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อยกระดับงานด้านดิจิทัลของ สวพส. ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลดิจิทัล ร้อยละ 94.02	สูงกว่าเป้าหมาย
8. เกษตรกรที่ได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตบนฐานความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง	84,000 ราย	97,922 ราย	สูงกว่าเป้าหมาย
9. จำนวนผู้นำชุมชนและผู้นำเกษตรกรที่เข้มแข็ง	840 ราย	1,150 ราย	สูงกว่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	เป้าหมายทั้งปี	ผลการดำเนินงาน ไตรมาสที่ 4 (สะสม ณ 30 ก.ย. 68)	หมายเหตุ
10. ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีความเข้มแข็งสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70.13 ดำเนินการพัฒนาชุมชน 44 พื้นที่ 616 กลุ่มบ้าน ตามเกณฑ์การยกระดับชุมชน (ABC) ซึ่งผลการยกระดับการพัฒนาปี 2568 ในระดับกลุ่มบ้าน A และ B เท่ากับ 432 กลุ่มบ้าน คิดเป็นร้อยละ 70.13	สูงกว่าเป้าหมาย
11. ร้อยละของกลุ่มบ้านเป้าหมายที่มีการจัดการที่ดินได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60	สูงกว่าเป้าหมาย
12. จำนวนผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้โครงการหลวง โครงการพระราชดำริ และการให้บริการทางสังคม	800,000 ราย	876,602 ราย	สูงกว่าเป้าหมาย
13. ความสามารถในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินงานของอุทยานหลวงราชพฤกษ์	250 ตันคาร์บอนไดออกไซด์	702.35 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 734.05 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ (ข้อมูล ณ มกราคม - สิงหาคม) สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 702.35 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เมื่อเทียบกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในช่วงเวลาเดียวกันของปีฐาน (ปี 2566)	สูงกว่าเป้าหมาย
14. จำนวนรางวัลหรือมาตรฐานด้านการจัดการท่องเที่ยวและบริการการบริหารจัดการองค์กร	3 รางวัล/มาตรฐาน	4 รางวัล/มาตรฐาน - มาตรฐาน BGCI Botanic Garden Accreditation ระดับที่ 1 จาก Botanic Gardens Conservation International : BGCI เมื่อวันที่ 17 ต.ค. 2567 (ระยะเวลาการรับรอง 5 ปี) - “โรงแรมราชพฤกษ์เพลซ” ได้รับการรับรองโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green hotel) ระดับดีเยี่ยม (ระยะเวลาการรับรองตั้งแต่ 7 พฤศจิกายน 2567 – 6 พฤศจิกายน 2570) - มาตรฐานสถานที่จัดงานประเทศไทย ประเภทห้องประชุม (ชัยพฤกษ์ ,ราชพฤกษ์ 2 และกาสะลอง) และประเภทสถานที่จัดกิจกรรมพิเศษ (ลานเวทีวัฒนธรรม) (ระยะเวลาการรับรองตั้งแต่ 1 มกราคม 2567 – 31 ธันวาคม 2569) - การรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC) ประจำปี พ.ศ.2568 ระดับก้าวหน้า (พ.ศ.2568 – 2570)	สูงกว่าเป้าหมาย
15. บุคลากรที่เข้าอบรมต้องผ่านการอบรมตามเป้าหมาย	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100 บุคลากรผ่านการอบรมตามเป้าหมาย 6 หลักสูตร 117 ราย	เป็นไปตามเป้าหมาย
16. ระดับความสำเร็จของบุคลากรด้านดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	ร้อยละ 85	ร้อยละ 94.02 บุคลากรผ่านการอบรมตามเป้าหมาย 6 หลักสูตร 117 ราย และผลประเมินผลการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน 110 ราย คิดเป็น ร้อยละ 94.02	สูงกว่าเป้าหมาย

ผลการประเมินสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
(ตามมติ กพม. ในการประชุมครั้งที่ 1/2569 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2569)

HRDI

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน/ค่าเป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน		
		ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (ร้อยละ 70)							
1.1 ร้อยละของจำนวนงานวิจัย และ/หรือ ทรัพย์สินทางปัญญาที่นำไปใช้ประโยชน์	10	ร้อยละ 34.37	ร้อยละ 36.37	ร้อยละ 38.37	ร้อยละ 39.73	100	10 (10)
1.2 ร้อยละกลุ่มเป้าหมายที่มีการปรับ เปลี่ยนระบบการผลิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และมีรายได้เพิ่มขึ้น	15	ร้อยละ 58.44	ร้อยละ 63.44	ร้อยละ 68.44	ร้อยละ 68.66	100	15 (15)
1.3 ร้อยละครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่า 78,000 บาท/ปี	15	ร้อยละ 71	ร้อยละ 73	ร้อยละ 75	ร้อยละ 75.08	100	15 (15)
1.4 ร้อยละของผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่นำองค์ความรู้ ไปใช้ประโยชน์หรือขยายผลต่อให้กับ ผู้รับการเรียนรู้	15	ร้อยละ 8	ร้อยละ 13	ร้อยละ 18 + มีผู้จัดการ เปลี่ยนแปลง ที่นำความรู้ไปใช้ นอกพื้นที่	ร้อยละ 19.56 + มีผู้จัดการ เปลี่ยนแปลง ที่นำความรู้ไปใช้ นอกพื้นที่ 225 คน	100	15 (15)
1.5 รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของ เกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น	10	80,069.67 บาท/ ครัวเรือน/ปี	82,987 บาท/ ครัวเรือน/ปี	83,649 บาท/ ครัวเรือน/ปี	83,130 บาท/ ครัวเรือน/ปี	80.40	8.04 (8.04)
1.6 ร้อยละของกลุ่มบ้านที่มีการใช้ประโยชน์ พื้นที่ถูกต้องตามผังชุมชน หลักวิชาการ และกฎหมาย (เทียบกับกลุ่มบ้าน ทั้งหมดฯ 616 กลุ่มบ้าน)	5	ร้อยละ 82	ร้อยละ 84	ร้อยละ 86	ร้อยละ 86.03	100	5 (5)
องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพขององค์การมหาชน (ร้อยละ 30)							
2.1 การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาล ดิจิทัล (DG Readiness Survey)	10	ได้ระดับ 3 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 4 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 5 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 5 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	100	10 (10)
2.2 การประเมินสถานะของหน่วยงาน ภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	10	300 คะแนน	400 คะแนน	470 คะแนน	488.5 คะแนน	100	10 (10)
2.3 การควบคุมดูแลกิจการของ คณะกรรมการองค์การมหาชน	10	50 คะแนน	75 คะแนน	100 คะแนน	100 คะแนน	100.00	10 (10)
						คะแนนรวม	98.04 (98.04)
						สรุปผลการประเมินระดับองค์กร	ระดับ ดีมาก

หมายเหตุ : คะแนนถ่วงน้ำหนัก ในวงเล็บ (...) คือผลการประเมินตนเองในระบบ e-SAR ของหน่วยงาน

สรุปผลการประเมินระดับองค์กร :

ระดับดีมาก หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 95.00 คะแนนขึ้นไป

ระดับดี หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 80.00 – 94.99 คะแนน

ระดับพอใช้ หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ น้อยกว่า 80 คะแนน

รายงานงบแสดงฐานะการเงิน

HRDI

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2568	2567
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	440,065,216.07	237,041,241.44
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	6	8,842,750.56	4,924,431.21
เงินลงทุนระยะสั้น	7	50,005,131.74	205,005,070.31
สินค้าคงเหลือ	8	1,016,116.29	697,418.10
วัสดุคงเหลือ	9	3,934,144.14	4,536,036.06
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10	2,210,616.42	4,443,694.91
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		506,073,975.22	456,647,892.03
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	11	409,664,658.16	417,628,570.56
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุทธิ	12	134,723,772.79	151,544,672.63
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	13	13,817,470.55	14,442,650.18
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		558,205,901.50	583,615,893.37
รวมสินทรัพย์		1,064,279,876.72	1,040,263,785.40

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

		(หน่วย : บาท)	
หมายเหตุ	2568	2567	
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	14	10,977,180.29	8,161,121.88
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	15	16,373,640.47	27,098,447.69
เงินรับฝากระยะสั้น	16	62,127,387.18	20,936,428.25
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	17	401,051.23	514,664.52
รวมหนี้สินหมุนเวียน		89,879,259.17	56,710,662.34
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	18	145,124.01	226,973.47
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		145,124.01	226,973.47
รวมหนี้สิน		90,024,383.18	56,937,635.81
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน	20	1,021,951,779.90	1,021,951,779.90
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	21	(47,696,286.36)	(38,625,630.31)
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		974,255,493.54	983,326,149.59
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		1,064,279,876.72	1,040,263,785.40
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการการเงินนี้			

**งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568**

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2568	2567
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	22	531,643,700.00	504,863,900.00
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	23	35,369,343.82	38,287,649.08
รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	24	64,589,674.05	50,577,096.84
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	25	2,934,836.94	3,215,616.41
รายได้อื่น	26	12,324,190.60	8,823,949.98
รวมรายได้		646,861,745.41	605,768,212.31
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	27	127,454,746.39	120,442,409.24
ค่าตอบแทน	28	319,350.00	148,650.00
ค่าใช้สอย	29	255,506,390.01	251,437,736.04
ค่าวัสดุ	30	100,779,986.78	95,935,584.13
ค่าสาธารณูปโภค	31	10,219,031.63	11,194,404.56
ต้นทุนขายสินค้าและบริการ	32	3,578,434.75	3,546,100.93
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	33	84,537,112.10	81,731,817.86
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	34	63,135,998.34	51,781,230.45
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	35	4,300,000.00	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	36	6,101,351.46	4,363,139.63
รวมค่าใช้จ่าย		655,932,401.46	620,581,072.84
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(9,070,656.05)	(14,812,860.53)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการการเงินนี้

**งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568**

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	(หน่วย : บาท) รวมสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	1,021,951,779.90	(23,812,769.78)	998,139,010.12
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2567			
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(14,812,860.53)	(14,812,860.53)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	1,021,951,779.90	(38,625,630.31)	983,326,149.59
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	1,021,951,779.90	(38,625,630.31)	983,326,149.59
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2568			
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(9,070,656.05)	(9,070,656.05)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	1,021,951,779.90	(47,696,286.36)	974,255,493.54

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการการเงินนี้

งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(9,070,656.05)	(14,812,860.53)
รายการปรับเป็นกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์	40,148,531.10	62,234,156.65
ดอกเบี้ยรับ	(5,328,899.99)	(5,310,294.85)
รายได้จากการจำหน่ายครุภัณฑ์	(1,084,579.44)	(709,697.00)
กำไร/ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	5,563,843.59	4,353,769.54
รายได้จากการรับบริจาคครุภัณฑ์	(46,620.00)	(138,000.00)
ค่าใช้จ่ายโอนสินทรัพย์ให้หน่วยงานของรัฐ	129.00	-
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินงาน	30,181,748.21	45,617,073.81
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
ลูกหนี้ระยะสั้น	(4,448,414.54)	(1,557,549.47)
สินค้าคงเหลือ	(318,698.19)	423,754.33
วัสดุคงเหลือ	601,891.92	(874,302.43)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,233,078.49	(3,272,474.23)
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เจ้าหนี้การค้า	2,816,058.41	(2,289,256.05)
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	(10,783,108.79)	19,871,940.35
เงินรับฝากระยะสั้น	41,190,958.93	10,842,363.84
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(55,311.72)	(1,451,344.55)
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	(81,849.46)	(81,962.21)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	61,336,353.26	67,228,243.39
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายจากการซื้ออาคาร และอุปกรณ์	(12,131,690.65)	(33,514,327.58)
เงินสดจ่ายจากการซื้อสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	(2,724,213.04)	(498,122.72)
เงินสดจ่ายจากการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(5,399,988.13)	(7,147,870.03)
เงินสดรับ (จ่าย) จากเงินลงทุนระยะสั้น	154,999,938.57	(35,000,052.84)
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	5,858,995.18	4,759,872.35
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	1,084,579.44	709,697.00
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	141,687,621.37	(70,690,803.82)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	203,023,974.63	(3,462,560.43)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	237,041,241.44	240,503,801.87
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	440,065,216.07	237,041,241.44

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 การจัดตั้งองค์กร

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. จัดตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2547 โดยเริ่มจากพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการจากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นกองพัฒนาเกษตรที่สูง ในวันที่ 15 มิถุนายน 2535 ต่อมาได้รับยกฐานะเป็นสำนักงานพัฒนาเกษตรที่สูง เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2545 และได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122 ตอนที่ 95 ก ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2548 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2548 ให้จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงขึ้นในรูปแบบขององค์การมหาชนเพื่อให้มีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว และมีการประสานความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันได้ดียิ่งขึ้น

ต่อมาคณะรัฐมนตรีฯ ได้มีมติเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2549 อนุมัติให้โอนกิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สินของสำนักพัฒนาเกษตรที่สูงสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรที่สูงซึ่งเป็นโครงการหลวงมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ถึงวันที่ 9 ธันวาคม 2548 ไปเป็นของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) โดยโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ของสำนักพัฒนาเกษตรที่สูง ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0701/400 ลงวันที่ 27 เมษายน 2549 วงเงิน 43,948,655.00 บาท ไปตั้งจ่ายในงบเงินอุดหนุนประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มีที่ตั้งอาคารสำนักงาน เลขที่ 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการเกษตรให้ปรับปรุงพื้นที่ ชั้นที่ 1 ปักชาย ตึกสำนักวิจัยและพัฒนาวิทยาการ หลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลผลิตเกษตรกรรมวิชาการเกษตรใช้เป็นอาคารสำนักงานกรุงเทพฯ

สวพส. ได้มีการกิจการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2551 อนุมัติหลักการให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เป็นผู้บริหารจัดการในการใช้ประโยชน์สวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 โดยการบริหารจัดการโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2552 อนุมัติเรื่องการโอนกิจการทรัพย์สิน สิทธิ และงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปเป็นของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ต่อมากรมวิชาการเกษตรได้ส่งมอบพื้นที่และภารกิจบริหารจัดการสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 ให้เป็นของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ในวันที่ 10 ธันวาคม 2552 ตามหนังสือด่วนที่สุดที่ กษ 0901.13/7325 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2552 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อจากเดิม “สวนเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549” ให้ใช้ชื่อใหม่ว่า “อุทยานหลวงราชพฤกษ์” เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2553 และต่อมาสำนักราชเลขาธิการแจ้งชื่อภาษาอังกฤษว่า “Royal Park Rajapruek”

1.2 วัตถุประสงค์

- ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนางานโครงการหลวง
- สนับสนุนการวิจัย รวบรวมและเก็บรักษาพันธุ์กรรมใหม่ เสริมสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนรักษาคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง
- ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและการถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่สูงที่เหมาะสมสู่ชุมชน
- จัดให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างครบวงจร เช่น ด้านการผลิต การตลาด มาตรฐานผลิตภัณฑ์การขนส่งสินค้า ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าว
- ร่วมมือและแลกเปลี่ยนการพัฒนาทางวิชาการด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงในระดับนานาชาติ

6. ให้บริการด้านการให้คำปรึกษาและการให้บริการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนา
7. สนับสนุนและดำเนินการให้มีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของสินค้าโครงการหลวงและสินค้าในโครงการของสถาบันจากหน่วยงานในและต่างประเทศ รวมทั้งดำเนินการให้มีการจดทะเบียนสิทธิบัตรเครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ
8. จัดนิทรรศการด้านการเกษตร ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และด้านอื่นๆ ดำเนินการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนทางด้านเกษตรและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรและการอนุรักษ์พันธุ์พืช

1.3 สถานที่ตั้ง

เลขที่ 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 627,155,600 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 595,424,700 บาท) โดยเป็นงบอุดหนุนและเงินนอกงบประมาณที่นำมาสมทบงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามแผนงานยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม แผนงานบุคลากรภาครัฐ และแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล รวมทั้งงบประมาณรายจ่ายด้านการวิจัย ได้รับการพิจารณาจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และการแสดงรายการในรายงานการเงินตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2566) ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.2/ว 479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2566 ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 559 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566 ยกเว้นเรื่องงบกระแสเงินสด ซึ่งตามระเบียบสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ว่าด้วย การเงิน และการบัญชี พ.ศ. 2567 หมวด 3 การบัญชี ข้อ 58 (3) กำหนดให้เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณให้ผู้อำนวยการจัดส่งรายงานการเงินที่ได้จัดทำขึ้น อันได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยรายการที่ปรากฏในงบกระแสเงินสดฉบับนี้ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง งบกระแสเงินสด ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 20/2567 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2567 ซึ่งฝ่ายบริหารของหน่วยงานพิจารณาเลือกใช้นโยบายการบัญชีในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานการบัญชีภาครัฐโดยเฉพาะตามย่อหน้าที่ 10 (ค) ของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาดตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 8 เมษายน 2564 และเป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 659 ลงวันที่ 30 กันยายน 2568 เรื่อง การจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยไว้เป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี ซึ่งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ถือเป็นหน่วยงานที่ต้องเสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่

ไม่มีความมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือที่ กค 0410.3/ว 506 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2568 เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐเรื่องแนวทางประกอบการนำเสนอรายงานการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดทำรายงานการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้คู่มือฉบับดังกล่าวไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อการจัดทำรายงานการเงินฉบับนี้

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เช็ค ดราฟต์ และธนาคณัติ สวพส. จะรับรู้เงินสดและเงินฝากธนาคารในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้และแสดงรายการดังกล่าวไว้ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน
- รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็น เงินสดในจำนวนเงินที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกับมูลค่าเดิม ซึ่งความแตกต่างในมูลค่าดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ

4.2 ลูกหนี้

- ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการ หมายถึง จำนวนเงินที่ สวพส. มีสิทธิได้รับชำระจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งเกิดจากการขายสินค้าและบริการอันเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน ปกติของหน่วยงาน สวพส. จะรับรู้ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยมีการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้
- ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประมาณขึ้นจากการพิจารณาประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจำนวนลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้ และสถานะทางการเงินของลูกหนี้ในปัจจุบัน โดยคำนวณตามอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้ค้าง ณ วันสิ้นงวดแยกตามกลุ่มของอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระ/ของยอดลูกหนี้ค้างทั้งหมด
- ลูกหนี้เงินยืม หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณีให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่โครงการหรือเจ้าหน้าที่จ้างเหมาบริการยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโดยไม่มีดอกเบี้ย เช่น ลูกหนี้เงินงบประมาณ ลูกหนี้เงินสะสม แสดงตามมูลค่าที่จะได้รับโดยไม่ตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

4.3 เงินลงทุน

เงินลงทุน หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทประจำที่มีกำหนดจ่ายคืนเกินกว่า 3 เดือน ตราสารหนี้ ตราสารทุน และสินทรัพย์อื่นที่ถือไว้เพื่อรับผลตอบแทน

สวพส. จัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือจัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะยาว ดังนี้

- เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี หรือมีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน
- เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้เกิน 1 ปี หรือมีกำหนดจ่ายคืนเกินกว่า 1 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

- อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า
- อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อนำไปใช้หรือแจกจ่ายในการให้บริการ
- ถือไว้เพื่อขายหรือแจกจ่ายตามลักษณะการดำเนินงานตามปกติของ สวพส.
- อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เพื่อขายหรือการแจกจ่าย

สินค้าคงเหลือวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่ายกเว้นสินค้าคงเหลือที่ได้มาจากรายการที่ไม่มีมีการแลกเปลี่ยน วัดราคาทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินค้า ณ วันที่ได้รับสินค้านั้นและสินค้าคงเหลือสำหรับรายการที่ถือไว้เพื่อการแจกจ่ายที่ไม่มีค่าตอบแทน หรือมีค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อยวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหรือราคาทุนเปลี่ยนแปลงแทนปัจจุบันแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า

4.5 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่ สวพส. มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร สวพส. วัดมูลค่าวัสดุคงเหลือในราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน

4.6 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า คือ ค่าใช้จ่ายที่ สวพส. จ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์หรือบริการไปแล้ว และจะได้รับประโยชน์ตอบแทนในอนาคต ซึ่งคาดว่าจะใช้หมดไปในระยะสั้น สวพส. จะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายล่วงหน้าตามมูลค่าของสินทรัพย์หรือบริการที่คาดว่าจะได้รับ โดยแสดงเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

4.7 อาคาร และอุปกรณ์

- สวพส. แสดงรายการอาคารและอุปกรณ์ตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- สวพส. รับรู้รายการอุปกรณ์ เฉพาะรายการที่มีมูลค่าขั้นต่ำต่อหน่วยหรือต่อชุดตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป (ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.3/ว43 ลงวันที่ 29 มกราคม 2562 เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์) ยกเว้นรายการที่ได้มาก่อนปี 2563 รับรู้เป็นอุปกรณ์เมื่อมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000.00 บาทขึ้นไป
- ราคาทุนรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพและสถานที่ที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร ราคาทุนของสินทรัพย์ที่ก่อสร้างขึ้นเองประกอบด้วยต้นทุนค่าวัสดุ ค่าแรงทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์
- ส่วนประกอบของรายการอาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีรูปแบบและอายุการให้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน และมีต้นทุนที่มีนัยสำคัญจะบันทึกส่วนประกอบนั้นแยกต่างหากจากกัน
- ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการอาคารและอุปกรณ์ เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ สวพส. จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ และตัดมูลค่าของชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงออกจากบัญชีด้วยมูลค่าตามบัญชี ส่วนต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น
- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.3/ว 43 ลงวันที่ 29 มกราคม 2562 เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง ที่ดินอาคาร และอุปกรณ์ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
อาคารถาวร	15 - 40
อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	8 - 15
สิ่งก่อสร้างใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	15 - 25
สิ่งปลูกสร้างใช้ไม้หรือวัสดุอื่นๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	5 - 15
ครุภัณฑ์สำนักงาน	3 - 12
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2 - 5
ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	5 - 15
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3 - 5
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5 - 30
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5 - 10
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	2 - 10
ครุภัณฑ์การเกษตร	2 - 10
ครุภัณฑ์สนาม	2 - 5
ครุภัณฑ์ดนตรี	2 - 5
ครุภัณฑ์กีฬา	2 - 5
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5 - 10
ยกเว้น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	15 - 20

- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับงานระหว่างก่อสร้าง

4.8 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน

สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง สินทรัพย์ที่แสดงลักษณะทั้งหมดหรือบางส่วน ดังต่อไปนี้

- เป็นส่วนหนึ่งของระบบหรือเครือข่าย
- มีลักษณะเฉพาะและไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางอื่นได้
- เคลื่อนที่ไม่ได้ และ
- มีข้อจำกัดในการจำหน่าย

สวพส. แสดงรายการสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคา บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.3/ว 43 ลงวันที่ 29 มกราคม 2562 เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง ที่ดินอาคาร และอุปกรณ์ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
ถนนพื้นคอกกรีต	10 - 20
ถนนพื้นลาดยาง	3 - 10
สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	20 - 50
เขื่อนดิน	20 - 50
เขื่อนปูน	50 - 80
อ่างเก็บน้ำ	30 - 80
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	3 - 80

- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานระหว่างก่อสร้าง

4.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงระบบต่างๆ และต้นทุนเว็บไซต์ ทั้งที่ได้มาจากการจัดซื้อ และการจ้างพัฒนาขึ้น โดย สวพส. มีสิทธิ์ควบคุมการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นและคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้นเกินกว่าหนึ่งปี สวพส. แสดงรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

- สวพส. รับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเฉพาะรายการที่มีมูลค่าขั้นต่ำต่อหน่วยหรือต่อชุดตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	5
สิทธิบัตร	5

- ไม่มีการคิดค่าตัดจำหน่ายสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนระหว่างพัฒนา

4.10 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือรับบริจาคโดยมีผู้มอบให้ สวพส. ไว้ใช้ในการดำเนินงานรวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดในการจ่ายเงิน ซึ่ง สวพส. ยังไม่อาจรับรู้เป็นรายได้

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

4.11 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สิน หมายถึง หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลา หรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ แต่เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันตามกฎหมายหรือข้อตกลงที่จัดทำไว้ อันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ สวพส.

จะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันนั้นในอนาคต และสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ เช่น หนี้สินค่าชดเชยความเสียหาย สวพส. จะรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่จะต้องจ่าย ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น

4.12 รายได้จากเงินงบประมาณ

สวพส. รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้ส่งคำขอเบิกเงินกับคลัง

4.13 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

สวพส. รับรู้รายได้จากการขายสินค้าเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้

- (1) ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้า ให้กับผู้ซื้อแล้ว
- (2) ไม่เกี่ยวข้องในการบริหารสินค้าอย่างต่อเนื่องในระดับที่เจ้าของพึงกระทำ หรือไม่ได้ควบคุมสินค้าที่ขายไปแล้วทั้งทางตรงและทางอ้อม
- (3) สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ
- (4) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ สวพส. จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับรายการนั้น

- (5) สามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากรายการนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ

เมื่อผลของรายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเป็นรายได้ตามขั้นความสำเร็จของรายการ ณ วันสิ้นสุด รอบระยะเวลารายงาน ผลของรายการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

- (1) สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ
- (2) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพ ในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับรายการนั้น
- (3) สามารถวัดขั้นความสำเร็จของรายการ ณ วันที่ในรายงานการเงินได้อย่างน่าเชื่อถือ
- (4) สามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและต้นทุนที่จะเกิดขึ้นเพื่อทำให้รายการนั้นเสร็จสมบูรณ์ได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.14 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค เป็นส่วนหนึ่งของรายการโอนตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน คือ การโอนทรัพยากรจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยไม่ได้ให้สิ่งตอบแทนที่มีมูลค่าใกล้เคียงกันเป็นการแลกเปลี่ยนและไม่ใช่รายการทางภาษี

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอนรับรู้เป็นรายได้รอการรับรู้ เมื่อได้รับเงินและทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ทำตามเงื่อนไขที่กำหนด สำหรับรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ที่ไม่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะ มีข้อจำกัดของสินทรัพย์ที่โอนหรือไม่รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับ สินทรัพย์รับโอนที่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์

- ข้อจำกัดของสินทรัพย์ที่โอน ไม่รวมถึงข้อกำหนดให้ต้องคืนสินทรัพย์ที่รับโอน หรือประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการอื่นที่ต้องคืนให้แก่ผู้โอน ถ้าไม่ใช่สินทรัพย์ตามที่ระบุไว้ ดังนั้น เมื่อเริ่มมีสิทธิควบคุมสินทรัพย์ภายใต้ข้อจำกัด ผู้รับโอนไม่ได้มีภาระผูกพันในปัจจุบัน ที่จะต้องโอนประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการให้แก่บุคคลที่สาม เมื่อผู้รับโอนทำผิด ข้อจำกัด ผู้โอนหรือฝ่ายอื่นอาจมีทางเลือกในการใช้บทลงโทษต่อผู้รับโอน ดังนั้น เมื่อหน่วยงานได้รับสินทรัพย์ตามข้อจำกัดจึงรับรู้รายได้ทันที

- เงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน กำหนดให้หน่วยงานจะต้องใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการของสินทรัพย์ตามที่ระบุไว้ หรือต้องคืนประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการแก่ผู้โอนในกรณีที่ผิดเงื่อนไข ดังนั้น หน่วยงานผู้รับโอนสินทรัพย์ จึงมีภาระผูกพันในปัจจุบันที่ต้องส่งมอบประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการแก่บุคคลที่สามเมื่อเริ่มมีสิทธิควบคุมสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้เงื่อนไข ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้รับโอนไม่สามารถหลีกเลี่ยง กระแสไหลออกของทรัพยากร เนื่องจากมีข้อกำหนดให้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ในการส่งมอบสินค้า หรือบริการให้แก่บุคคลที่สาม หรือไม่เช่นนั้นต้องส่งคืนประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการให้แก่ผู้โอน ดังนั้น เมื่อผู้รับโอนเริ่มรับรู้สินทรัพย์ตามเงื่อนไข จึงเกิดหนี้สินขึ้นด้วย

4.15 รายได้ดอกเบี้ยรับ

รับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
เงินสดในมือ	20,991.00	44,147.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	440,039,192.49	236,992,079.99
เงินฝากประจำที่มีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน	5,032.58	5,014.45
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	440,065,216.07	237,041,241.44

เงินฝากสถาบันการเงิน เป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

				2568	2567
ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	ธนาคาร	สาขา		
1. เงินงบประมาณ	521-0-09042-6	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	126,820,488.99	105,198,116.50
2. เงินนอกงบประมาณ	521-0-09074-4	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	2,550,794.51	2,484,109.01
3. เงินสะสม	521-0-58715-0	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	250,016,064.87	89,794,397.81
4. เงินกองทุน ววน.	521-0-84078-6	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	12,549,902.96	7,470,272.51
5. กองทุนสวัสดิการบุคลากร	521-0-13799-6	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	33,423.43	33,240.61
6. เงินนอกงบประมาณอุทยาน	521-0-34151-8	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	4,585,037.41	1,926,771.52
7. เงินรายได้อุทยาน	010232856686	ธกส.	เชียงใหม่	-	325.50
8. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	020026447197	ธกส.	เชียงใหม่	1,006.85	1,002.66
9. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	003-91-003568-7	ธกส.	เชียงใหม่	794,497.39	883,954.52
10. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	052-1-06136-9	อิสลาม	ช้างเผือก		
10.1 เงินงบประมาณ				-	10,017,061.64
10.2 เงินสะสม				-	10,000,000.00
11. สวพส. ระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมฯ	521-0-98929-1	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	-	3,018,966.69
12. สวพส. จัดทำฐานข้อมูลแบบบูรณาการฯ	521-0-98931-3	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	-	1,460,738.44
13. สวพส. ขยายผลการใช้พีโรโมนฯ	521-0-99667-0	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	-	1,606,270.86
14. ขับเคลื่อนการพัฒนาฯ อ.แม่แจ่ม ปีที่ 2	521-3-00263-4	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	-	3,096,851.72
15. สวพส.-ต้นแบบการปรับระบบเกษตรฯ	521-3-04684-3	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	2,931,258.08	-
16. สวพส.-การส่งเสริมเทคโนโลยีที่เหมาะสมฯ	521-3-06840-5	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	28,181,818.00	-
17. สวพส.-การศึกษาและจัดหาข้อเสนอเชิงนโยบาย	521-3-06841-3	กรุงไทย	ถนนสุขุมวิท	11,574,900.00	-
รวมเงินฝากสถาบันการเงิน				440,039,192.49	236,992,079.99

เงินฝากประจำที่มีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน ประกอบด้วย

				(หน่วย : บาท)	
				2568	2567
ธนาคาร/สาขา	แหล่งเงิน	อัตราดอกเบี้ย	ครบกำหนด		
1. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี 003-21-008212-5	เงินสะสม ปี 2567	1.15	13 พฤศจิกายน 2568	5,032.58	5,014.45
รวมเงินฝากประจำที่มีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน				5,032.58	5,014.45

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้อื่นระยะสั้น

		(หน่วย : บาท)	
		2568	2567
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ		287,197.80	58,340.64
ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม		469,664.00	283,710.00
ลูกหนี้เงินยืมเงิน สกสว.		10,000.00	-
ลูกหนี้เงินยืม (โครงการจัดทำฐานข้อมูลฯ PM 2.5)		-	39,250.00
รายได้ค้างรับ		2,075,464.57	2,605,559.76
ลูกหนี้กรมสรรพากร		2,001,069.89	528,088.50
ลูกหนี้อื่น		3,999,354.30	1,409,482.31
รวมลูกหนี้อื่นระยะสั้น		8,842,750.56	4,924,431.21

ลูกหนี้เงินยืมเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 แยกตามกำหนดระยะเวลาส่งหลักฐานการจ่าย ดังนี้

				(หน่วย : บาท)	
ลูกหนี้เงินยืมเงินในงบประมาณ	ยังไม่เกินกำหนด ระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	รวม	
งบประมาณ พ.ศ. 2568					
สถาบัน	141,277.80	-	-	141,277.80	
อุทยาน	145,920.00	-	-	145,920.00	
รวม	287,197.80	-	-	287,197.80	
งบประมาณ พ.ศ. 2567					
สถาบัน	52,500.00	-	-	52,500.00	
อุทยาน	5,840.64	-	-	5,840.64	
รวม	58,340.64	-	-	58,340.64	

(หน่วย : บาท)				
ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม	ยังไม่เกินกำหนด ระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	รวม
งบประมาณ พ.ศ. 2568				
สถาบัน	7,664.00	-	-	7,664.00
อุทยาน	462,000.00	-	-	462,000.00
รวม	<u>469,644.00</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>469,644.00</u>
งบประมาณ พ.ศ. 2567				
สถาบัน	223,710.00	-	-	223,710.00
อุทยาน	60,000.00	-	-	60,000.00
รวม	<u>283,710.00</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>283,710.00</u>

(หน่วย : บาท)				
ลูกหนี้เงินยืมเงิน สกสว.	ยังไม่เกินกำหนด ระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	รวม
งบประมาณ พ.ศ. 2568				
สถาบัน	10,000.00	-	-	10,000.00
รวม	<u>10,000.00</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>10,000.00</u>
งบประมาณ พ.ศ. 2567				
สถาบัน	-	-	-	-
รวม	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

(หน่วย : บาท)				
ลูกหนี้เงินยืมโครงการ จัดทำฐานข้อมูลฯ PM 2.5	ยังไม่เกินกำหนด ระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	รวม
งบประมาณ พ.ศ. 2568				
สถาบัน	-	-	-	-
รวม	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
งบประมาณ พ.ศ. 2567				
สถาบัน	39,250.00	-	-	39,250.00
รวม	<u>39,250.00</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>39,250.00</u>

หมายเหตุ 7 เงินลงทุนระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินฝากประจำ 6 เดือน	5,131.74	130,005,070.31
เงินฝากประจำ 12 เดือน	50,000,000.00	75,000,000.00
รวมเงินลงทุนระยะสั้น	50,005,131.74	205,005,070.31

เงินลงทุนระยะสั้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 ประกอบด้วย

				(หน่วย : บาท)	
				2568	2567
ธนาคาร	แหล่งเงินนำฝาก	อัตราดอกเบี้ย	ครบกำหนด		
1. เงินฝากประจำ 6 เดือน ประกอบด้วย					
1.1 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี 003-21-008218-3					
1.2.1	เงินงบประมาณปี 2567	1.40	18 พ.ย. 67	-	30,000,000.00
1.2.2	เงินสะสมปี 2566	1.25	23 พ.ย. 67	5,131.74	5,070.31
1.2.3	เงินสะสมปี 2567	1.40	18 พ.ย. 67	-	100,000,000.00
2. เงินฝากประจำ 12 เดือน ประกอบด้วย					
2.1 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี 000-21-008198-3					
2.1.1	เงินงบประมาณปี 2567	1.90	4 พ.ย. 68	50,000,000.00	20,000,000.00
2.1.2	เงินสะสมปี 2567	1.45	17 ก.พ. 68	-	55,000,000.00
				50,005,131.74	205,005,070.31

หมายเหตุ 8 สินค้ำคงเหลือ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
สินค้ำคงเหลือ	1,016,116.29	697,418.10
รวมสินค้ำคงเหลือ	1,016,116.29	697,418.10

หมายเหตุ 9 วัสดุคงเหลือ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
วัสดุการเกษตร	2,465,572.86	3,197,019.93
วัสดุงานบ้านงานครัว	180,279.45	505,642.64
วัสดุยานพาหนะและเชื้อเพลิง	304,244.00	138.00
วัสดุสำนักงาน	984,047.83	833,235.49
รวมวัสดุคงเหลือ	3,934,144.14	4,536,036.06

หมายเหตุ 10 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า - ค่าซื้อสินค้าและบริการ	1,580,538.30	2,689,021.21
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า - ค่าธรรมเนียมที่ราชพัสดุ	109,830.11	197,550.00
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า - ค่าเช่าที่ราชพัสดุ	132,780.95	132,418.17
ภาษีซื้อรอใบกำกับภาษี	387,467.06	1,424,705.53
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,210,616.42	4,443,694.91

หมายเหตุ 11 อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	1,114,861,350.41	1,092,532,884.43
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(767,336,226.98)	(738,769,599.51)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง - สุทธิ	347,525,123.43	353,763,284.92
ครุภัณฑ์	315,431,942.87	320,825,121.03
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	(254,530,128.47)	(262,954,661.89)
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	60,901,814.40	57,870,459.14
งานระหว่างก่อสร้าง	1,237,720.33	5,994,826.50
รวมอาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	409,664,658.16	417,628,570.56

	(หน่วย : บาท)			
	2567			
	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน				
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	1,080,855,084.23	300,926,114.22	3,919,305.93	1,385,700,504.38
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	27,760,597.62	23,935,001.44	36,331,826.55	88,027,425.61
การจำหน่ายออก	(16,082,797.42)	(4,035,994.63)	(34,256,305.98)	(54,375,098.03)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	1,092,532,884.43	320,825,121.03	5,994,826.50	1,419,352,831.96
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	(708,306,755.82)	(252,057,858.80)	-	(960,364,614.62)
ค่าเสื่อมราคาระหว่างปี	(42,202,598.38)	(14,254,212.10)	-	(56,456,810.48)
การจำหน่ายออก	11,739,754.69	3,357,409.01	-	15,097,163.70
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	(738,769,599.51)	(262,954,661.89)	-	(1,001,724,261.40)
มูลค่าตามบัญชี				
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	353,763,284.92	57,870,459.14	5,994,826.50	417,628,570.56

(หน่วย : บาท)

	2568			
	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน				
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	1,092,532,884.43	320,825,121.03	5,994,826.50	1,419,352,831.96
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	40,200,078.88	20,230,754.54	39,685,029.34	100,115,862.76
การจำหน่ายออก	(17,871,612.90)	(25,623,932.70)	(44,442,135.51)	(87,937,681.11)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	<u>1,114,861,350.41</u>	<u>315,431,942.87</u>	<u>1,237,720.33</u>	<u>1,431,531,013.61</u>
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	(738,769,599.51)	(262,954,661.89)	-	(1,001,724,261.40)
ค่าเสื่อมราคาระหว่างปี	(41,288,589.23)	(17,044,265.56)	-	(58,332,854.79)
การจำหน่ายออก	12,721,961.76	25,468,798.98	-	38,190,760.74
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	<u>(767,336,226.98)</u>	<u>(254,530,128.47)</u>	-	<u>(1,021,866,355.45)</u>
มูลค่าตามบัญชี				
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	<u>347,525,123.43</u>	<u>60,901,814.40</u>	<u>1,237,720.33</u>	<u>409,664,658.16</u>

หมายเหตุ 12 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุทธิ

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ถนน	172,558,577.98	170,576,077.98
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ถนน	(124,429,558.66)	(117,219,144.17)
ถนน - สุทธิ	<u>48,129,019.32</u>	<u>53,356,933.81</u>
สะพาน	1,582,634.56	1,582,634.56
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - สะพาน	(892,578.64)	(813,501.38)
สะพาน - สุทธิ	<u>690,055.92</u>	<u>769,133.18</u>
อ่างเก็บน้ำ	14,490,372.22	14,490,372.22
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อ่างเก็บน้ำ	(6,916,641.86)	(6,150,822.72)
อ่างเก็บน้ำ - สุทธิ	<u>7,573,730.36</u>	<u>8,339,549.50</u>
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	270,188,635.03	269,446,921.99
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	(191,857,667.84)	(180,367,865.85)
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น - สุทธิ	<u>78,330,967.19</u>	<u>89,079,056.14</u>
รวมสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุทธิ	<u>134,723,772.79</u>	<u>151,544,672.63</u>

(หน่วย : บาท)

	2567				รวม
	ถนน	สะพาน	อ่างเก็บน้ำ	อื่น ๆ	
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	170,576,077.98	1,582,634.56	14,490,372.22	268,948,799.27	455,597,884.03
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	-	-	-	498,122.72	498,122.72
การจำหน่ายออก	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	<u>170,576,077.98</u>	<u>1,582,634.56</u>	<u>14,490,372.22</u>	<u>269,446,921.99</u>	<u>456,096,006.75</u>
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	(110,077,950.71)	(734,315.12)	(5,383,948.06)	(168,509,473.85)	(284,705,687.74)
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	(7,141,193.46)	(79,186.26)	(766,874.66)	(11,858,392.00)	(19,845,646.38)
การจำหน่ายออก	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	<u>(117,219,144.17)</u>	<u>(813,501.38)</u>	<u>(6,150,822.72)</u>	<u>(180,367,865.85)</u>	<u>(304,551,334.12)</u>
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	<u>53,356,933.81</u>	<u>769,133.18</u>	<u>8,339,549.50</u>	<u>89,079,056.14</u>	<u>151,544,672.63</u>

(หน่วย : บาท)

	2568				รวม
	ถนน	สะพาน	อ่างเก็บน้ำ	อื่น ๆ	
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	170,576,077.98	1,582,634.56	14,490,372.22	269,446,921.99	456,096,006.75
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	1,982,500.00	-	-	1,649,377.44	3,631,877.44
การจำหน่ายออก	-	-	-	(907,664.40)	(907,664.40)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	<u>172,558,577.98</u>	<u>1,582,634.56</u>	<u>14,490,372.22</u>	<u>270,188,635.03</u>	<u>458,820,219.79</u>
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	(117,219,144.17)	(813,501.38)	(6,150,822.72)	(180,367,865.85)	(304,551,334.12)
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	(7,210,414.49)	(79,077.26)	(765,819.14)	(12,123,778.66)	(20,179,089.55)
การจำหน่ายออก	-	-	-	633,976.67	633,976.67
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	<u>(124,429,558.66)</u>	<u>(892,578.64)</u>	<u>(6,916,641.86)</u>	<u>(191,857,667.84)</u>	<u>(324,096,447.00)</u>
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	<u>48,129,019.32</u>	<u>690,055.92</u>	<u>7,573,730.36</u>	<u>78,330,967.19</u>	<u>134,723,772.79</u>

หมายเหตุ 13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	36,007,317.40	36,007,317.40
สัญญาอนุญาตภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง	1,992,797.96	1,992,797.96
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น:		
<u>สวพส.</u>		
1) อุปกรณ์กระจายสัญญาอนุญาตเครือข่ายไร้สายเพื่อให้รองรับการศึกษาภายในอุทยานหลวงราชพฤกษ์	205,000.00	
2) ชุดซอฟต์แวร์ตรวจวัดและเก็บบันทึกการใช้งานระบบเครือข่าย (PRTG) สถาบัน	117,700.00	
3) อุปกรณ์เชื่อมต่อชุมสายโทรศัพท์อัตโนมัติ สถาบัน	53,500.00	
4) แอปพลิเคชัน HRDI MAPs ระบบปฏิบัติการ iOS	400,000.00	
5) เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำเกษตรกรรมแม่นยำ	500,000.00	
<u>อุทยานหลวงราชพฤกษ์</u>		
1) สื่อจัดแสดงประกอบเสียงบรรยายส่วนโถงชั้นกลาง กลัวยไม้ อุทยานหลวงราชพฤกษ์	60,747.66	
2) ออกแบบและปรับปรุงเว็บไซต์อุทยานหลวงราชพฤกษ์	490,000.00	
3) ระบบฐานข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลพรรณไม้ภายในอุทยานหลวงราชพฤกษ์	3,000,000.00	
4) ระบบจัดเก็บข้อมูล QR Code ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์	233,271.03	
5) แอปพลิเคชัน AR รูปแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ	460,000.00	
6) ระบบ Software สำหรับรองรับ Multimedia ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์	120,000.00	
7) ระบบ POS ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ (ปี 2568)	412,238.13	6,052,456.82
<u>หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>	(35,222,851.63)	(29,197,683.87)
	8,829,720.55	14,442,650.18
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนระหว่างพัฒนา	4,987,750.00	-
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	13,817,470.55	14,442,650.18

(หน่วย : บาท)

2567					
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	สัญญาอนุญาตภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง	สิทธิ์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	สิทธิ์ที่ไม่มีตัวตนระหว่างพัฒนา	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	28,778,218.40	1,992,797.96	5,566,947.66	154,500.00	36,492,464.02
มูลค่าของสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้น	7,229,099.00	-	120,000.00	8,285,300.00	15,634,399.00
การจำหน่ายออก	-	-	(46,728.97)	(8,439,800.00)	(8,486,528.97)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	36,007,317.40	1,992,797.96	5,640,218.69	-	43,640,334.05
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	(17,104,746.86)	(1,992,796.96)	(4,717,507.02)	-	(23,815,050.84)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี	(5,124,272.38)	-	(305,088.62)	-	(5,429,361.00)
การจำหน่ายออก	-	-	46,727.97	-	46,727.97
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	(22,229,019.24)	(1,992,796.96)	(4,975,867.67)	-	(29,197,683.87)
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	<u>13,778,298.16</u>	<u>1.00</u>	<u>664,351.02</u>	-	<u>14,442,650.18</u>

(หน่วย : บาท)

2568					
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	สัญญาอนุญาตภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง	สิทธิ์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	สิทธิ์ที่ไม่มีตัวตนระหว่างพัฒนา	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	36,007,317.40	1,992,797.96	5,640,218.69	-	43,640,334.05
มูลค่าของสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้น	-	-	412,238.13	5,547,750.00	5,959,988.13
การจำหน่ายออก	-	-	-	(560,000.00)	(560,000.00)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	36,007,317.40	1,992,797.96	6,052,456.82	4,987,750.00	49,040,322.18
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	(22,229,019.24)	(1,992,796.96)	(4,975,867.67)	-	(29,197,683.87)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี	(5,695,940.75)	-	(329,227.01)	-	(6,025,167.76)
การจำหน่ายออก	-	-	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	(27,924,959.99)	(1,992,796.96)	(5,305,094.68)	-	(35,222,851.63)
มูลค่าตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	<u>8,082,357.41</u>	<u>1.00</u>	<u>747,362.14</u>	<u>4,987,750.00</u>	<u>13,817,470.55</u>

หมายเหตุ 14 เจ้าหนี้การค้า

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เจ้าหนี้การค้า - หน่วยงานของรัฐ	31,240.00	517,580.00
เจ้าหนี้การค้า - หน่วยงานภายนอก	10,945,940.29	7,643,541.88
รวมเจ้าหนี้การค้า	10,977,180.29	8,161,121.88

หมายเหตุ 15 เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ภาษีขายรอเรียกเก็บ	98,295.77	98,685.31
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น - หน่วยงานภาครัฐ	-	235,400.00
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น - บุคคลภายนอก	12,104,928.78	25,165,678.81
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง - บุคคลธรรมดา กงด. 1	223,639.00	206,340.00
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง - บุคคลธรรมดา กงด. 3	147,738.44	107,159.19
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง - นิติบุคคลจากหน่วยงานเอกชน กงด. 53	222,198.16	221,774.84
เจ้าหนี้อื่น	3,576,840.32	1,063,409.54
รวมเจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	16,373,640.47	27,098,447.69

หมายเหตุ 16 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินรับฝากอื่น	55,164,404.68	16,687,353.25
เงินประกันสัญญา	6,776,732.50	4,196,825.00
เงินประกันผลงาน	182,250.00	37,750.00
เงินประกันอื่น	4,000.00	14,500.00
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	62,127,387.18	20,936,428.25

เงินรับฝากอื่น ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 สวพส. มีเงินรับฝากอื่นที่จะจ่ายคืนตามข้อผูกพันหรือข้อกำหนด จำนวน 55,164,404.68 บาท ประกอบด้วย

1. เงินอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

1.1 เงินอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในวงเงิน 42,463,000.00 บาท มีการแบ่งจ่าย 3 งวด โดยมีรายละเอียดดังนี้

เงินอุดหนุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ได้รับ	งวดที่ 1	วันที่ 24 ตุลาคม 2566	จำนวน	27,600,900.00 บาท
	งวดที่ 2	วันที่ 26 มิถุนายน 2567	จำนวน	10,615,800.00 บาท
	งวดที่ 3	วันที่ 22 เมษายน 2568	จำนวน	4,246,300.00 บาท
	คงค้าง		จำนวน	42,463,000.00 บาท

เงินรับฝากเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เงินอุดหนุน		จำนวน	42,463,000.00 บาท
ดอกเบี้ย	วันที่ 31 ธันวาคม 2566	จำนวน	28,778.02 บาท
ดอกเบี้ย	วันที่ 30 มิถุนายน 2567	จำนวน	49,970.06 บาท
กลับรายการบัญชีเงินรับฝาก ปีงบประมาณ 2567 (1 ตุลาคม 2566 - 30 กันยายน 2567)		จำนวน	(31,964,798.03) บาท
กลับรายการบัญชีเงินรับฝาก ปีงบประมาณ 2568 (1 ตุลาคม 2567 - 31 พฤษภาคม 2568)		จำนวน	(6,049,033.90) บาท
ถอนเงิน สกสว. ปีงบประมาณ 2567 คืนเงินสะสม (ยืมเงินสะสมไปพลางก่อน)		จำนวน	(673,600.00) บาท
		เงินรับฝาก	
		คงเหลือ	3,854,316.15 บาท
กลับรายการบัญชีเงินรับฝาก ปีงบประมาณ 2568 (1 มิถุนายน - 30 กันยายน 2568)		จำนวน	(575,676.00) บาท
		เงินรับฝาก	
		คงเหลือ	<u>3,278,640.15 บาท</u>

ทั้งนี้ เงินคงเหลือจำนวน 3,854,316.15 บาท สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เห็นชอบแผนการนำเงินคงเหลือจากการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมของหน่วยงานไปใช้ประโยชน์ ตามหนังสือที่ อว6709.F2/85/2568 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2568 และตามที่ สวพส. ได้ขออนุมัติดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตามหนังสือที่ สวพส.(สว)/1707 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2568

1.2 เงินอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 45,778,000.00 บาท มีการแบ่งจ่าย 2 งวด โดยมีรายละเอียดดังนี้

เงินอุดหนุน	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568		
ได้รับ	งวดที่ 1	วันที่ 6 ธันวาคม 2567	จำนวน 27,472,800.00 บาท
	งวดที่ 2	วันที่ 4 มิถุนายน 2568	จำนวน 18,315,200.00 บาท
		คงค้าง	จำนวน <u>45,788,000.00 บาท</u>

เงินรับฝากเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เงินอุดหนุน		จำนวน	45,788,000.00 บาท
ดอกเบี้ย	วันที่ 31 ธันวาคม 2567	จำนวน	32,620.76 บาท
ดอกเบี้ย	วันที่ 30 มิถุนายน 2568	จำนวน	54,820.93 บาท
กลับรายการบัญชีเงินรับฝากปี 2567 (1 ตุลาคม 2566 - 30 กันยายน 2567)		จำนวน	(36,707,875.15)
		คงเหลือ	<u>9,167,566.54 บาท</u>

เงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สวพส. ต้องนำส่งเงินอุดหนุนคงเหลือพร้อมดอกเบี้ยคืนให้แก่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ภายใน 60 วัน นับตั้งแต่ครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการ

1.3 งบประมาณเพื่อดำเนินการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของแผนงานวิจัยและนวัตกรรม สำหรับแผนงาน/โครงการวิจัยที่มีงบประมาณน้อยกว่า 100.00 ล้านบาท ที่ได้รับจัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 150,000.00 บาท

รับงบประมาณ	วันที่ 6 มีนาคม 2568	จำนวน	150,000.00 บาท
กลับรายการบัญชีเงินรับฝาก ปีงบประมาณ 2568 (6 มีนาคม 2568 - 30 กันยายน 2568)		จำนวน	(100,000.00) บาท
เงินรับฝากคงเหลือ			50,000.00 บาท

2. เงินอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

2.1 เงินอุดหนุนเพื่อดำเนินโครงการวิจัยการเกษตร เรื่อง ต้นแบบการปรับระบบเกษตรกรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ไขปัญหาการเผาและฝุ่นควันบนพื้นที่สูงของประเทศอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2567 - 14 ตุลาคม 2568 จำนวน 12,500,000.00 บาท มีการแบ่งจ่าย 4 งวด โดย สวพส. ได้รับจำนวน 3 งวด จำนวน 11,825,800.00 บาท คงค้างเงินอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) จำนวน 674,200.00 บาท

เงินอุดหนุนตามสัญญา		จำนวน	12,500,000.00 บาท
ได้รับ	งวดที่ 1 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2567	จำนวน	5,040,450.00 บาท
	งวดที่ 2 วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568	จำนวน	4,447,200.00 บาท
	งวดที่ 3 วันที่ 19 พฤษภาคม 2568	จำนวน	383,800.00 บาท
	งวดที่ 4 วันที่ 9 กรกฎาคม 2568	จำนวน	1,954,350.00 บาท
คงค้างรับเงินอุดหนุน			674,200.00 บาท

เงินรับฝากเงินอุดหนุนโครงการต้นแบบการปรับระบบเกษตรกรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ไขปัญหาการเผา และฝุ่นควันบนพื้นที่สูงของประเทศอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอแม่แจ่ม

เงินอุดหนุน		จำนวน	11,825,800.00 บาท
ดอกเบีย	วันที่ 31 ธันวาคม 2567	จำนวน	3,170.87 บาท
ดอกเบีย	วันที่ 30 มิถุนายน 2567		19,414.12 บาท
กลับรายการบัญชีเงินรับฝาก ปีงบประมาณ 2568 (21 พฤศจิกายน 2567 - 30 กันยายน 2568)		จำนวน	(8,945,205.00) บาท
คงเหลือ			2,903,179.99 บาท

ทั้งนี้ เงินรับฝากเงินอุดหนุนเพื่อดำเนินโครงการวิจัยการเกษตร ตามข้อ 2.1 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการวิจัย สวพส. ต้องดำเนินการส่งคืนเงินเหลือจ่ายพร้อมดอกเบี้ยจากการดำเนินงาน คืนให้แก่สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่รายงานฉบับสมบูรณ์ได้รับความเห็นชอบ

2.2 เงินอุดหนุนเพื่อดำเนินโครงการวิจัยการเกษตร เรื่อง การส่งเสริมเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2568 - 14 กรกฎาคม 2569 จำนวน 50,000,000.00 บาท มีการแบ่งจ่าย 3 งวด โดย สวพส. ได้รับ จำนวน 1 งวด จำนวน 28,181,818.00 บาท คงค้างเงินอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) จำนวน 21,818,182.00 บาท

เงินอุดหนุนตามสัญญา		จำนวน	50,000,000.00 บาท
ได้รับ	งวดที่ 1 วันที่ 31 กรกฎาคม 2568	จำนวน	28,181,818.00 บาท
คงค้าง			21,818,182.00 บาท

เงินรับฝากเงินอุดหนุนโครงการวิจัยการเกษตร เรื่อง การส่งเสริมเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน

เงินอุดหนุน	จำนวน	28,181,818.00
	เงินรับฝากคงเหลือ	28,181,818.00 บาท

2.3 เงินอุดหนุนเพื่อดำเนินโครงการวิจัยการเกษตร เรื่อง ศึกษาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และขยายผลต้นแบบการปรับระบบเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทภูมิสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาการเผาและฝุ่นควัน PM 2.5 บนพื้นที่สูงของจังหวัดภาคเหนือตอนบนอย่างยั่งยืน ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2568 - 24 กรกฎาคม 2569 จำนวน 20,000,000.00 บาท มีการแบ่งจ่าย 3 งวด โดย สวพส. ได้รับจำนวน 1 งวด จำนวน 11,574,900.00 บาท คงค้างเงินอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) จำนวน 8,425,100.00 บาท

เงินอุดหนุนตามสัญญา	จำนวน	20,000,000.00 บาท
ได้รับ งวดที่ 1 วันที่ 21 มิถุนายน 2567	จำนวน	11,574,900.00 บาท
คงค้างรับเงินอุดหนุน	จำนวน	8,425,100.00 บาท

เงินรับฝากเงินอุดหนุนโครงการวิจัยการเกษตร เรื่อง ศึกษาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และขยายผลต้นแบบการปรับระบบเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทภูมิสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาการเผาและฝุ่นควัน PM 2.5 บนพื้นที่สูงของจังหวัดภาคเหนือตอนบนอย่างยั่งยืน

เงินอุดหนุน	จำนวน	11,574,900.00 บาท
	เงินรับฝากคงเหลือ	11,574,900.00 บาท

ทั้งนี้ เงินรับฝากเงินอุดหนุนเพื่อดำเนินโครงการวิจัยการเกษตร ตามข้อ 2.2 และ 2.3 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการวิจัย สวพส. ต้องดำเนินการส่งคืนเงินเหลือจ่ายพร้อมดอกเบี้ยจากการดำเนินงาน คืนให้แก่สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งโอนเงินงวดสุดท้าย

3. ค่าจ้างผู้ควบคุมงานก่อสร้างอาคารสำนักงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยฮะ เกินกำหนดระยะเวลาส่งมอบงานจากห้างหุ้นส่วนจำกัด กวิลมการก่อสร้าง จำนวน 3,300.00 บาท

4. เงินสำรองจ่ายค่าสินไหมทดแทนกรณีการบาดเจ็บของนักท่องเที่ยวในอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ตามกรมธรรม์เลขที่ 2023-P1510972-APG จำนวน 5,000.00 บาท ของบริษัท แอ็กซ่าประกันภัย จำกัด (มหาชน)

เงินประกันอื่น คือ หลักประกันความเสียหายจากการเช่าพื้นที่ภายในอุทยานหลวงราชพฤกษ์

หมายเหตุ 17 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

		(หน่วย : บาท)	
		2568	2567
รายได้รับล่วงหน้า		401,051.23	514,664.52
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น		401,051.23	514,664.52

หมายเหตุ 18 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
อาคารเพื่อประโยชน์อื่น	2.00	2.00
สิ่งปลูกสร้าง	86,851.84	104,210.24
ครุภัณฑ์สำนักงาน	46,875.19	108,243.40
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	11,394.98	14,517.83
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	145,124.01	226,973.47

เจ้าหนี้เงินโอนระยะยาวสำหรับปีงบประมาณ 2568 เป็นสินทรัพย์ที่ได้รับการบริจาคมก่อนปี 2564 จะรับรู้รายได้จากการรับบริจาค ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ตามสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ตลอดการใช้งานทรัพย์สินนั้น

หมายเหตุ 19 ภาระผูกพัน**- ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน**

หน่วยงานในฐานะผู้เช่ามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี (สัญญาเช่ารถยนต์)	693,360.00	5,717,000.04
รวม	693,360.00	5,717,000.04

- ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ	4,996,580.58	12,160,937.10
รวม	4,996,580.58	12,160,937.10

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้	82,255,580.62	43,182,648.25
อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	9,632,050.00	29,697,944.00
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	-	-
รวม	91,887,630.62	72,880,592.25

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาสินทรัพย์

- ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญาได้ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ไม่เกิน 1 ปี	21,357,196.67	15,632,752.23
รวม	21,357,196.67	15,632,752.23

หมายเหตุ 20 ทุน

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ทุนของหน่วยงาน (ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2553)		
สถาบัน	24,895,952.31	24,895,952.31
อุทยานหลวงราชพฤกษ์	997,055,827.59	997,055,827.59
รวมทุน	1,021,951,779.90	1,021,951,779.90

หมายเหตุ 21 รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้สูง(ต่ำ)/กว่าค่าใช้จ่ายปีปัจจุบัน	(9,070,656.05)	(14,812,860.53)
รายได้สูง(ต่ำ)/กว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมา (ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567)	(38,625,630.31)	(23,812,769.78)
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย	(47,696,286.36)	(38,625,630.31)

หมายเหตุ 22 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้รับงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2568 จำนวน 531,643,700.00 บาท ประกอบด้วย		
งวดที่ 1 วันที่ 4 ตุลาคม 2567	423,895,700.00	245,807,500.00
งวดที่ 2 วันที่ 26 มีนาคม 2568	107,748,000.00	57,294,000.00
งวดที่ 3	-	201,762,400.00
รวมรายได้จากงบประมาณ	531,643,700.00	504,863,900.00

หมายเหตุ 23 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้ค่าเช่าจากร้านกาแล	1,656,000.00	1,584,000.00
รายได้จากการจำหน่ายหนังสือ	3,412.50	3,675.00
รายได้จากการให้บริการ - รถจักรยาน	522,689.69	553,682.26
รายได้จากการให้เช่าห้องพัก	3,579,959.20	3,967,230.74
รายได้จากการให้เช่าพื้นที่	4,666,822.40	3,179,158.90
รายได้จากการจำหน่ายบัตรบำรุงอุทยานหลวงราชพฤกษ์	17,882,798.17	20,798,483.73
รายได้จากการขายแพ็คเกจกิจกรรมของอุทยานหลวงราชพฤกษ์	101,270.12	208,435.45
รายได้จากการขายสินค้า (อาคารให้บริการรถพ่วง)	4,143,026.99	4,171,292.44
รายได้จากการขายของที่ระลึก	1,583,503.47	1,020,112.77
รายได้จากการให้บริการจัดเลี้ยงและสัมมนา	694,186.92	2,470,378.48
รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	297,235.00	249,410.00
รายได้จากการขายบัตรบริการจอดรถ	29,859.90	17,672.91
รายได้จากการให้บริการรถไฟฟ้านำชม	208,579.46	60,018.73
รายได้ส่วนแบ่งที่ผู้ประกอบการหรือผู้จัดกิจกรรม	-	4,097.67
รวมรายได้จากการขายสินค้าและบริการ	<u>35,369,343.82</u>	<u>38,287,649.08</u>

หมายเหตุ 24 รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้จากการอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	64,589,674.05	50,577,096.84
รวมรายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	<u>64,589,674.05</u>	<u>50,577,096.84</u>

รายได้จากการอุดหนุนหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย

1. เงินสนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สทสว.) เพื่อดำเนินงานวิจัย จะทยอยรับรู้รายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้าแล้ว ประกอบด้วย

1) ปีงบประมาณ 2566	จำนวน	816,181.00 บาท
2) ปีงบประมาณ 2567	จำนวน	7,359,159.90 บาท
3) ปีงบประมาณ 2568		36,807,875.15 บาท
		<u>44,983,216.05 บาท</u>

2. เงินอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการวิจัยการเกษตร จะทยอยรับรู้รายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้าแล้ว ประกอบด้วย

2.1 โครงการวิจัยดำเนินงาน ปี 2567

1) โครงการระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : แก้ปัญหาการเผาและฝุ่นควันบนพื้นที่สูง	จำนวน	2,998,418.00 บาท
2) โครงการจัดทำฐานข้อมูลแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 อย่างมีส่วนร่วม	จำนวน	711,518.00 บาท
3) โครงการขยายผลการใช้พีโรโมนดึงดูดด้วงหมัดผักแถบลายแทนสารเคมีในพื้นที่ปลูกผักปลอดภัยบนพื้นที่สูง	จำนวน	1,884,288.00 บาท
4) โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (ปีที่ 2)	จำนวน	3,835,285.00 บาท

2.1 โครงการวิจัยดำเนินงาน ปี 2568

1) โครงการฝึกอบรมหลักสูตร การผลิตกาแฟอาราบิก้าเชิงอุตสาหกรรมแบบครบวงจร	จำนวน	1,231,744.00 บาท
2) โครงการต้นแบบการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการแก้ปัญห การเผาและฝุ่นควันฯ		8,945,205.00 บาท

19,606,458.00 บาท

หมายเหตุ 25 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
1. อุทยานหลวงราชพฤกษ์ได้รับเงินสนับสนุนการจัดแสดงนิทรรศการถาวรเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รายละเอียดดังนี้		
1.1 ธนาคารแห่งประเทศไทย	1,401,869.16	1,401,869.16
1.2 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	1,401,869.16	1,401,869.16
2. รับเงินสนับสนุนกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2568	1,869.16	-
ธนาคารกรุงไทย สาขากองทุนพิเศษ		
3. รับเงินค่าโดยสารและอาหารสำหรับนักเรียนที่ขาดงบประมาณ	-	5,000.00
บจก.วี เพอร์เฟค ออโต้คาร์		
4. รับเงินสนับสนุนจัดพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ	-	93,457.94
ระหว่างวันที่ 4 - 8 มีนาคม 2567 หจก.เยสทูไดเอเดีย		
5. รับเงินสนับสนุนโครงการเฉลิมพระชนมพรรษา 72 พรรษา 72 โรงเรียน	-	93,457.94
บริษัทประกันสินเชื่อบุคคลนครราชสีมา (บสย)		
6. รับโอนครุภัณฑ์บริจาคจากหน่วยงานเอกชน		
1) เครื่องกระตุ้นหัวใจฟื้นคืนชีพอัตโนมัติ AED บริษัท โอชาสถาพร จำกัด	47,000.00	-
2) ครุภัณฑ์บริจาคจากมูลนิธิโครงการหลวง จำนวน 38 รายการ	380.00	-
3) ทรัพย์สินที่ได้จากสินทรัพย์ที่ได้รับการบริจาค	81,849.46	81,962.21
4) เครื่องย่อยวัสดุการเกษตร และเครื่องสับมีด บจก.โซเฟ็ค	-	138,000.00
รวมรายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	2,934,836.94	3,215,616.41

หมายเหตุ 26 รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	5,328,899.99	5,310,294.85
รายได้จากการขายครุภัณฑ์	1,084,579.44	709,697.00
รายได้จากค่าปรับอื่น	4,995,671.61	2,573,031.67
รายได้อื่น	915,039.56	230,926.46
รวมรายได้อื่น	12,324,190.60	8,823,949.98

หมายเหตุ 27 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
เงินเดือนและค่าจ้าง	112,346,611.47	106,428,750.95
ค่าล่วงเวลา	1,495,280.00	1,203,120.00
เงินประจำตำแหน่ง	1,118,602.16	1,039,193.55
ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่	1,078,163.28	558,116.64
ค่าครองชีพ	1,376,235.01	1,362,806.45
ค่ารักษาพยาบาล	1,729,517.65	1,887,894.90
ค่าช่วยการศึกษาบุตร	507,620.00	455,820.00
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเจ้าหน้าที่	6,792,716.82	6,546,706.75
เงินเพิ่มพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่	1,010,000.00	960,000.00
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	127,454,746.39	120,442,409.24

หมายเหตุ 28 ค่าตอบแทน

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	2,750.00	-
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	315,900.00	134,400.00
ค่าตอบแทนอื่น	700.00	14,250.00
รวมค่าตอบแทน	319,350.00	148,650.00

หมายเหตุ 29 ค่าใช้สอย

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	32,447,242.95	30,183,046.26
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	26,367,558.57	27,479,281.59
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	3,581,688.75	3,220,533.15
ค่าจ้างเหมาบริการ - หน่วยงานภาครัฐ	662,500.00	835,000.00
ค่าจ้างเหมาบริการ - หน่วยงานภายนอก	69,369,528.84	65,856,690.18
ค่าจ้างเหมายานพาหนะเดินทางไปปฏิบัติงาน	1,898,050.00	2,141,240.00
ค่าวิจัยเหมาบริการ - บุคคลธรรมดา	77,215,420.11	81,495,166.30
ค่าวิจัยเหมาบริการ - ลูกจ้างสถาบัน	15,084,792.14	15,191,321.01
ค่าธรรมเนียม	865,555.72	742,746.23
ค่าจ้างที่ปรึกษา	3,640,000.00	680,000.00
ค่าเบี้ยประชุม	7,607,350.00	7,273,350.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	2,494,018.31	1,614,957.54
ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ - หน่วยงานภาครัฐ	526,431.22	485,005.83
ค่าเช่าเบ็ดเตล็ด - บุคคลภายนอก	6,107,978.37	7,231,844.11
ค่าวิจัยและพัฒนา - หน่วยงานภาครัฐ	100,000.00	325,000.00
ค่าประชาสัมพันธ์	2,884,241.38	2,627,151.62
ค่ารับรอง	1,046,157.07	1,257,517.33
ค่าเบี้ยประกันภัย	1,037,733.38	1,023,955.12
ค่าจัดพิมพ์	140,186.88	153,628.96
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	2,429,956.32	1,620,300.81
รวมค่าใช้จ่าย	255,506,390.01	251,437,736.04

หมายเหตุ 30 ค่าวัสดุ

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าวัสดุ	92,053,576.55	87,187,152.77
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	6,437,764.84	7,143,754.36
ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	2,288,645.39	1,604,677.00
รวมค่าวัสดุ	100,779,986.78	95,935,584.13

หมายเหตุ 31 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าไฟฟ้า	8,545,908.44	9,464,997.80
ค่าน้ำประปา	730,680.19	866,264.21
ค่าโทรศัพท์	106,849.60	86,222.11
ค่าบริการสื่อสารโทรคมนาคม	462,942.30	391,896.75
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	372,651.10	385,023.69
รวมค่าสาธารณูปโภค	10,219,031.63	11,194,404.56

หมายเหตุ 32 ต้นทุนขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
สินค้าคงเหลือต้นงวด	697,418.10	1,121,172.43
บวก ซื้อสินค้าระหว่างงวด	3,897,132.94	3,122,346.60
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย	4,594,551.04	4,243,519.03
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด	(1,016,116.29)	(697,418.10)
รวมต้นทุนขายสินค้าและบริการ	3,578,434.75	3,546,100.93

หมายเหตุ 33 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	41,288,589.23	42,202,598.38
ครุภัณฑ์	17,044,265.56	14,254,212.10
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	20,179,089.55	19,845,646.38
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	6,025,167.76	5,429,361.00
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	84,537,112.10	81,731,817.86

หมายเหตุ 34 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	63,135,869.34	51,781,230.45
ค่าใช้จ่ายโอนสินทรัพย์ให้หน่วยงานของรัฐ	129.00	-
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	63,135,998.34	51,781,230.45

1. ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัย ไม่รวมเงินที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งบัญชีวัสดุคงคลัง ประกอบด้วย

1.1 เงินสนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)

1) งบประมาณ 2567	จำนวน	2,075,216.90 บาท
2) งบประมาณ 2568	จำนวน	41,606,007.38 บาท
	รวม	43,681,224.28 บาท

1.2 เงินสนับสนุนจากสำนักพัฒนาการวิจัยจากเกษตร (องค์การมหาชน)

1.2.1 เพื่อดำเนินงานโครงการวิจัย ปี 2567

1) โครงการระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : แก้ปัญหาการเผาและฝุ่นควันบนพื้นที่สูง	จำนวน	2,923,649.00 บาท
2) โครงการจัดทำฐานข้อมูลแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 อย่างมีส่วนร่วม	จำนวน	740,370.06 บาท
3) โครงการขยายผลการใช้ไฟโรโมนดึงดูดด้วงหมัดผักแถบลายแทนสารเคมีในพื้นที่ปลูกผักปลอดภัยบนพื้นที่สูง	จำนวน	1,800,268.00 บาท
4) โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (ปีที่ 2)	จำนวน	3,833,485.00 บาท

1.2.2 เพื่อดำเนินงานโครงการวิจัย ปี 2568

1) โครงการฝึกอบรมหลักสูตร การผลิตกาแฟอาราบิก้าเชิงอุตสาหกรรมแบบครบวงจร	จำนวน	1,231,744.00 บาท
2) โครงการต้นแบบการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการแก้ปัญหาการเผาและฝุ่นควันฯ	จำนวน	8,925,129.00 บาท
	รวม	19,454,645.06 บาท

2. ค่าใช้จ่ายอินสทิทิวท์ให้หน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย

2.1 บริจาคครุภัณฑ์ จำนวน 129 รายการ ให้แก่สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด 4 แห่ง	จำนวน	129.00 บาท
	รวม	129.00 บาท

หมายเหตุ 35 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์กรไม่หวังผลกำไร	3,800,000.00	-
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - ธุรกิจเอกชน	500,000.00	-
รวมค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน	4,300,000.00	-
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	4,300,000.00	-

1. ค่าใช้จ่ายการจากอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์กรไม่หวังผลกำไร ประกอบด้วย

1.1 ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อศึกษาดูงานด้านการวิจัยและพัฒนาการผลิตชาเขียวมัทฉะอย่างครบวงจร ณ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน 2568 - 1 กรกฎาคม 2568 จำนวน 2,800,000.00 บาท

1.2 ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนมูลนิธิโครงการหลวง เข้าร่วมการศึกษาดูงานและปฏิบัติการกิจเพื่อศึกษาเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 13-23 กุมภาพันธ์ 2568 จำนวน 1,000,000.00 บาท

2. บัญชีค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - ธุรกิจเอกชน เป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนงบประมาณให้แก่บริษัท มีเดีย พ้อยท์ กรุ๊ป จำกัด จำนวน 500,000.00 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดงานมหกรรมแสดงสินค้าและนวัตกรรมสมัยใหม่ “Connex Expo” ระหว่างวันที่ 18-22 สิงหาคม 2568 ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ แจ้งวัฒนะ

หมายเหตุ 36 ค่าใช้จ่ายอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	5,563,843.59	4,353,769.54
ค่าใช้จ่ายอื่น	537,507.87	9,370.09
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	6,101,351.46	4,363,139.63

รายการขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จำนวน 5,563,843.59 บาท เกิดจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ ประกอบด้วย

1. การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ของสถาบัน จำนวน 457 รายการ ตามหนังสือที่ สวพส.(สอพ)/2895 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 จำนวน 139,944.76 บาท

2. การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จำนวน 5,423,898.83 บาท ประกอบด้วย

2.1 ตัดจำหน่ายโดยการแปรสภาพหรือทำลาย อาคารแก๊งจีน 2 ชั้น จำนวน 1 รายการ ตามหนังสือ สวพส.(อโร)/4775 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2567 จำนวน 419,333.08 บาท

2.2 ตัดจำหน่ายโดยการแปรสภาพหรือทำลาย อาคารสิ่งปลูกสร้างและครุภัณฑ์สวนสมุนไพร จำนวน 5 รายการ ตามหนังสือ ที่ สวพส.(อโร)/4834 ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2567 จำนวน 1,125,923.34 บาท

2.3 ตัดจำหน่ายโดยการแปรสภาพหรือทำลาย อาคารและสิ่งปลูกสร้างพื้นที่สวนองค์กร จำนวน 3 รายการ ตามหนังสือ ที่ สวพส.(อโร)/281 ลงวันที่ 21 มกราคม 2568 จำนวน 1,880,454.41 บาท

2.4 ตัดจำหน่ายโดยการแปรสภาพหรือทำลาย สวนบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำนวน 1 รายการ ตามหนังสือ ที่ สวพส.(อโร)/984 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2568 จำนวน 71,628.48 บาท

2.5 ตัดจำหน่ายโดยการแปรสภาพหรือทำลาย ครุภัณฑ์ อาคาร และสิ่งปลูกสร้างพื้นที่ห้องน้ำบริเวณลานจอดรถ P4(เดิม) ตามหนังสือที่ สวพส.(อโร)/2912 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 จำนวน 712,667.05 บาท

2.6 ตัดจำหน่ายโดยวิธีการขายทอดตลาด จำนวน 215 รายการ ตามหนังสือที่ สวพส.(อโร)/3267 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2568 จำนวน 597,361.48 บาท

2.7 ตัดจำหน่ายโดยวิธีการขายทอดตลาด จำนวน 5 รายการ ตามหนังสือ ที่ สวพส.(อโร)/3563 ลงวันที่ 10 กันยายน 2568 จำนวน 170,330.68 บาท

2.8 ตัดจำหน่ายโดยการแปรสภาพและทำลาย ศาลาสวนองค์กรสวนพฤกษศาสตร์และม้านั่งสนาม จำนวน 2 รายการ ตามหนังสือที่ สวพส.(อโร)/3614 ลงวันที่ 15 กันยายน 2568 จำนวน 121,038.90 บาท

2.9 ตัดจำหน่ายโดยการแปรสภาพและทำลาย โรงเรือนเพาะชำ ก.ไก่ ตามหนังสือ สวพส.(อโร)/3656 ลงวันที่ 17 กันยายน 2568 จำนวน 325,161.41 บาท

ทั้งนี้การบันทึกบัญชีรายการการจำหน่ายสินทรัพย์ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และตามข้อหารือกักขังบัญชีกลางตามหนังสือที่ กค. 0410.3/32768 ลงวันที่ 18 กันยายน 2566

หมายเหตุ 37 การจัดประเภทรายการใหม่

ตัวเลขเปรียบเทียบในรายงานการเงิน ปี 2567 มีการจัดประเภทใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทและการแสดงรายการในรายงานการเงิน ปี 2568

	ก่อนจัดประเภทใหม่	เพิ่ม/(ลด)	(หน่วย : บาท) หลังจัดประเภทใหม่
งบแสดงฐานะการเงิน			
หนี้สิน			
- เจ้าหนี้ระยะสั้น	26,563,173.66	535,274.03	27,098,447.69
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,049,938.55	(535,274.03)	514,664.52
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน			
ค่าใช้จ่าย			
- ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	-	51,781,230.45	51,781,230.45
- ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	51,781,230.45	(51,781,230.45)	-
รวม	79,394,342.66		79,394,342.66

หมายเหตุ 38 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 :-

รายการ	เงินอุดหนุน	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงาน : บุคลากร	128,554,000.00	511,000.00	-	122,724,713.30	5,318,286.70
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	398,425,700.00	8,408,839.00	15,844,869.97	360,316,527.05	13,855,463.98
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายโครงการ	100,175,900.00	46,434,000.00	16,592,497.79	36,212,402.65	936,999.56
รวมงบประมาณ	627,155,600.00	55,353,839.00	32,437,367.76	519,253,643.00	20,110,750.24

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลือในปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลือในปี (สุทธิ)	การสำรองเงิน	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงาน : บุคลากร	637,927.37	-	593,278.08	44,649.29
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	19,351,840.10	50,200.00	17,626,794.93	1,674,845.17
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายโครงการ	73,141,808.22	4,883,514.83	41,687,870.30	26,570,423.09
รวมงบประมาณ	93,131,575.69	4,933,714.83	59,907,943.31	28,289,917.55

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 :-

รายการ	เงินอุดหนุน	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงาน : บุคลากร	119,211,300.00	637,927.37	-	116,550,482.79	2,022,889.84
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	365,578,930.00	8,292,720.00	11,059,120.10	336,255,662.52	9,971,427.38
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายโครงการ	110,634,470.00	49,695,400.00	23,446,408.22	35,320,085.72	2,172,576.06
รวมงบประมาณ	595,424,700.00	58,626,047.37	34,505,528.32	488,126,231.03	14,166,893.28

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี (สุทธิ)	การสำรองเงิน	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงาน : บุคลากร	-	-	-	-
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	160,000.00	-	160,000.00	-
แผนงาน : ค่าใช้จ่ายโครงการ	6,220,522.05	-	6,220,522.05	-
รวมงบประมาณ	6,380,522.05	-	6,380,522.05	-

หมายเหตุ 39 การอนุมัติรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้ได้รับอนุมัติโดยผู้อำนวยการของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2569

ผลการวิเคราะห์รายงานการเงิน สำหรับปีงบประมาณ 2568

HRDI

1. ผลการวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน

		งบแสดงฐานะการเงิน				
		ณ วันที่ 30 กันยายน 2568				
		(หน่วย : บาท)	(หน่วย : บาท)			
	หมายเหตุ	ปี 2568	ปี 2567	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	ร้อยละ	
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	440,065,216.07	237,041,241.44	203,023,974.63	85.65
	ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	6	8,842,750.56	4,924,431.21	3,918,319.35	79.57
	เงินลงทุนระยะสั้น	7	50,005,131.74	205,005,070.31	(154,999,938.57)	(75.61)
	สินค้าคงเหลือ	8	1,016,116.29	697,418.10	318,698.19	45.70
	วัสดุคงเหลือ	9	3,934,144.14	4,536,036.06	(601,891.92)	(13.27)
	สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10	2,210,616.42	4,443,694.91	(2,233,078.49)	(50.25)
	รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		506,073,975.22	456,647,892.03	49,426,083.19	10.82
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	11	409,664,658.16	417,628,570.56	(7,963,912.40)	(1.91)
	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน - สุทธิ	12	134,723,772.79	151,544,672.63	(16,820,899.84)	(11.10)
	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	13	13,817,470.55	14,442,650.18	(625,179.63)	(4.33)
	รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		558,205,901.50	583,615,893.37	(25,409,991.87)	(4.35)
	รวมสินทรัพย์		1,064,279,876.72	1,040,263,785.40	24,016,091.32	2.31

1.1 สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในห้วงเวลาเดียวกัน พบว่า เพิ่มขึ้น จำนวน 24.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.31 เนื่องจาก

1.1.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้นจำนวน 203.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.65 โดยมากเป็นการเพิ่มขึ้นของเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ เนื่องจาก

1) การครบกำหนดของแผนบริหารเงินฝากปี 2568 ของเงินฝากประจำ 12 เดือนของเงินสะสม เมื่อครบกำหนด จะทำการถอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เพื่อเตรียมจัดทำแผนบริหารเงินฝากในปีงบประมาณถัดไป

2) เงินที่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว) และ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) นำฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ของ สวพส. ณ สิ้นปีงบประมาณ 2568 มียอดคงเหลือจำนวน 55.24 ล้านบาท

3) มีการรับเงินหลักประกันการเสนอราคาประกวดราคาจัดซื้อการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จำนวน 2.50 ล้านบาท ซึ่งถูกนำฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์เงินนอกงบประมาณอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จึงส่งผลให้รายการดังกล่าวมียอดเพิ่มขึ้น

1.1.2 ลูกหนี้อื่นระยะสั้น เพิ่มขึ้นจำนวน 3.92 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.57 โดยมีสาเหตุหลักดังนี้

1) ลูกหนี้เงินยืมทรองจ่ายเพิ่มขึ้น เกิดจากการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินตามแผนการดำเนินงานของ สวพส. ทำให้มีรายการเงินยืมทรองจ่ายค้างมากขึ้นในช่วงสิ้นปีงบประมาณ

2) ลูกหนี้กรมสรรพากร เป็นยอดเงินภาษีมูลค่าเพิ่มของทางอุทยานหลวงราชพฤกษ์ที่รอการเงินจากกรมสรรพากรตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2567 ถึงเดือนกันยายน 2568 โดยอยู่ระหว่างกระบวนการตรวจสอบเอกสารของกรมสรรพากร

3) ลูกหนี้อื่น เป็นภาระผูกพันระหว่างเงินงบประมาณและเงินสะสมของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จำนวน 3.57 ล้านบาท ซึ่งรายการดังกล่าวจะลดลงเมื่อได้รับเงินคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรมสรรพากร

1.1.3 สินค้าคงเหลือ เพิ่มขึ้นจำนวน 0.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 45.70 เนื่องจากมีการจัดซื้อสินค้าเพื่อเตรียมไว้สำหรับจำหน่ายให้แก่ผู้มาใช้บริการภายในอุทยานหลวงราชพฤกษ์

1.1.4 เงินลงทุนระยะสั้น ลดลงจำนวน 155 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 75.61 เนื่องจากเงินฝากประจำประเภท 6 เดือน และ 12 เดือนตามแผนบริหารเงินฝากปี 2567-2568 ครบกำหนด และได้ถูกถอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของ สวพส. เพื่อเตรียมจัดทำแผนบริหารเงินฝากในปีงบประมาณถัดไป

1.1.5 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ลดลงจำนวน 2.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 50.25 เกิดจากค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าลดลง เช่น ค่าใช้จ่ายการปรับปรุงสวนภูฐาน ภาษีซื้อรอใบกำกับของทางอุทยานหลวงราชพฤกษ์ และค่าธรรมเนียมการต่ออายุการเช่าที่ราชพัสดุ

1.1.6 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ลดลงจำนวน 25.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.35 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เกิดจากการลดลงของมูลค่าสินทรัพย์ตามการใช้งาน รวมทั้งผลของค่าเสื่อมราคาและค่าเสื่อมราคาสะสมที่เพิ่มขึ้น ทำให้มูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ลดลง อีกทั้งยังมีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์บางรายการ จึงส่งผลให้ยอดรวมของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ	(หน่วย : บาท)		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	ร้อยละ	
	ปี 2568	ปี 2567			
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน					
หนี้สิน					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้า	14	10,977,180.29	8,161,121.88	2,816,058.41	34.51
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	15	16,373,640.47	27,098,447.69	(10,724,807.22)	(39.58)
เงินรับฝากระยะสั้น	16	62,127,387.18	20,936,428.25	41,190,958.93	196.74
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	17	401,051.23	514,664.52	(113,613.29)	(22.08)
รวมหนี้สินหมุนเวียน		89,879,259.17	56,710,662.34	33,168,596.83	58.49
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	18	145,124.01	226,973.47	(81,849.46)	(36.06)
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		145,124.01	226,973.47	(81,849.46)	(36.06)
รวมหนี้สิน		90,024,383.18	56,937,635.81	33,086,747.37	58.11
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน					
ทุน	20	1,021,951,779.90	1,021,951,779.90	-	-
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	21	(47,696,286.36)	(38,625,630.31)	(9,070,656.05)	23.48
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		974,255,493.54	983,326,149.59	(9,070,656.05)	(0.92)
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		1,064,279,876.72	1,040,263,785.40	24,016,091.32	2.31

1.2 หนี้สิน

หนี้สินรวมปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในช่วงเวลาเดียวกัน พบว่า เพิ่มขึ้น จำนวน 33.09 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.11 เนื่องจาก

1.2.1 เจ้าหนี้การค้า เพิ่มขึ้นจำนวน 2.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.51 เนื่องจากการเร่งรัดการก่อกำหนดหนี้ผูกพัน เพื่อใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานของ สวพส.

1.2.2 เงินรับฝากระยะสั้น เพิ่มขึ้น จำนวน 41.19 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 196.74 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นจาก

1.2.2.1 สวพส. ได้รับอุดหนุนจากหน่วยงานภายนอกเพื่อดำเนินการโครงการวิจัย โดยมีเงื่อนไขในสัญญา เมื่อ สวพส. ดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จจะต้องเงินคืนคงเหลือพร้อมดอกเบี้ย โดย สวพส. ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจาก 2 แหล่ง ประกอบด้วย

1) เงินอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปีงบประมาณ 2567-2568 จำนวน 12.50 ล้านบาท

2) เงินอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาการเกษตร (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ 2568 จำนวน 3 โครงการ จำนวน 42.65 ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

2.1) โครงการการวิจัยการเกษตร เรื่อง ต้นแบบการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ไขปัญหาการเผาและฝุ่นควันบนพื้นที่สูงของประเทศอย่างยั่งยืน จำนวน 2.90 ล้านบาท

2.2) โครงการการวิจัยการเกษตร เรื่อง การส่งเสริมเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน จำนวน 28.18 ล้านบาท

2.3) โครงการการวิจัยการเกษตร เรื่อง ศึกษาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และขยายผลต้นแบบการปรับระบบเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทภูมิสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาการเผาและฝุ่นควัน PM 2.5 บนพื้นที่สูงของจังหวัดภาคเหนือตอนบนอย่างยั่งยืน จำนวน 11.57 ล้านบาท

1.2.2.2 เงินประกันสัญญาเงินประกันผลงาน เพิ่มขึ้น จำนวน 2.72 ล้านบาท

1.2.3 เจ้าหนี้อื่นระยะสั้นลดลง โดยเป็นการลดลงของค่าใช้จ่ายค้างจ่ายที่เกิดภาระผูกพันหรือเป็นรายการได้รับสินค้าและบริการแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการเบิกจ่ายแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ

1.2.4 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาวลดลง เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคก่อนปี 2563 จะทำการรับรู้เป็นรายได้จากการรับบริจาค ตามค่าเสื่อมของสินทรัพย์ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้รายการดังกล่าวลดลง

2. ผลการวิเคราะห์งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

	หมายเหตุ	(หน่วย : บาท)	(หน่วย : บาท)	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	ร้อยละ
		ปี 2568	ปี 2567		
รายได้					
รายได้จากงบประมาณ	22	531,643,700.00	504,863,900.00	26,779,800.00	5.30
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	23	35,369,343.82	38,287,649.08	(2,918,305.26)	(7.62)
รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	24	64,589,674.05	50,577,096.84	14,012,577.21	27.71
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	25	2,934,836.94	3,215,616.41	(280,779.47)	(8.73)
รายได้อื่น	26	12,324,190.60	8,823,949.98	3,500,240.62	39.67
รวมรายได้		646,861,745.41	605,768,212.31	41,093,533.10	6.78
ค่าใช้จ่าย					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	27	127,454,746.39	120,442,409.24	7,012,337.15	5.82
ค่าตอบแทน	28	319,350.00	148,650.00	170,700.00	114.83
ค่าใช้จ่ายสื่อ	29	255,506,390.01	251,437,736.04	4,068,653.97	1.62
ค่าวัสดุ	30	100,779,986.78	95,935,584.13	4,844,402.65	5.05
ค่าสาธารณูปโภค	31	10,219,031.63	11,194,404.56	(975,372.93)	(8.71)
ต้นทุนสินค้าขายและบริการ	32	3,578,434.75	3,546,100.93	32,333.82	0.91
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	33	84,537,112.10	81,731,817.86	2,805,294.24	3.43
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	34	63,135,998.34	51,781,230.45	11,354,767.89	21.93
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	35	4,300,000.00	-	4,300,000.00	100.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	36	6,101,351.46	4,363,139.63	1,738,211.83	39.84
รวมค่าใช้จ่าย		655,932,401.46	620,581,072.84	35,351,328.62	5.70
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(9,070,656.05)	(14,812,860.53)	5,742,204.48	(38.76)

2.1 ด้านรายได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สวพส. มีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 41.09 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.78 เนื่องจาก

2.1.1 ในปีงบประมาณ 2568 สวพส. ได้รับการจัดสรรงบประมาณมากกว่าปีงบประมาณ 2567 จำนวน 26.78 ล้านบาท

2.1.2 รายได้จากอุดหนุนจากรัฐ จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินงานวิจัย เพิ่มขึ้น 14.01 ล้านบาท

2.1.3 รายได้อื่นเพิ่มขึ้น จำนวน 3.5 ล้านบาท จากค่าปรับงานก่อสร้าง, ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร, รายได้จากจำหน่ายครุภัณฑ์ และค่าบริการวิชาการที่ สวพส. ได้รับจากการดำเนินงานโครงการวิจัย

อย่างไรก็ตามรายได้จากการขายสินค้าและบริการลดลง ส่วนใหญ่การลดลงของรายได้จากการให้บริการจัดเลี้ยงและสัมมนา, รายได้จากการขายแพ็คเกจกิจกรรม, รายได้จากจำหน่ายบัตรของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

2.2 ด้านค่าใช้จ่าย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สวพส. มีค่าใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 35.35 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.70 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นในส่วนของ

2.2.1 ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานผู้ควบคุมงานก่อสร้างเพิ่มขึ้น จากกรณีที่ สวพส. มีการก่อสร้างเพิ่มขึ้นตามแผนการดำเนินงาน

2.2.2 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนเพื่อการดำเนินโครงการวิจัยที่ สวพส. ได้รับจาก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน), ค่าใช้จ่ายที่ สวพส. สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่มูลนิธิโครงการหลวงเพื่อศึกษาดูงานด้านการวิจัยและพัฒนาการผลิตชาเขียวมัทฉะอย่างครบวงจร ณ ประเทศญี่ปุ่น และเพื่อการศึกษาดูงานและปฏิบัติภารกิจ ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนงบประมาณในการจัดงานมหกรรมแสดงสินค้าและนวัตกรรมสมัยใหม่ให้แก่บริษัท มีเดีย พ้อยท์ กรุ๊ป จำกัด

2.2.3 ค่าใช้จ่ายอื่น เกิดจากการขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ของ สวพส.

อย่างไรก็ตามสาธาณูปโภคที่ลดลง จำนวน 0.97 ล้านบาท คิดเป็น 8.71 เป็นการลดลงในส่วนของค่าไฟฟ้าและน้ำประปา เนื่องมาจากมาตรการประหยัดค่าใช้จ่ายและจากกรณีที่ สวพส. ขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร (CFO)

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

HRDI

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

HIGHLAND RESEARCH AND DEVELOPMENT INSTITUTE (Public Organization)

คณะกรรมการตรวจสอบของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ที่ 2/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ สั่ง ณ วันที่ 3 มกราคม 2566 ประกอบกับคำสั่งคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ที่ 10/2566 เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ สั่ง ณ วันที่ 30 มกราคม 2566 ประกอบกับ

1. นายฉันทานนท์ วรรณเขจร ประธานกรรมการ
2. นางสาวมิ่งพรธณ เจียรวิริยะพันธ์ กรรมการ
3. นางสาวพรวิไลย์ เดชอมรชัย กรรมการ
4. นางสาวธำรงค์ลักษณ์ ลาพินี กรรมการ
5. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เลขานุการ
6. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2566 และกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบกำกับดูแลงานตรวจสอบภายในของ สวพส. โดยใช้ความรู้ความสามารถ และความระมัดระวังรอบคอบ มีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ โดยมุ่งเน้นเสนอแนะแนวทางที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การดำเนินงานของ สวพส. บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีความโปร่งใส

และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค รวมถึงแนวทางการพัฒนาระบบงานตรวจสอบภายในของ สวพส. เพื่อเป็นการกำกับดูแลการบริหารงานของ สวพส. ให้มีความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมและรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง จำนวน 9 ครั้ง โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบองค์ประชุมทุกครั้ง ตลอดจนดำเนินการประชุมร่วมกับผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้สอบบัญชีภายนอก สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และกระบวนการกำกับดูแลที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการดำเนินงานของ สวพส. ด้านการกำหนดนโยบายและการออกแบบระบบควบคุมภายใน รวมทั้งประเมินการควบคุมภายในของ สวพส. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด และติดตามการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงแก้ไขของระบบการควบคุมภายในที่ฝ่ายบริหารระบุไว้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด อีกทั้งเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงได้ นอกจากนี้ได้สอบทานและติดตามการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณารายงานของฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความเสี่ยงที่สำคัญ และผลการบริหารความเสี่ยงในปัจจุบันระดับองค์กร ตลอดจนผลการประเมินความเสี่ยงและแนวทาง

ในการดำเนินการเพื่อควบคุมความเสี่ยง หรือลดผลกระทบที่อาจมีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานของ สวพส. ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการดำเนินงานที่มีผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเปิดเผยข้อมูล การบริหารความเสี่ยง ด้านการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน

2. สอบทานความถูกต้องและน่าเชื่อถือของรายงานการเงิน

2.1 คณะกรรมการตรวจสอบ สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้ของรายงานการเงินของ สวพส. ทั้งนี้ รายงานการเงินของ สวพส. แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในสาระสำคัญอย่างถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

2.2 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาขอบเขตการว่าจ้างและอัตราค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีสำหรับปี 2569 เสนอคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีซึ่งไม่ใช่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งหารือและรับทราบผลการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีสำหรับปี 2567 ทั้งนี้ ได้ติดตามให้ฝ่ายบริหารปรับปรุงรายการตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า รายงานการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้อง และเชื่อถือได้

3. สอบทานการดำเนินงานของ สวพส. ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

คณะกรรมการตรวจสอบ สอบทานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เห็นว่า พ.ศ. ๒๕๖๘ เห็นว่า การดำเนินงานของ สวพส. เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติ รวมถึงแผนงานที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน

โดยคณะกรรมการตรวจสอบได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การใช้งบประมาณ และการควบคุมภายในของ สวพส. ดังนี้

(1) การตรวจติดตามการปฏิบัติงานนอกพื้นที่ของ คณะกรรมการตรวจสอบ ณ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยคณะกรรมการตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะที่ชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการพัฒนาบนพื้นที่สูง การพัฒนา

ระบบโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการเกษตรให้เพียงพอ และเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) ให้คำแนะนำในการดำเนินงานของสำนักวิจัยให้เป็นไปอย่างถูกต้อง โดยกำหนดให้ผู้ร่วมวิจัยต้องไม่เป็นคณะทำงานพิจารณาถ่วงดุลโครงการและติดตามผลในโครงการที่ตนเป็นนักวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานปราศจากการขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือการทุจริต

(3) การทบทวนหรือจัดทำคู่มือ/แนวปฏิบัติสำหรับการปฏิบัติงานของ สวพส. ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการงานเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน

(4) การตั้งงบประมาณให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการ เพื่อป้องกันปัญหาเงินเหลือจ่ายและปฏิบัติได้จริง และควรวางแผนและการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพิจารณาผลตอบแทนและความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินภาครัฐสำหรับการฝากเงินลงทุนระยะสั้น

(5) การควบคุมภายในการบริหารจัดการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ควรเร่งรัดการดำเนินงานให้สอดคล้องกับระยะเวลาตามแผนที่กำหนด และศึกษาแนวปฏิบัติและข้อกำหนดต่างๆ ของกรมบัญชีกลาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

(6) การพัฒนางานตรวจสอบ โดยนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน

4. กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงาน

4.1 คณะกรรมการตรวจสอบ กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในของ สวพส. ให้มีความเป็นอิสระ พิจารณาเห็นชอบกฎบัตรการตรวจสอบภายใน และอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี รวมถึงประเมินความเหมาะสมและเพียงพอของทรัพยากรของหน่วยตรวจสอบภายใน สอบทานการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบของหน่วยตรวจสอบภายในด้านการตรวจสอบการเงิน (Financial Audit) ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Audit) และด้านการตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) พิจารณาผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะที่สำคัญ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลที่ดี ปรับปรุงให้มีการควบคุมที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

4.2 คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบุคลากรหน่วยตรวจสอบภายใน กำกับดูแลงานตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในได้รับการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตามแนวปฏิบัติการพัฒนาความรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

5. การรักษาคุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ

5.1 คณะกรรมการตรวจสอบ ปฏิบัติตามกฎหมายบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และได้ใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และทักษะอย่างเต็มความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานของ สวพส. โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและส่วนงานที่เกี่ยวข้องของ สวพส. เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ข้อเสนอแนะจากผลการตรวจสอบได้รับการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

5.2 คณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวมและการประเมินผลการปฏิบัติงานกรรมการตรวจสอบรายบุคคล ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งได้กำหนดให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สวพส. ได้จัดวางระบบการควบคุมภายในเพียงพอและเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด บริหารจัดการความเสี่ยงครอบคลุมปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ มีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง การจัดทำรายงานการเงินมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ในด้านการดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการสอบทานประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่ง สวพส. ได้กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต ระบบติดตามและการรายงานอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเที่ยงธรรม โดยมุ่งเน้นประโยชน์ของ สวพส. เป็นสำคัญ

(นายฉันทานนท์ วรรณเขจร)

ประธานกรรมการตรวจสอบ

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงองค์กร

HRDI

สวพส. ขับเคลื่อนการทำงานด้านความเสี่ยงโดยคณะกรรมการการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และมีการเสนอความก้าวหน้าให้คณะกรรมการสถาบันผ่านคณะกรรมการตรวจสอบในทุกไตรมาส โดยในปี พ.ศ. 2568 สวพส. มีแผนและแนวทางการบริหารความเสี่ยงใน 4 ประเด็น ประกอบด้วย

1. การขยายงานพัฒนา

(ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

สวพส. มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนการขยายงาน (ไม่ได้งบประมาณเป้าที่ตั้งไว้/งบประมาณลดลง) จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนงาน และการติดขัดในข้อกฎหมายในการใช้พื้นที่ในการดำเนินงาน อาจส่งผลให้การขยายงานพัฒนาไม่เป็นไปตามแผน จึงได้ดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- 1) จัดทำแผนปฏิบัติงานให้เชื่อมโยงกับนโยบายที่สำคัญต่างๆ ของภาครัฐร่วมกับ กษ. เสนอไปยังสำนักงานจังหวัดเพื่อเสนอของบประมาณสนับสนุนประจำปี
- 2) จัดทำแผนปฏิบัติงาน และงบประมาณในระดับชุมชนตำบล และอำเภอ เพิ่มช่องทางสนับสนุนงบประมาณโดยจัดทำความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับเครือข่ายภาคเอกชน และเพิ่มช่องทางสนับสนุนงบประมาณเงินกองทุนสนับสนุน (RU) สวก.
- 3) จัดอบรม นพส. (นักพัฒนาพื้นที่สูง) ให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานร่วมบูรณาการ เกษตรกรผู้นำเพื่อช่วยขยายงาน
- 4) ดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
- 5) ขยายพื้นที่ดำเนินงานไปยังพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้เป็นตัวอย่างของการพัฒนาพื้นที่สูงตามแบบโครงการหลวง จำนวน 8 พื้นที่

2. การขับเคลื่อนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ สำหรับการพัฒนาพื้นที่สูง

เนื่องจากแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567 - 2570) ซึ่งเป็นกรอบและแนวทางการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ยังไม่ตอบโจทย์และปัญหาของพื้นที่สูงในทุกประเด็น อีกทั้งยังขาดกลไกและกระบวนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ สวพส. จึงได้ดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- 1) ประสานงานการขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี การสื่อสารกับกระทรวง อว. (สอวช./ สกสว./ หน่วยงานบริหารจัดการทุน)
- 2) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานบริหารจัดการทุนที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการประกาศรับข้อเสนอการวิจัยและนวัตกรรมผ่านหน่วยงานให้ทุนที่เกี่ยวข้องให้ที่สอดคล้องกับโจทย์และปัญหาของพื้นที่สูงอย่างตรงเป้าหมาย ภายใต้แผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570)
- 3) สร้างความร่วมมือทางวิชาการ หน่วยงานเครือข่าย และนักวิจัยที่ทำงานวิจัยสนับสนุนพื้นที่สูง รวบรวมวิจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการงบประมาณ และการบริหารจัดการไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้แผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2567-2570)

3. การบริหารจัดการสำนักงานกลางของ สวพส. และอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

บุคลากรของ สวพส. ที่มีความรู้และความสามารถในการกำกับงานการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ให้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กรมีไม่เพียงพอ อีกทั้ง ยังขาดแนวทางปฏิบัติงานภายใต้แผนบริหารจัดการสำนักงาน เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ที่ละเอียดชัดเจน สวพส. จึงได้ดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงดังนี้

- 1) แต่งตั้งที่ปรึกษาที่มีความรู้ และความสามารถในการกำกับงานการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์
- 2) จัดทำแผนและแนวทางการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกการใช้ไฟฟ้า การใช้น้ำมัน การขนส่งขยะ และการใช้ปุ๋ยทั้งองค์กร
- 3) จัดทำแผนและแนวทางการเพิ่มศักยภาพการดูดกลับและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกทั้งองค์กร
- 4) จัดทำแนวการทำนิเวศบริการสำหรับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเพื่อปฏิบัติให้ตรงตามเป้าหมาย
- 5) ประสานมาตรการลดการใช้พลังงานสร้างความตระหนัก เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ให้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง
- 6) สร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์อย่างยั่งยืน ให้กับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบัน

7) ดำเนินงานตามแผน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย NET ZERO EMISSIONS

8) บริหารจัดการงบประมาณสำหรับดำเนินการและดำเนินการตามแผนการจัดการลดการปลดปล่อย และแผนการจัดการดูดกลับและกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

4. การขับเคลื่อนงานของ สวพส. ให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายดิจิทัล

เนื่องจาก สวพส. ยังไม่ได้จัดทำระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศให้รองรับหรือเป็นไปตามกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับดิจิทัลอย่างครบถ้วน และบุคลากรยังขาดความเข้าใจในกฎหมายดิจิทัล จึงได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานของ สวพส. เป็นไปตามกฎหมายดิจิทัล และเกิดการพัฒนาระบบการทำงานให้รวดเร็ว และทันเวลา จึงได้ดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- 1) เพิ่มความรู้ทางกฎหมายดิจิทัลแก่นิติกรและบุคลากรของ สวพส. ด้วยการฝึกอบรมกฎหมายดิจิทัลหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจกฎหมายที่ถูกต้องตรงกันทุกภาคส่วน
- 2) สร้างการรับรู้ด้านกฎหมายดิจิทัล โดยในช่วงแรกเน้นไปที่กฎหมาย PDPA และจัดทำประกาศสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เรื่อง มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

การกำกับดูแลองค์กร

HRDI

คณะที่ปรึกษาพิเศษ

นายจรัลธาดา กรรณสูต
ประธานที่ปรึกษา

นายอำพน กิตติอำพน
ที่ปรึกษาพิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิ

นายอัชพร จารุจินดา
ที่ปรึกษาพิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร. รัฐสิทธิ์ สุขะหุต
ที่ปรึกษาพิเศษจากสถาบันการศึกษา

นายปีติพงษ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

ประวัติคณะกรรมการ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประธานกรรมการ

นายชวลิต ชูขจร

ประธานกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ (น.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ (น.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน :

- ผู้ตรวจราชการพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรรมการโดยตำแหน่ง

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์

กรรมการโดยตำแหน่ง

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- องคมนตรี
- ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง
- เลขาธิการมูลนิธิโครงการหลวง

วุฒิการศึกษา :

- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 27
- โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การทหาร) โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 22

ประวัติการทำงาน :

- กรรมการบริหารมูลนิธิอานันทมหิดล
- ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- กรรมการมูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช
- กรรมการโครงการกองทุนการศึกษา

นายประยูร อินสกุล

กรรมการโดยตำแหน่ง

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยนิพนธ์
- ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการทำงาน :

- รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

กรรมการโดยตำแหน่ง

นายประเสริฐ ศิริินภาพร

กรรมการโดยตำแหน่ง

(แทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาโท สาขา Master of Business Administration (ธุรกิจระหว่างประเทศ) University of New Haven, USA
- ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ (การเงิน) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประวัติการทำงาน :

- เลขานุการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- รองเลขานุการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- ข้าราชการบำนาญ

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาเอก Conservation Biology (ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์) University of Minnesota, USA
- ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการทำงาน :

- ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ประธานกรรมการองค์การตลาดเพื่อการเกษตร
- ประธานกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมแห่งชาติ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายคุณุชา สินธวานนท์

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาสังคม

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- ข้าราชการบำนาญ

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาโท Northeastern University, Boston, Massachusetts, M.A. (Econ), USA
- ปริญญาตรี University of Bridgeport, Bridgeport, Connecticut, (Business Econ), USA

ประวัติการทำงาน :

- เลขานุการ กปร.
- กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา

นางสาวลดาวัลย์ คำภา

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- ข้าราชการบำนาญ

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาโท Agricultural Economics, Australian National University, Australia
- ปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร (วท.ม.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปริญญาตรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร (วท.บ.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการทำงาน :

- รองเลขาธิการ สศช.
- กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กรรมการและเลขานุการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายณนทิกร กาญจนะจิตรรา

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารงบประมาณ

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน :

- ข้าราชการบำนาญ

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาเอก บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- ปริญญาโท Master of Public Administration, Middle Tennessee State University, USA
- ปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน :

- เลขาธิการ ก.พ.
- กรรมการกฤษฎีกา
- กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการบริษัทภิบาล และความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัท ธนาकरกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจและการตลาด

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาโท Master of Business University of New Hampshire, USA
- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ประวัติการทำงาน :

- ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- ผู้อำนวยการสำนักการเกษตรต่างประเทศ

นายสมชาย พงศ์กัลป์

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการ

ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน :

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านราชการในพระองค์

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน :

- รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)

กรรมการและเลขานุการ

นายวิรัตน์ ปราบทุกซ์

กรรมการและเลขานุการ

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน :

- ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

วุฒิการศึกษา :

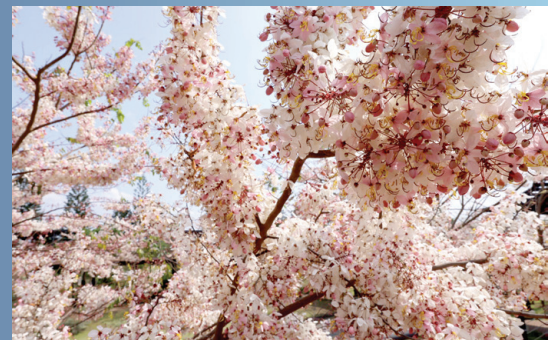
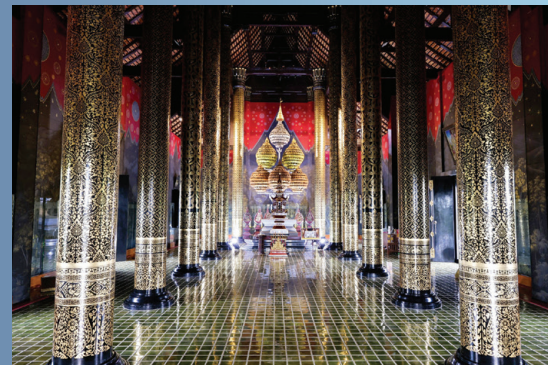
- ปริญญาโท สาขาวิชาพืชสวน (วท.ม.) มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต (ทษ.บ.) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

ประวัติการทำงาน :

- รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านการพัฒนา
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ระหว่างเดือนตุลาคม 2567 – กันยายน 2568)

ครั้งที่	วันที่ประชุม	ร้อยละ ของกรรมการที่เข้าร่วมประชุม
10/2567	25 ตุลาคม 2567	100.00
11/2567	27 พฤศจิกายน 2567	90.91
12/2567	24 ธันวาคม 2567	100.00
1/2568	29 มกราคม 2568	100.00
2/2568	25 กุมภาพันธ์ 2568	90.91
3/2568	26 มีนาคม 2568	100.00
4/2568	30 เมษายน 2568	100.00
5/2568	28 พฤษภาคม 2568	100.00
6/2568	25 มิถุนายน 2568	100.00
7/2568	30 กรกฎาคม 2568	100.00
8/2568	27 สิงหาคม 2568	90.91
9/2568	24 กันยายน 2568	100.00
รวมร้อยละ		97.73

ผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

นายวิรัตน์ ปราบทุกซ์
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

นายวิรัช พุนทรัพย์
ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการ

ดร. ทินรัตน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ
ผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์

ดร. เพชรดา อยู่สุข
รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านบริหารจัดการ

ดร. อาณดา นรินทร์รายกุล
รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านการพัฒนา

นายภูธาดล ธีรชิต
ที่ปรึกษา

ผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ดร. อัจฉรา กาวสุทธิ
ผู้อำนวยการสำนักวิจัย

นายอดิเรก อินตะฟองคำ
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนา

ดร. นภาพร มณฑานพรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน

นางสาวเกษราภร ศรีจันทร
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

นางสาวรินทิพย์ ต่อบัญญาเรือง
หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน

นางสาวกรมิษฐ์ สมหวัง
รองผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์

นางสาวนฤมล ศรีวิชัย
รองผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์

คณะกรรมการตรวจสอบ

1. องค์ประกอบ

1) นายฉันทานนท์ วรรณเขจร	ประธานกรรมการ
2) นางสาวผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์	กรรมการ
3) นางสาวพรวิไลย์ เดชอมรชัย	กรรมการ
4) นางสาวธำรงค์ลักษณ์ ลาภินี	กรรมการ
5) หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน	เลขานุการ
6) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	ผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- 1) จัดทำกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถาบัน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 2) สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการกำกับดูแลที่ดี รวมถึงระบบบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของสถาบัน และระบบการรับแจ้งเบาะแส
- 3) สอบทานให้สถาบันมีการรายงานการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ
- 4) สอบทานการดำเนินงานของสถาบันให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของสถาบัน
- 5) กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในของสถาบัน ให้มีความเป็นอิสระเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่
- 6) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการทำงานของสถาบัน
- 7) ให้ข้อเสนอแนะการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของหัวหน้าผู้ตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการ โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินผลงานผู้ตรวจสอบภายใน
- 8) ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบเกี่ยวกับผลการตรวจสอบและเรื่องอื่นๆ และอาจเสนอแนะให้สอบทานหรือตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็น รวมถึงเสนอคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีต่อคณะกรรมการ
- 9) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งประกอบด้วย การรายงานต่อคณะกรรมการ และการรายงานต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ การรายงานต่อบุคคลภายนอกให้รายงานในรายงานประจำปีของสถาบันหรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถาบัน โดยประธานกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ลงนามในรายงานดังกล่าว และต้องมีเนื้อหาลำดับดังนี้
  - 9.1) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของสถาบัน
  - 9.2) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงิน
  - 9.3) จำนวนครั้งในการจัดประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละราย
- 10) ประเมินผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยตรวจสอบภายใน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในและศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งต่อคณะกรรมการ
- 11) เสนอคณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ผู้สอบบัญชี ไม่ใช่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และติดตามผลการปฏิบัติงาน
- 12) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ในกรณีที่ฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชี มีความเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับรายงานการเงิน
- 13) จัดหาที่ปรึกษาจากภายนอกหรือผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ในการให้คำแนะนำหรือ ช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยใช้ค่าใช้จ่ายของสถาบัน

- 14) ประชุมร่วมกับผู้บริหาร ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และที่ปรึกษาภายนอก ตามความจำเป็นและเหมาะสม
- 15) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการมอบหมาย

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบต่อคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 9 ครั้ง ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้งคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบองค์ประชุมทุกครั้ง ตลอดจนดำเนินการประชุมร่วมกับผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้สอบบัญชีภายนอก ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า สวพส. มีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงครอบคลุมปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ การจัดวางระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมถึงรายงานการเงินมีความถูกต้อง และน่าเชื่อถือ เป็นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ มีการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการสอบทานประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต และด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่ง สวพส. ได้กำหนดมาตรการป้องกันการเกิดทุจริต ระบบติดตามและการรายงานอย่างใกล้ชิด โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นและขอเสนอแนะแก่ฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม มุ่งเน้นประโยชน์ของ สวพส. เป็นสำคัญ

คณะอนุกรรมการต่างๆ

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบาย

1. องค์ประกอบ

1) นายขวลิต ชูขจร	ประธานอนุกรรมการ
2) นายนันทิกร กาญจนะจิตรา	อนุกรรมการ
3) นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	อนุกรรมการ
4) นางสาวลดาวัลย์ คำภา	อนุกรรมการ
5) นายอภิชาติ รัตนราศรี	อนุกรรมการ
6) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	อนุกรรมการและเลขานุการ
7) ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- 1) ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และแผนปฏิบัติงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- 2) จัดทำนโยบาย กำกับและประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินงานสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานในแนวทางขยายผลการพัฒนาพื้นที่สูง
- 3) กลั่นกรองงานต่างๆ ของสถาบันเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสถาบัน
- 4) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- 5) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการสถาบันมอบหมาย

คณะอนุกรรมการวิจัย

1. องค์ประกอบ

1) นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ประธานอนุกรรมการ
2) พลโท สานิต ศรีสุวรรณ	อนุกรรมการ
3) นางอารี วิบูลย์พงศ์	อนุกรรมการ
4) นางพรรณพิมล ชัญญานุวัตร	อนุกรรมการ
5) นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์	อนุกรรมการ
6) นางณัฐา โพธาภรณ์	อนุกรรมการ
7) นางสุนันทา สมพงษ์	อนุกรรมการ
8) นายขวัญชัย ดวงสถาพร	อนุกรรมการ
9) นางอัญชัญ ชมภูพวง	อนุกรรมการ
10) หัวหน้าฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม มูลนิธิโครงการหลวง	อนุกรรมการ
11) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	อนุกรรมการ
12) รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านการพัฒนา	อนุกรรมการ
13) ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	อนุกรรมการและเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- 1) เสนอแนะการกำหนดแนวนโยบาย และแผนงานต่างๆ เกี่ยวกับงานวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ สวพส. และสอดคล้องกับทิศทางการวิจัยของประเทศและแหล่งงบประมาณ
- 2) เสนอแนะการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมของแผนปฏิบัติงานประจำปี รวมถึงการพัฒนาระบบปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- 3) ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัยต่อคณะกรรมการสถาบัน
- 4) เชิญบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น หรือแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม
- 5) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการสถาบันมอบหมาย

คณะอนุกรรมการพัฒนา

1. องค์ประกอบ

1) นายชวลิต ชูขจร	ประธานอนุกรรมการ
2) นายสมคิด จันทมฤก	อนุกรรมการ
3) นายสุทัศน์ ปลื้มปัญญา	อนุกรรมการ
4) นายสมพร อิศวิลานนท์	อนุกรรมการ
5) นายสุรศักดิ์ ทองเพ็ชร	อนุกรรมการ
6) นายชาญวิทย์ เอนกสัมพันธ์	อนุกรรมการ
7) นางเปรมพิมล พิมพ์พันธุ์	อนุกรรมการ
8) นายสมิทธิ ดารากร ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
9) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	อนุกรรมการ
10) รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านการพัฒนา	อนุกรรมการ
11) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนา	อนุกรรมการและเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- 1) เสนอแนะการกำหนดแนวนโยบาย และแผนงานต่างๆ เกี่ยวกับงานพัฒนา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์
- 2) เสนอแนะการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมของแผนปฏิบัติงานประจำปี รวมถึงการพัฒนาระบบปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- 3) ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานพัฒนาต่อคณะกรรมการสถาบัน
- 4) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการสถาบันมอบหมาย

คณะอนุกรรมการอุทยานหลวงราชพฤกษ์

1. องค์ประกอบ

1) นายอำพน กิตติอำพน	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
2) นางสาวลดาวัลย์ คำภา	ประธานอนุกรรมการ
3) นายสมชาย พงษ์กัลป์	อนุกรรมการ
4) นายชาญวิทย์ อมตะมาทุชาติ	อนุกรรมการ
5) นายอภิชาติ รัตนราศรี	อนุกรรมการ
6) นายสุพัฒน์ เมธีวรพจน์	อนุกรรมการ
7) นายพีรพิชญ์ วงศ์วัฒนศานต์	อนุกรรมการ
8) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	อนุกรรมการ
9) ผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
10) รองผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- กำหนดแนวทางการพัฒนาและการบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงและเกิดความยั่งยืน
- กลั่นกรองงบประมาณและแผนบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ประจำปี เพื่อเสนอคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- กำกับดูแลการบริหารจัดการและการให้บริการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนบริหารจัดการ และมีประสิทธิภาพสูงสุด
- ส่งเสริมสนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของอุทยานหลวงราชพฤกษ์
- ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการสถาบันมอบหมาย

คณะอนุกรรมการโครงสร้างและพัฒนาบุคลากร

1. องค์ประกอบ

1) นายมนตรี กาญจนะจิตรา	ประธานอนุกรรมการ
2) นายสุพศิน สุเมธีวิทย์	อนุกรรมการ
3) นางอุดมพร เอกเอี่ยม	อนุกรรมการ
4) นางอรวรรณ คงธนขันติธ	อนุกรรมการ
5) นางสาวมัตติกา เทพหัสดิน ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
6) นางสาววัลย์ลักษณ์ เศรษฐฤทธิ์	อนุกรรมการ
7) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	อนุกรรมการ
8) รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านบริหารจัดการ	อนุกรรมการ
9) ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ	อนุกรรมการและเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- ให้คำปรึกษาและแนะนำการจัดโครงสร้างและอัตรากำลังของสถาบันให้สอดคล้องกับบทบาท ภารกิจและยุทธศาสตร์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระบบการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาบุคลากรของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาบุคลากรต่อคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาบุคลากรต่อคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงมอบหมาย

คณะกรรมการด้านกฎหมาย

1. องค์ประกอบ

1) นายอัชพร จารุจินดา	ประธานอนุกรรมการ
2) นายสมโภชน์ ราชแพทยาคม	อนุกรรมการ
3) นายวิจิต จรัสสุขสวัสดิ์	อนุกรรมการ
4) นางสาวณัฐสุพิน ชนประเสริฐ	อนุกรรมการ
5) หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย	เลขานุการ
6) เจ้าหน้าที่กลุ่มงานกฎหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- 1) พิจารณาให้ความเห็นและ/หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อกฎหมาย สัญญา ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบัน
- 2) พิจารณาเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานหรือแนวทางการปรับปรุงข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือการจัดทำข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบัน
- 3) พิจารณากลับรองการร่างและ/หรือการแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบัน
- 4) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถาบัน
- 5) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการสถาบันมอบหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emissions)

1. องค์ประกอบ

1) นายอำพน กิตติอำพน	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
2) นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ	ประธานอนุกรรมการ
3) นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	อนุกรรมการ
4) นายพีรพิชญ์ วงศ์วัฒนศานต์	อนุกรรมการ
5) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	อนุกรรมการ
6) ผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์	อนุกรรมการ
7) รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านการพัฒนา	อนุกรรมการ
8) รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านการบริหารจัดการ	อนุกรรมการ
9) นายภูธาดล ธีรอธิยุต	อนุกรรมการแลเลขานุการ
10) รองผู้อำนวยการอุทยานหลวงราชพฤกษ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- 1) วางแผนการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของ สวพส. และจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emissions) ของ สวพส. เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสถาบัน
- 2) พิจารณากลับรองแผนงาน/โครงการรวมถึงกิจกรรมต่างๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการสำหรับการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emissions) ของ สวพส. เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสถาบัน
- 3) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการสำหรับการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emissions) ของ สวพส.
- 4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการสถาบันมอบหมาย

คณะกรรมการกำกับการออกแบบและก่อสร้างอาคาร สวพส.

1. องค์ประกอบ

1) นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ประธานอนุกรรมการ
2) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	อนุกรรมการ
3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาณุมาศ ภักดิ์	อนุกรรมการ
4) นายธีรารัง สมพฤษ์	อนุกรรมการ
5) รองผู้อำนวยการสถาบัน ด้านบริหารจัดการ	อนุกรรมการ
6) ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ	เลขานุการ
7) หัวหน้ากลุ่มงานอาคารสถานที่	ผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการออกแบบและก่อสร้างอาคาร สวพส.
- ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการวางผังการใช้ประโยชน์อาคารและพื้นที่ภายใน สวพส.
- รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการออกแบบและก่อสร้างอาคาร สวพส. ต่อคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงมอบหมาย

คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

1. องค์ประกอบ

1) นางสาวดาววัลย์ คำภา	ประธานอนุกรรมการ
2) นายสมชาย พงศ์กัลป์	อนุกรรมการ
3) นายสุพศิน สุเมธีวิทย์	อนุกรรมการ
4) ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ	เลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

- กำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และหลักเกณฑ์การประเมินผู้อำนวยการสถาบัน ให้ครอบคลุมตามสัญญาจ้าง และภารกิจที่คณะกรรมการมอบหมายพิเศษ โดยให้สอดคล้องกับกรอบการประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเสนอให้คณะกรรมการสถาบันพิจารณา
- ดำเนินการประเมินผู้อำนวยการสถาบันให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับกรอบการประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเสนอผลการประเมินให้คณะกรรมการสถาบันพิจารณา
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการสถาบันมอบหมาย

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-328496-8

โทรสาร 053-328494, 053-328229

E-mail: saraban@hrdi.mail.go.th

www.facebook.com/hrdi.or.th

www.hrdi.or.th

<https://qr.hrdi.or.th/Downloads/index/11831/f/thcontent>

HRDI